Dep. van Ned.
2 AUG. 1993
Publikaties KB

Limburgs Dagblad

Woensdag 11 augustus 1993

75e jaargang nr. 187.

Uitgeversmaatschappij Limburgs Dagblad B.V. - Postbus 3100, 6401 DP Heerlen - Telefoon 045-739911 - Hoofdredacteur Ron Brown - Losse nummers ƒ 1,65

SERVICE VAN A TOT Z

Overzicht van belangrijke adressen voor de lezers van het Limburgs Dagblad, zie pagina 10.

VOETBALKRANT 93/94

De Nederlandse voetbalcompetitie gaat komend weekeinde weer van start. Reden voor het Limburgs Dagblad om in een speciale uitgave vooruit te blikken. Keert Roda JC weer terug in de sub-top? Kan MVV de successen van de laatste twee jaar continueren? Wat heeft VVV te zoeken in de eredivisie? En wat staat Fortuna te wachten in de eerste divisie? Vragen die door tal van rechtstreeks betrokkenen beantwoord zullen worden. Uiteraard ook aandacht voor de vaderlandse toppers Feyenoord, PSV en Ajax, terwijl bovendien de Nederlanders in buitenlandse dienst niet vergeten worden.

Voor pas naar postkantoor

DEN HAAG – De Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) heeft een overeenkomst met de PTT gesloten over de afgifte van paspoorten en uittreksels van geboorteregisters door de postkantoren. Ook kunnen handelingen van de PTT door de gemeentesecretarie worden verricht. Dat heeft een woordvoerder van de VNG gisteren bevestigd.

Na anderhalf jaar onderhandelen zijn de VNG en PTT-Post het eens geworden over de voorwaarden waaronder gemeenten en postkantoren kunnen samenwerken. De zogenoemde zone-manager van het betreffende PTT-district kan worden aangesteld als onbezoldigd ambtenaar. Als een postkantoor of -agentschap veel handelingen voor de gemeente wil verrichten, kan er een gemeente-ambtenaar worden gedetacheerd.

De gemeentelijke diensten die op de postkantoren aangeboden kunnen worden, zijn het aanvragen en afleveren van de gemeentelijke identiteitskaart, paspoort of uittreksel van het geboorteregister. De postkantoren zullen uitdrukkelijk geen klaar-terwijl-u-wacht-service bieden. Zij hebben immers niet de bevoegdheid om bij voorbeeld uittreksels uit te printen of gegevens na te gaan.

De gemeenten en de PTT zijn tot de samenwerking overgegaan uit overwegingen van betere bereikbaarheid. Een gemeente met meer kernen en één secretarie kan de burgers nu tegemoet komen door haar diensten aan te bieden bij postkantoren.

Adviseur van Bill Clinton pleegt zelfmoord

WASHINGTON – Een juridisch adviseur van de Amerikaanse president Bill Clinton heeft vorige maand zelfmoord gepleegd. Vince Foster, een jeugdvriend van de president, liet een brief achter waarin hij zijn motieven kenbaar maakte. Foster achtte zichzelf niet geschikt voor zijn functie in het openbare leven in Washington. Dat is gisteren door de politie in Washington bekendgemaakt.

Volgens Foster was Washington het oord bij uitstek waar mensen het als een sport beschouwen om elkaar te vernietigen. Uit het politie-onderzoek bleek niet dat hij werd gechanteerd of op een andere manier onder druk stond. Politiechef Robert Langston omschreef de Witte Huis-medewerker als een depressieve man die voortdurend inzat over zijn werk.

Foster had eerder toegegeven dat de fouten die hij maakte, voortkwamen uit onwetendheid en onervarenheid. Foster maakte met een pistoolschot een einde aan zijn leven. De 48-jarige jurist werd op 20 juli dood aangetroffen in zijn huis.

Foster groeide samen met Clinton op in de Amerikaanse staat Arkansas en werd later partner in het advocatenbureau van Hillary Clinton.

'Militaire escalatie als luchtacties boven Bosnië doorgaan'

Karadzic dreigt met chaos

Van onze redactie buitenland

GENÈVE – In een onverwachte woede-uitbarsting heeft de Bosnisch- Servische leider Radovan Karadzic de internationale gemeenschap gedreigd met 'militaire escalatie in Bosnië, totale chaos en het einde van de onderhandelingen in Genève' als de VN het groene licht geeft voor luchtacties tegen de Serviërs in Bosnië.

Karadzic verweet de Bosnische president Izetbegovic de conferentie op de lange baan te willen schuiven in afwachting van luchtsteun van de Navo, en zei daarmee 'in geen geval' akkoord te zullen gaan.

De verbale agressie van Karadzic werd in VN-kringen uitgelegd als mentale frustratie met de kennelijke onwil van zijn militaire commandant generaal Ratko Mladic de ontruiming van twee bergstellingen bij Sarajevo te voltooien, in weerwil van de opdracht van Karadzic.

Goed ingelichte zegslieden in het conferentiecentrum meenden, dat Karadzic een daadwerkelijk ingrijpen van de Navo vreest, als de Servische militie de berg Igman, die de noordwestelijke invalsweg naar de hoofdstad beheerst, niet ontruimt. Ondanks alle Servische beloften was dit gisteravond nog steeds niet gebeurd en daarom maakt het Geneefse overleg nog steeds pas op de plaats.

Voorwaarde

President Izetbegovic, ditmaal met duidelijke instemming van de bemiddelaars Owen en Stoltenberg, stelt die ontruiming nog steeds als voorwaarde voor een hervatting over het overleg over de ontmanteling zijn land in drie etnische staten.

Het argument van de Servische commandant Mladic is, dat hij zich alleen van Igman terugtrekt als zijn soldaten worden afgelost door een 'geloofwaardige troepenmacht van de VN'. Dit om een herbezetting van de strategische berg door de Bosnische moslims te voorkomen. Diplomaten zien dit meer als een drieste uitdaging aan de Navo en de VN om hun dreigementen met luchtbombardementen om te zetten in daden, iets waarin Mladic nog steeds niet schijnt te geloven.

Met dat al is het overleg in een patstelling verzànd en lijkt de opzet van Owen en Stoltenberg om de Bosnische Serviërs, Kroaten en moslims 'net zo lang in Genève te houden tot een oplossing is bereikt' hoe langer hoe minder haalbaar. „De Serviërs vinden, dat zij de oorlog hebben gewonnen en dat die zogenaamde realiteit in Genève gewoon in een verdrag moet worden vertaald," aldus een Bosnische regeringszegsman. „Wij hebben daarover een andere mening en de internationale gemeenschap hopelijk ook."

● *Bijna honderd grafzerken op de Canadese begraafplaats in Nijmegen zijn in de nacht van maandag op dinsdag besmeurd met racistische tekens en leuzen. De leuzen en tekens, onder andere 'Ausländer Raus', 'Dood Turken' en hakenkruizen werden gistermorgen ontdekt en zijn waarschijnlijk 's nachts aangebracht. De begraafplaats is tot de grafzerken weer schoongemaakt zijn, gesloten.* Foto: ANP

Boom valt op auto

AMSTERDAM – Een dertig meter hoge iep heeft gisteren in de Amsterdamse Eerste Constantijn Huijgensstraat een rijdende Fiat Panda nagenoeg verpletterd. Een moeder (30) en haar acht maanden oude baby moesten door de brandweer worden uitgezaagd en met ernstig letsel in het ziekenhuis worden opgenomen. De vrouw heeft een gebroken nekwervel, haar zoontje ligt in kritieke toestand op de intensive care. De vader, die voorin zat, bleef ongedeerd.

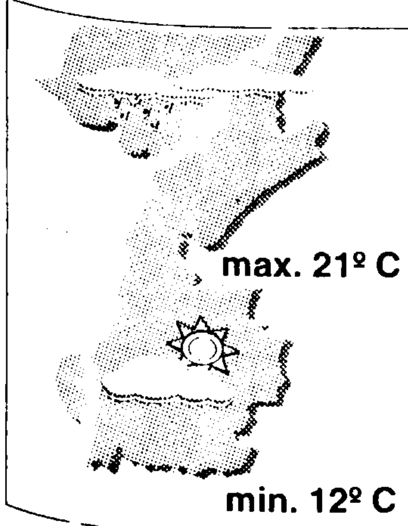
Een 73-jarige vrouw die voor de vallende boom wegrende struikelde over een verkeersdrempel en liep een gebroken heup op. Ook twee voorbijkomende fietsers raakten licht gewond, maar konden na behandeling door een huisarts naar huis. Een tweede voorbijkomende auto werd eveneens vol getroffen, maar de inzittenden bleven ongedeerd doordat een partij bouwplaten op het dak de schok brak. De politie houdt het erop dat de boom is omgevallen doordat de kern was aangetast. Het ongeval zorgde voor grote verkeersopstoppingen.

Bill Clinton kan Witte Huis niet in na bomalarm

WASHINGTON – De Amerikaanse president Bill Clinton kon gisteren na het joggen niet meteen onder de douche.

De president was zojuist met zijn limousine teruggekeerd van zijn dagelijkse loopoefening toen op het gras van het Witte Huis een verdachte plastic tas werd gevonden. De veiligheidsdienst gaf bomalarm, waarna deskundigen het pakket onderzochten. In de tas bleken slechts waardeloze papieren te zitten. Na een kwartier konden Clinton en het Witte Huis personeel naar binnen.

LATER REGENACHTIG

Vanochtend bevindt onze provincie zich in een overgangsgebied tussen twee Oceaanstoringen en daarom is het nog redelijk zonnig en de wind zwak zuidwestelijk. Vanmiddag loopt de temperatuur op tot 21 graden. Op nadering van de nieuwe storing neemt de bewolking en de wind toe tot matig uit het zuidzuidwesten. Vanavond kan hier in Limburg daaruit wat lichte regen vallen. De minimumtemperatuur voor vannacht is 12 graden. Voor donderdag wordt meer regen verwacht. In het weekend wordt het zonniger en warmer.

Dringende oproep ministerie voor overleg genegeerd

Weer schippersacties in zicht

DEN HAAG – De schippersorganisaties zullen morgen niet aanwezig zijn bij de tweede overlegronde met overheid en verladers. Dit ondanks een dringende oproep van directeur-generaal ir. B. Westerduin van het ministerie van Verkeer en Waterstaat.

Actieleider Ger Veuger vertelde dit na afloop van het overleg, gisteren, dat door de drie bonden ONS, ASV en Toerbeurt Noord-Zuid werd geboycot.

De schippers dreigen met nieuwe acties te komen om het ministerie te overtuigen van haar ongelijk. De actiebereidheid onder de schippers zou nog steeds groot zijn. Gisteren werd opnieuw geen vracht aangenomen op de negentien schippersbeurzen, waaronder die in Maasbracht.

Westerduin stelde tijdens de eerste overlegronde voor om een rustpauze van twee dagen in te lassen. Morgen moeten alle partijen, inclusief de drie wegblijvers, present zijn. Zij kunnen dan voor de derde maal een onafhankelijke voorzitter aanwijzen en tevens besluiten waar de komende weken over wordt onderhandeld.

De schippers zijn echter niet te vermurwen. Zij willen zich niet aan de onderhandelingstafel vertonen zolang het ministerie ook de Federatie van Schippersbonden en de Duwbakvereniging uitnodigt. „Onmogelijk. Het zijn mensen die juist de aanleiding vormen voor het hele conflict," aldus Veuger. De duwbakvereniging heeft de schippers al meermalen voor de rechter gedaagd om de acties op de binnenvaart te verhinderen. „De rust zal niet weerkeren als het departement haar fout niet inziet," liet Veuger er waarschuwend op volgen.

De schippers vinden dat de oplossing van het al zes weken slepende geschil voor de hand ligt; de overheid moet alleen praten met partijen die direct iets hebben te maken met de acties. Andere organisaties die fel tegen een wettelijke vrachtverdeling zijn - de eis van de schippers - moeten maar thuisblijven. Westerduin hoopt juist rust te stichten door alle partijen tegelijkertijd om de tafel te roepen.

Baan bij politie niet langer voor het leven

...'kom bij ons!'...

In Bosnische hoofdstad Sarajevo wachten meer gewonden op evacuatie

'Westen moet niet alleen Irma redden'

DEN HAAG – Nederlandse hulporganisaties zijn blij dat de zwaargewonde Irma Hadzimuratovic in een Brits ziekenhuis wordt behandeld, maar menen dat het westen veel meer kan doen dan hulp bieden aan dit ene Bosnische meisje. „Als Nederland twee beren uit Bosnië kan redden, gaat dat ook op voor zwaargewonde patiënten," zegt de organisatie Artsen zonder Grenzen. Tal van bureaucratische hobbels beletten echter het snel overbrengen van patiënten uit Bosnië.

Volgens Artsen zonder Grenzen zijn er in de Bosnische hoofdstad Sarajevo alleen al dertig patiënten die in het buitenland moeten worden behandeld. Voor de rest van Bosnië durft de organisatie zich niet aan een schatting te wagen, de toestand is te onoverzichtelijk. Woordvoerder S. Pieters: „Voor evacuaties hanteren wij een aantal criteria, afkomstig van de Verenigde Naties. De patiënt moet in levensgevaar verkeren en de medische mogelijkheden ter plaatse moeten ontoereikend zijn. Wij onderzoeken of die dertig mensen aan de criteria voldoen."

Zodra de noodzaak van evacuatie is vastgesteld, gaat de VN-organisatie voor de vluchtelingen, de UNHCR, aan het werk. Deze organisatie regelt de vlucht naar het buitenland en verzorgt de opvang in een voldoende uitgerust ziekenhuis.

De opvang is namelijk het volgende probleem van de UNHCR. Irma kon naar Engeland omdat zij door premier Major persoonlijk is uitgenodigd. Maar 'gewone' patiënten moeten eerst door een ambtelijke molen. In Nederland oordeelt het ministerie van Buitenlandse Zaken over de aanvragen van UNHCR. Als ze worden goedgekeurd, worden eventuele gewonden door de Nederlandse regering 'uitgenodigd'.

Zwaargewonde 'gasten' uit Sarajevo heeft Nederland nog niet opgevangen. Een kind op doorreis naar de Verenigde Staten heeft één nacht in het VU-ziekenhuis in Amsterdam doorgebracht. Verder heeft Nederland een vliegtuig ter beschikking gesteld voor het vervoer van patiënten. De opvang van zwaargewonden is voor het gastland eigenlijk een financiële kwestie. De behandeling komt geheel voor rekening van de ontvangende regering.

Artsen zonder Grenzen vindt dat Nederland meer kan doen dan een afwachtende houding aannemen.

ld-cd

Jean Michel Jarre – Chronologie (Polydor)

DOOR RENÉ VLEMS

De Fransen noemen Jean Michel Jarre een muzikant. Nu geldt chauvinisme in het land van Marianne niet bepaald als een kwalijke eigenschap, en dat zal dan wel de oorzaak zijn van deze schromelijke overschatting van 's mans muzikale kwaliteiten. Jarre, eens de pionier van de elektro-akoestische muziek, is inmiddels gedegenereerd tot computerprogrammeur, en wel van geluiden uit blik. Zijn nieuwste uitdraai, Chronologie, maakt duidelijk dat Jean zijn ziel en zaligheid heeft verkwanseld aan het gekunstelde muzikale brein van de chips. Ooit veroverde de Fransoos met een 'draagbare synthesizer', slechts goed voor een handjevol speciale effecten, de wereld met het intrigerende en harmonieuze Oxygène. Nu telt het instrumentarium van Jarre meer knopjes dan het zenuwcentrum van Houston-control. De computerfreak produceert enkel nog een kakofonie van geluiden met hier en daar een aarzelend melodielijntje en verpakt in, toegegeven, een ongekende show. Imaginaire werelden, geschapen door architectonische laser-structuren. Machtig mooi allemaal en een visuele belevenis van jewelste, maar met muziek heeft het niets te maken. C'est dommage, très dommage.

Herbert Grönemeyer – Chaos (EMI)

DOOR JOOS PHILIPPENS

Van de neonazi's weet ik zeker dat ze het niet zijn, bij Helmuth Kohl kun je af en toe je twijfels hebben, maar één ding staat vast: Herbert Grönemeyer is een goede Duitser. Zijn cd Luxus uit 1990 ligt nog regelmatig op de draaitafel. Bijtende teksten, pittige ritmes, af en toe een ballad. Anno 1993 verschijnt Chaos, een titel die al veel zegt over hoe de zanger de situatie zijn eigen land bekijkt. De song Die Härte vormt een keihard statement: „Hart im Hirn, weich in der Birne, ohne Halt, einfach und klein. Auf der suche nach einem Führer, es ist hart allein beschränkt zu sein." Wie als Duitser neonazi's zo te kakken durft te zetten, heeft veel lef. Chaos borduurt voort op het patroon van Luxus, geloofwaardig en met belangrijke teksten. Maar waar een songwriter als Robert Long tegen het cabaret aan leunde, is Grönemeyer duidelijk rocker. Met de ballad 'Kein Verlust' doet hij en passant een goede poging om zijn ultieme hit 'Halt mich' te evenaren. Chaos is een erg goede plaat.

Paul Westerberg – 14 Songs (Warner)

DOOR HANS GOOSSEN

Een van de weinige songschrijvers die de godheid Bruce Springsteen naar de kroon kan steken. Beste songwriter van 1988. De lof op Westerbergs kwaliteiten als liedjesschrijver is al vaak genoeg gezongen. Terecht, want het boegbeeld van de Amerikaanse groep The Replacements weet zelfs in dronken toestand hoe hij een song in elkaar moet zetten, of het nu een rustige ballad of een stevige rocksong is. Zijn soloprodukt 14 Songs is daarvan het zoveelste bewijs. Op de kwaliteit valt niets aan te merken. En toch is 14 Songs geen cd die lekker wegdraait. De samenhang ontbreekt. De songs hangen een beetje als los zand aan elkaar, de volgorde van draaien lijkt er niet toe te doen. Geen ramp natuurlijk, ideaal zelfs voor de met een 'at random' uitgeruste cd-spelers. De titel doet ook al vermoeden het hier slechts een verzameling liedjes betreft. Maar 14 Songs roept bij mij de associatie op met een verhalenbundel. Prachtige verhalen, maar je moet ze niet op één dag achter elkaar tot je nemen.

Ongeïnspireerde Prince weet niet te boeien

DOOR RIK VAN DRUTEN

DEN BOSCH - Even leek het maandagavond nog een ingetogen concert te worden, maar al gauw werd duidelijk dat de voornaamste trekken van Prince nog altijd zijn nukken zijn. Tenzij His Royal Badness zich gisteren bij de reprise in de Bossche Brabanthallen ernstig heeft gerevancheerd, moet zijn vierde bezoek aan Nederland als een jammerlijke teleurstelling worden beschouwd.

Aan het publiek lag het niet. De twintig minuten die Prince op zich liet wachten, werden gevuld met veelverwachtend handgeklap. Ook The New Power Generation, Prince's huidige, elfkoppige begeleidingsband, zette overtuigend 'My Name is Prince' in en zou even overtuigend de tovenaar uit Minneapolis blijven begeleiden. Net zoals danseres Mayte Garcia tweeëneenhalf uur lang over de impo-sant uitgelichte bühne zou blijven stuiven.

Maar Prince had ér kennelijk niet zo'n zin in. Pas na vijf nummers, bij 'Irresistable Bitch' liet hij zich even van zijn hitsige kant zien, goed voor een snelle stijging van de temperatuur. Een gitaarsolo à la Jimi Hendix en een kernachtige uitvoering

concertrecensie

van 'Raspberry Baret' lieten nog een vertrouwde Prince zien, maar daarna slaagde hij er met boosaardig genoegen steeds weer in alle tempo uit het concert te halen.
De spanning even opbouwen door het intro van 'Purple Rain' breed uit te spinnen is leuk, wachten met inzetten tot een licht fluitconcert aanzwelt, is stomvervelend. De matte, nimmer sprankelende uitvoering van de inmiddels al bijna tien jaar oude hit haalde ternauwernood het niveau van de modale smartlap.

Maar toegegeven: Prince's songs zitten stuk voor stuk stevig in elkaar en blijken volop bestand tegen de tand des tijds. Ook 's mans vermogen om fantastische musici om zich heen te verzamelen, blijft onaangetast.

Pauzes

Waarmee de lange pauzes die Prince regelmatig inlaste steevast gevolgd werden door ijzersterk gespeelde swingers als een super-funky '7', of het dank zij de vijf strak spelende koperblazers en de dito geregisseerde lichteffecten prachtige '1999'.
Maar waarom de show daarvoor eerst langdurig op sterk water moest worden gezet, bleef voor iedereen een raadsel. Het podium werd gewoon tien minuten ontruimd en een verklaring bleef uit.

Is het de mythe, die Zijne Majesteit in stand wil houden? De aankondiging dat hij stopt met het maken van platen? De mysterieuze naamsverandering? Wie het weet, mag het zeggen. Prince blijft zich in raadselen hullen.

Even raffelde hij 'Johnny' nog af en verdween toen van het podium. Het onuitspreekbare symbool dat zijn laatste cd siert, vlamde op bezijden het podium. „This is my name," meldde Prince vanuit de coulissen. En toen blies Prince het kaarsje uit. Een nachtkaarsje, om precies te zijn.

The Stranglers

Spuugh slaat grote slag

VAALS – Jongerentrefcentrum Spuugh verwelkomt vrijdag de grootste act die ooit gecontracteerd kon worden: The Stranglers verzorgen vanaf half twaalf een nachtconcert. Kaarten kosten in de voorverkoop twintig piek.

The Stranglers maakten midden jaren zeventig furore met elpees als Rattus Norvegicus en No More Heroes. Ze stonden mede aan de basis van van de punk-new wave met bijtende songs als 'Down in the Sewer' (in het riool), 'Get a Grip ' en 'Bring on the Nubiles' (breng de huwbare maagden).

In de jaren tachtig beleefde de band een opmerkelijke revival met een volstrekt ander geluid.

Nu klonken de Stranglers aanzienlijk onderkoelder, zelfs enigszins gezapig, met een hit als 'Always the Sun.'

Daarna heerste voornamelijk rust rondom deze Wurgers, die afscheid namen van hun 'gezicht' Hugh Cornwell. Het concert in Vaals kan opheldering verschaffen over welke richting de vernieuwde groep in de jaren negentig kiest.

Live Gothic Wave in Exit-in-G

LANDGRAAF – De Stichting Obscura, organisator van gothic/dark wave dansavonden in de Landgraafse Oefenbunker, brengt zaterdag voor de eerste maal drie bands op het podium van Exit-in-G.
Madre del Vizio, de hoofdact, is afkomstig uit het Duitse Kassel. Zware gitaren worden afgewisseld door sacrale elementen. Verder treden zaterdag op Engelstaub en de Heerlense formatie Kitten Drags.
Gothic/dark wave komt voort uit de punk. De hanekammen zijn verdwenen, maar de toeschouwers hullen zich meestentijds nog altijd in het zwart. Exit-in-G gaat open om half acht, kaarten kosten 12,50 gulden.

Voorrondes voor Muziekprijs Heerlen

HEERLEN – In de cafés rond de Emmastraat en het Wilhelminaplein vinden donderdag en vrijdag de voorronden plaats voor de Muziekprijs Heerlen. Op zondag 22 augustus vindt de finale plaats, op drie openluchtpodia in het Heerlense centrum.
Donderdag spelen vanaf negen uur 's avonds: Flashing the Toilet (café De Klomp), Black Berry ('t Kelderke), The Choice (Kolk), Tumbling Dice (Miller Time), Finally (Gloria Tomate) en Little Gino and the Magnificent Eight (Max).
Vrijdag staan twee bands op het programma: Slow Dice (Studio 54) en Amici (Kolk). Alle optredens beginnen om negen uur en de toegang is gratis.

Grote Prijs van Nederland

ROTTERDAM – De Grote Prijs van Nederland, het belangrijkste muziekconcours van Nederlandse popgroepen, gaat dit jaar van start in het weekeinde van 24 en 25 september. De finale vindt op 11 december plaats in Paradiso in Amsterdam.
Tot 24 augustus kunnen bands zich voor de Grote Prijs aanmelden door het invullen van een bon die is te vinden in de muziekbladen Oor en Music Maker. Of door rechtstreeks contact op te nemen met het secretariaat van de Grote Prijs in Rotterdam, ☎010-4142644.

de beste tien

1	(2)	Siamese Dreams – Smashing Pumpkins
2	(1)	Unplugged – Neil Young
3	(4)	Zooropa – U2
4	(3)	Too Long in Exile – Van Morrison
5	(6)	Watching The Dark – Richard Thompson
6	(5)	Maria McKee – You got have sin to get saved
7	(9)	Boys – Shine
8	(-)	Rub A Dub Dub – Rub A Dub Dub
9	(7)	14 Songs – Paul Westerberg
10	(-)	emergency on Planet Earth – Jamioquai

De Limburg cd Top 10 wordt wekelijks samengesteld door Omroep Limburg, op basis van de hitlijsten van 25 Euregionale popjournalisten. Omroep Limburg zendt De Beste Tien elke zaterdagmiddag om twee uur uit.

Rode en blauwe album Beatles in september op cd

DEN HAAG – Platenmaatschappij EMI zal de Beatle-albums 'The Beatles 1962-1966' en 'The Beatles 1967-1970' komende maand op cd uitbrengen. Op deze dubbel-cd's, ook wel de rode en de blauwe albums genoemd, staan alle grote hits als Love me Do, Yesterday, Drive my car, Strawberry Fields Forever, With A Little Help From My Friends en Let it Be. De albums, die nooit eerder op cd verschenen, liggen vanaf 20 september in de winkels.

Dubbelconcert

HEERLEN – Naast optreden in het kader van de Heerlense Muziekprijs ... dere Heerlense horecagelegenheden bands op. In Bluff treden om tien uur de Frozen Faces aan, een uit Beek en Geleen afkomstige driemansformatie. Daarna is het de beurt aan de Heerlense band DTM. Café Bluff is te vinden aan de Dautzenbergstraat.

popagenda

AUGUSTUS

- 11 Koempelclub Brunssum,
- 12 Zomerparkfeesten Venlo, ... seau
- 12 Bluff Heerlen, DTM, Fro... ces
- 12 De Klomp Heerlen, Flash... Toilet
- 12 't Kelderke Heerlen, Black
- 12 Kolk Heerlen, The Choice
- 12 Miller Time Heerlen, Tu... Dice
- 12 Gloria Tomate Heerlen, F...
- 12 Max Heerlen, Little Gino ... Magnificent Eight
- 13 Spuugh Vaals, The Stran...
- 13 Tom Tom Heythuysen, ... Buck
- 13 Maximiliaan Geleen, On... Trouble
- 13 Studio 54 Heerlen, Slow ...
- 13 kolk Heerlen, Amici
- 14 Tom Tom Heythuysen, ... Doodah
- 14 Zomerparkfeesten Venlo, ... Serveert
- 14 Exit-in-G Landgraaf, Ma... Vizio, Engelstaub, Kitten...
- 14 Willy's Inn Heerlen, An... mon and the High-Five
- 14 Gebrookerplein Hoen... Tumbling Dice (13u)
- 14 Rijkerswoerdse Plassen ... hem, Plaspop, met Bloo... hers, Reality, Whistler Co... Whistler, Jan Akkerman, ... ther's Finest
- 15 Tom Tom Heythuysen, ... Pumkins at Midnight
- 19 Tragos Maastricht, Tumbli... ce
- 20 Feestpaviljoen Berg a/d ... The Swinging Soul Machi...
- 21 Apollo Helden, Fragment ...
- 22 Grevenbicht, Kwatsjpop ... WW-band, Raymond va... Groenewoud, the Oysterb... verrassings-act.
- 22 Swalmen, Sjwaam Pop, ... ko!, Chill Out, The Bob ... Burma Shave, The Scaba... Dulfer
- 22 Centrum Heerlen, Fina... ziekprijs Heerlen
- 24 Atomium Brussel, Jean ... Jarre
- 27 Galaxy Landgraaf, Fragm...
- 27-29 Flevohof Dronten, A Ca... flight to Lowlands Paradi... Rage Against The Machin... Pop, Magnapop, Primus ... ban Dance Squad
- 27-29 Vliegveld Wildenrath ... engladbach, Open Air... met Chris de Burgh, Prin... ran Duran, Foreigner, Ti... ner, Joe Cocker, Gary Mo...
- 28 Kiewit Hasselt, Pukkelpo... The God Machine, Ned's ... Dustbin, Butthole S... Smashing Pumpkins, P... Rage Against The Machin... no for Pyros, Iggy Pop, ... ders, Front 242, Verve, To... Goats, Adorable, Masters o... lity, Noir Desire, Consoli... Stone Temple Pilots
- 28 Spuugh Vaals, Nu of No... met Wicked Wonderland, ... Flush, Dubonnet on Ice, ... Passing Strangers

SEPTEMBER

- 2 Perron 55 Venlo, Cosmic ... cho's
- 3 Fenix Sittard, Cosmic Psy...
- 3 Unitas Brunssum, Bened... Dismember, Cemetery
- 3 Mense Maastricht, Maceo P... and the J.B. Horns + Cand... fer
- 4 Lochtmanhuis Maastricht, ... Nooit '93, met The Cranks, ... cauns, TGV, Souls of the ... ted, Hippalowpeep
- 4 Doolhof Tegelen, Bluesroc... val, met Monti Amundson, ... man Robertson, Barrel... Big Sugar, Earl King, Du... billard, C.J. Chenier, Ro... lagher

de slimme slapjanus

Even testen met deze vliegenmepper!
Da's niet zo best, hè? Hasasa.
AI! OEI!
BOENOEHOE...
BOENOEHOE...
Verwen jezelf en je wordt weer de oude. Neem af en toe een stukje sjokolat... dat doet wonderen.
TERUG IN HET SANATORIUM SLUIT D. OURTRAPPER HET LUIK BOVEN ONZE VRIENDEN EN MAAKT EEN SCHEMA VOOR HUN BEHANDELING...

(C) Standaard Uitgeverij Antwerpen

recept

Provencaalse omelet

Ingrediënten: 8 eieren, 8 eetlepels melk, peper en zout.

Voor de vulling: 1 ui, 250 gram champignons, 4 vleestomaten, peper en zout, olie voor de vulling, boter voor de omelet, eventueel peterselie voor de garnering.

Maak eerst de vulling. Pel de ui en snipper deze fijn. Maak de champignons schoon en snijd ze in plakjes. Ontvel de tomaten en snijd ze in stukken. Verhit een scheutje olie in een koekepan en voeg de uisnippers toe. Fruit ze ongeveer 2-3 minuten zacht en voeg dan de champignons toe, kruid met peper en zout. Fruit ze ongeveer 10 minuten mee en voeg dan de stukken tomaat aan de pan toe. Laat alles met een deksel op de pan ongeveer een kwartiertje stoven. Proef en voeg eventueel extra peper en zout toe. Klop voor de omelet de eieren los met de melk. Kruid naar smaak met peper en zout.

Bak de omelet (waarschijnlijk in twee pannen) op niet te hoog vuur goudbruin en gaar. Laat de omelet op een grote schaal glijden, schep de vulling op de onderste helft en vouw de andere helft van de omelet eroverheen.

puzzel van de dag

P&P E701

6	25	28	4	16	36	15	43	11	63	8	32	53	5	56

Welk winwoord komt er in het balkje?

HORIZONTAAL: 1 vogel; 6 pronknaald; 12 stad in Zwitserland; 13 gelijk; 14 hoewel; 16 schoon; 18 uitschot; 19 uitroep; 20 pulverig; 22 vitziek mens; 24 café; 25 grappenmaker; 27 veldgewas; 28 wijnsoort; 29 holte; 31 pluisje; 32 dichter; 33 boordsel; 35 bedrag; 36 opslagplaats; 37 stuk vis; 39 slimheid; 41 beroepssporter; 44 afgekondigd besluit; 46 melodie; 48 schaatsen; 50 stad in Italië; 51 zangstem; 53 toespraak; 54 bladplant; 55 ulevel; 57 gedwee; 58 pers. vnw.; 59 oorlogsvoertuig; 60 deel van een uurwerk; 62 soort onderwijs; 63 zomerverblijf; 64 dier; 66 onderworpenheid; 67 reptiel.

VERTIKAAL: 1 toiletart.; 2 rubidium; 3 alvorens; 4 eer bewijzen; 5 onvergelijkelijk; 7 bouwstof; 8 wild zwijn; 9 water doorlatend; 10 voorz.; 11 viertal; 15 pl. in België; 17 element; 18 potage; 19 orgaan; 21 lading; 23 slaginstrument; 24 veelkleurig; 26 dienstbetoon; 28 geestelijke; 30 vorm; 32 pl. in Utrecht; 34 tennisterm; 35 speelgoed; 38 likeursoort; 39 hoofdstad van Peru; 40 ten naaste bij; 42 schroefboor; 43 plant; 45 stootwapen; 46 arbeid; 47 van tijd tot tijd; 49 pl. in N.-Holland; 51 familielid; 52 interest; 55 vaartuig; 56 zonder inhoud; 59 tot en met; 61 biljartstok; 63 sportevenement; 65 zangnoot.

oplossing gisteren

HORIZONTAAL: 1 dreumes; 6 valluk; 11 opaline; 12 eb; 13 stop; 14 ster; 15 ei; 17 os; 19 id.; 21 ivoor; 24 lor; 26 spook; 29 alom; 30 ploeg; 32 pope; 33 nol; 34 da; 35 Rb; 37 rat; 38 laars; 39 viool; 40 ski; 42 re; 44 e.k.; 45 ons; 48 tact; 50 lelijk; 53 spijt; 54 ophef; 56 ras; 57 Breda; 58 RP; 60 ei; 61 cm; 62 harp; 64 klei; 65 b.d.; 67 aalmoes; 69 negrito; 70 methode.

VERTIKAAL: 1 doerian; 2 el; 3 m... 4 epos; 5 sap; 6 vis; 7 anti; 8 L... 9 ui; 10 klinket; 16 poollicht; 18 ... 20 voorloper; 22 vio; 23 om; 24 ... re; 27 p.p.; 28 opa; 30 parel; 31 ... 34 dar; 36 bok; 40 stoïcijn; 41 ka... vlas; 46 nijd; 47 standje; 49 te; ... 52 ijs; 53 Sr.; 55 fraai; 57 bie... prat; 60 slee; 63 P.L.O.; 64 ko... eg; 68 zo.

Winwoord: EILANDBEVOLKIN...

UITGEVERSMAATSCHAPPIJ
Limburgs Dagblad B.V.

Advocaat verliest geding over 'bh'

ROTTERDAM – Als advocaten bezwaren hebben tegen de veiligheidsmaatregelen van het huis van bewaring De Schie in Rotterdam, dan moet de deken van de Orde van Advocaten in Rotterdam dit zien te regelen met de directie van het huis van bewaring. De vice-president van de Rotterdamse rechtbank, mr. C. H.B. Boot heeft dat gisteren beslist in het kort geding dat de Barendrechtse advocaat mr. D. Vermaat heeft aangespannen tegen De Staat.

Het zit de advocaat niet lekker dat de detectiepoortjes al afgaan op de metalen plaatjes in schoenen en de metalen beugels in bustehouders. Raadslieden moeten daarom op kousevoeten hun cliënten bezoeken, hun vrouwelijke collega's wordt gevraagd hun bh uit te trekken. Volgens Vermaat is de verplichting tot ontkleding 'geheel zinloos en nodeloos grievend en vernederd'.

Mr. Boot vindt dat advocaten hun bezwaren via de deken van de Orde van Advocaten in Rotterdam kenbaar moeten maken, en niet in kort geding. De Schie heeft de veiligheidsmaatregelen meegedeeld aan de Orde van Advocaten. Vermaat sprak in dit verband over 'een dictaat', maar daarmee is mr. Boot het oneens. „Het komt ons voor dat de deken alle gelegenheid had om op het 'dictaat' af te dingen," aldus de rechter. „Hij werd daartoe min of meer uitgenodigd, maar hij liet het na. Dan mag de overheid ervan uitgaan dat de regeling is aanvaard."

De rechter geeft de advocaten weinig hoop om iets af te dwingen bij het huis van bewaring: „Het tot nu toe toegepaste procédé van enig overleg komt passend en correct voor, maar afdwingbaar lijkt het niet," overweegt mr. Boot.

D'Ancona wil asielboot voor eerste opvang

DEN HAAG – Minister D'Ancona van WVC overweegt een boot te huren voor de opvang van asielzoekers. De asielboot, die nog gebouwd moet worden, dient plaats te bieden aan 300 personen. Op die manier hoopt de minister minder afhankelijk te worden van de bereidwilligheid van gemeenten om de toenemende stroom asielzoekers te huisvesten.

Ambtenaren van de bewindsvrouw zijn over de bouw van de boot in onderhandeling met de werf Hoogendoorn in Werkendam, die al een aantal asielboten heeft geleverd aan Duitsland en Denemarken. De werf heeft zelf het eerste contact met D'Ancona gelegd en het aanbod gedaan een boot voor de huisvesting van asielzoekers te bouwen.
Overigens zijn de problemen voor wat de medewerking van gemeenten betreft hiermee niet helemaal van de baan. Een woordvoerder van het ministerie laat weten dat het vinden van een geschikte ligplaats even moeilijk zal blijken te zijn als het vinden van een tijdelijk asielzoekerscentrum. Wanneer de boot klaar zal zijn en in gebruik kan worden genomen, is nog niet bekend.

Princen

Officieel is er geen reden opgegeven voor de weigering aan Poncke Princen, Indonesisch staatsburger woonachtig in Djakarta, een visum voor Nederland af te geven. Amsterdammer Princen werd vlak na de oorlog ingelijfd in het Nederlandse leger en uitgezonden naar Indonesië, omdat de toenmalige regering vond, dat de kolonie weer in Nederlandse handen moest komen. Meteen na aankomst liep hij over naar het Indonesische bevrijdingsleger. De wijze waarop indertijd over die daad werd geoordeeld is vandaag de dag nauwelijks meer relevant.
Het ligt meer voor de hand te veronderstellen dat dreigementen van de zijde van oud-strijders en oud-Indiëgangers iets te maken hebben met de weigering, Princen een visum ter hand te stellen.
Vergelijkingen gaan altijd mank, maar intussen krijgen allerlei oud-NSB'ers en anderen die lang niet zuiver op de graat zijn geweest (de weduwe van Rost van Tonningen!) uitkeringen en pensioenen. Maar een man die in de Tweede Wereldoorlog in het verzet zijn leven gewaagd heeft voor de vrijheid van Nederland, en nu, ziek en 67 jaar oud, in Indonesië onverschrokken het mensenrechtenbeleid van het regime Suharto aan de kaak stelt, wordt zonder opgaaf van redenen de toegang tot zijn vaderland ontzegd.
Formeel zal Princen nog altijd wel een overloper, een landverrader, een deserteur zijn. Maar we zijn inmiddels toch minstens genuanceerd gaan denken over de laatste Nederlandse koloniale oorlog. Intussen is er toch ruimte voor het inzicht dat iemand als Princen een sieraad voor ons land is – een onverschrokken volger van zijn eigen rechtlijnige geweten, wat er verder ook gebeurt?
Nederland is er ijzersterk in, om mensen die boven de rest uitsteken – Hugo Brandt Corstius, Gerard Reve, Joris Ivens – bot te bejegenen, met als onveranderlijk gevolg dat er een reparatie-manoeuvre en een inderhaast ergens vandaan getoverde onderscheiding nodig is om weer op het rechte pad te komen.
Het is niet nodig Princen de een of andere onderscheiding op te spelden. Hij zal daar vermoedelijk ook niet om zitten te springen. Maar de regering maakt zich, ongeacht de redenen van de weigering, weer eens onsterfelijk belachelijk.

S.B.

Agenten blokkeren garages voor beter cao-bod

Politiebond kondigt hardere acties aan

Van onze redactie binnenland

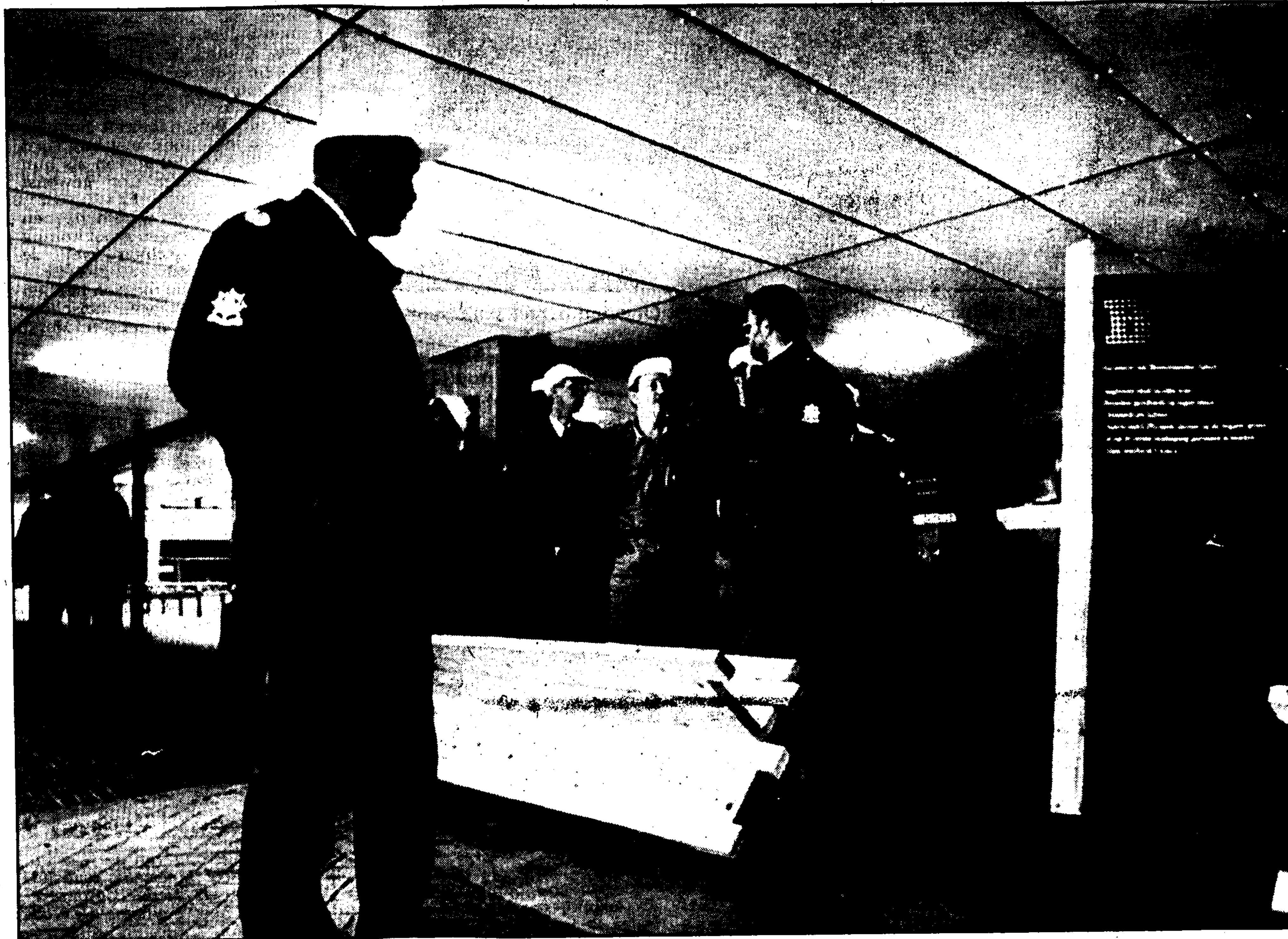
DEN HAAG – De acties van de politie worden 'onvermijdelijk harder' als er geen goed cao-bod op tafel komt, aldus de Nederlandse Politiebond (NPB). De Algemeen Christelijke Politiebond (ACP) daarentegen ziet de blokkade van de parkeergarage van de ministeries van Binnenlandse Zaken en Justitie gisteren in Den Haag voorlopig als laatste actie. De bonden eisen een loonsverhoging van 2,5 procent.

Ongeveer dertig politiemensen blokkeerden 's ochtends van acht tot tien uur door middel van houten barricades de twee ingangen van de garage. Slechts een enkele ambtenaar van de ministeries meldde zich daar tijdens de blokkade. Overigens hielden de ministeries tot half acht de garage open en sloten toen zelf de deuren. De actie was van te voren aangekondigd en ambtenaren waren opgeroepen met het openbaar vervoer te komen. Wie toch nog met de auto kwam kon die kwijt bij het ministerie van vrom.

H. van Duijn van de NPB zei dat er over 'drie à vier weken meer kan gebeuren'. Acties worden volgens hem dan niet meer aangekondigd. Als er geen goed bod komt en de leden willen doorgaan met actievoeren, komen er volgens hem onaangekondigde blokkades waar 'iedereen in het kabinet last van kan krijgen'. De acties zullen het publiek niet treffen.

Voorzitter Kruizinga van de ACP wil het woord hardere actie niet in de mond nemen. „Er zit een bod aan te komen. Het duurt alleen wat lang." De voorzitter verwacht dat de leden er voor zullen kiezen een compromis te bereiken. Als de NPB daar anders over denkt en doorgaat met actievoeren, kan het tot een breuk komen. Begin september raadplegen de bonden de leden.

Minister Dales van Binnenlandse Zaken, die op vakantie is, vroeg vorige week van de blokkade van de parkeergarage af te zien. Volgens Van Duijn is vanuit het ministerie geprobeerd de ME in te zetten. Binnenlandse Zaken ontkent dat.

● *Politiemensen blokkeerden gisteren in Den Haag de toegang van de garages van de ministeries van Binnenlandse Zaken en Justitie uit protest tegen het slechte cao-bod.* Foto: GPD

Slachtoffers Finkensieper krijgen geld

NIJMEGEN – De zes vrouwen die van de Zettense ex-psychiater H. Finkensieper smartegeld eisen, krijgen ieder enkele duizenden guldens. Dat heeft mr. A. van Ratingen, curator van de tot zes jaar veroordeelde ex-psychiater, bekendgemaakt in de zogenoemde slotuitdelingslijst die op de griffie van de Arnhemse rechtbank ter inzage ligt.

Finkensieper werd al in 1990 failliet verklaard. De vrouwen, die hem aanklaagden wegens seksueel misbruik en mishandeling in de Heldringstichtingen in Zetten, dachten dat hij zijn geld naar het buitenland gesluisd zou hebben. Daar is volgens de curator echter niets van gebleken. Hij verdiende gewoon geen kapitaal en had een groot gezin, aldus mr. Van Ratingen. Finkensieper is inmiddels ook gescheiden.
Het is nog niet bekend of de vrouwen alsnog een hogere schadingvergoeding zullen gaan eisen in een bodemprocedure. Dat was oorspronkelijk wel hun plan. Finkensieper, die zijn straf in Veenhuizen uitzit, heeft nog een procedure tegen zijn veroordeling lopen bij het Europese Hof. Het is niet bekend wanneer deze zaak zal dienen.

punt uit

● ETA

De Ertzaintza, de Baskische autonome politie, heeft met de arrestatie van acht ETA-leden grootscheepse afpersingspraktijken van Baskische zakenlieden voorkomen. De afscheidingsbeweging ETA had plannen klaarliggen om 200 Baskische zakenlieden onder bedreiging met de dood af te persen, zo meldde de Spaanse pers gisteren. Met deze afpersingspraktijken financiert de Euskadi Ta Askaduna de onafhankelijkheidsstrijd. Het totale bedrag aan 'revolutionaire belasting' dat de ETA wilde innen, liep tegen de 100 miljoen.

● Demjanjuk

De Amerikaanse regering heeft maandag gezegd geen gehoor te kunnen geven aan het bevel van een rechtbank in Cincinnati om John Demjanjuk toe te laten tot de VS, omdat er een wettelijk verbod bestaat op het toelaten van vreemdelingen die hebben meegewerkt aan nazimisdaden. De rechtbank beval de regering afgelopen vrijdag de eind vorige maand door het Israelische hooggerechtshof vrijgesproken Demjanjuk tot het land toe te laten, hangende de behandeling van het beroep tegen zijn uitlevering aan Israel in 1986.

● Schietpartij

Een 40-jarige Hagenaar is gistermiddag door een schietpartij in de Vondelstraat in zijn woonplaats om het leven gekomen. De man werd door meerdere kogels getroffen. Hij is kort na aankomst in het Westeinde-ziekenhuis overleden.

President De Klerk denkt aan uitroepen van noodtoestand

BERLIJN – President Frederik de Klerk van Zuid-Afrika sluit het uitroepen van de noodtoestand niet uit, als de regering er niet in slaagt het voortdurende geweld in de zwarte woonoorden te stoppen. De Klerk zei dat gisteren in een interview met de Duitse krant Die Welt. „We kunnen een noodtoestand onder zeer scherpe voorwaarden uitroepen. Ik schrik daar nu nog voor terug. Maar ik zal niet toestaan dat het gehele land in een toestand van totale anarchie vervalt."

Het geweld in de zwarte steden kostte in de afgelopen dagen zeker 220 mensenlevens. Alleen al in het weekeinde werden er volgens de politie zestig mensen doodgeschoten, verbrand of doodgestoken.

De Zuidafrikaanse president heeft er overigens alle vertrouwen in dat de grote partijen na de verkiezingen van 27 april 1994 - de eerste waaraan ook zwarten kunnen meedoen - vruchtbaar zullen samenwerken. „De onduidelijkheid die nu nog bestaat, zal na de verkiezingen verdwijnen. De verkiezingsstrijd is dan voorbij en ons zal de gemeenschappelijke taak resten om samen te werken. We moeten er dan samen voor zorgen dat de economie zich herstelt en verzoening plaatsvindt." De Klerk zei dat de afschaffing van de apartheid de materiële situatie van de meeste Zuidafrikanen nog niet verbeterd heeft. „Het nieuwe Zuid-Afrika begint pas na de verkiezingen en dan moet er veel werk worden verzet om de kwaliteit van het leven van onze burgers te verbeteren."

Het politieke geweld in de voorsteden van Johannesburg heeft opnieuw mensenlevens gekost. De politie meldde dat in de woonsteden Tokoza, Katlehong en Tembisa twaalf mensen om het leven kwamen.

VN sluit vliegveld nabij Mogadisjoe

MOGADISJOE – Na een nieuwe serie aanvallen op stellingen van de VN-vredesmacht hebben de Verenigde Naties gisteren de sluiting gelast van een vliegveld, dat 50 kilometer ten westen van de hoofdstad Mogadisjoe ligt. Het vliegveld zou volgens VN-woordvoerder David Stockwell door de voortvluchtige krijgsheer Farah Mohamed Aidid worden gebruikt om wapens, geld en levensmiddelen binnen te smokkelen.

De Somalische bevolking werd van de sluiting op de hoogte gebracht door pamfletten die door VN-vliegtuigen werden verspreid. De sluiting van het vliegveld volgde op een tweede nacht van onafgebroken beschietingen op de vredesmacht. Gewapende Somaliërs probeerden de veiligheidszone rond het VN-hoofdkwartier in Mogadisjoe binnen te dringen. Zij werden door Turkse blauwhelmen verjaagd.
VN-patrouilles hebben gisteren lichtkogels afgeschoten, nadat er onrust in de stegen van de deels vernielde hoofdstad was gesignaleerd. Bewapende mannen openden daarna in het zuidwesten van de stad het vuur op een Amerikaanse bevoorradingspost. Daarbij werden geen slachtoffers gemeld.
Amerikaanse blauwhelmen herdachten gisteren hun vier kameraden, die zondag bij een aanslag om het leven kwamen. De VN beschuldigen aanhangers van Aidid van de aanslag op de Amerikanen. De door Aidid geleide Somalische Nationale Alliantie (SNA) heeft dit tot nog toe bestreden.

'Hete herfst in Rusland'

MOSKOU – De Russische president Boris Jeltsin wil nog voor de winter de machtstrijd in Rusland beëindigd zien. Hij zei gisteren dat Rusland 'een hete septembermaand' te wachten staat.

De Russische pers heeft hardnekkig bericht dat zijn regeringsmacht in een crisis is geraakt, maar Jeltsin beloofde dat september 'een maand van gevechten wordt, een maand waarin talrijke kwesties geregeld zullen worden, zoals die van de grondwet, de verkiezingen en uiteindelijk de macht in Rusland'. Jeltsin sprak met journalisten na afloop van een bijeenkomst van de Presidentiële Raad in het Kremlin.

De Russische president wil zijn Grondwetgevende Vergadering weer bijeenroepen om definitief de ontwerp-grondwet goed te keuren. Jeltsin wil zo snel mogelijk parlementsverkiezingen houden voor een nieuw parlement.

GroenLinks bepleit alsnog visum Princen

DEN HAAG – GroenLinks vindt dat de mensenrechtenactivist Poncke Princen uit Indonesië alsnog een visum voor Nederland moet krijgen. De weigering Princen toe te staan ons land te bezoeken, is onterecht. De GroenLinkse volksvertegenwoordigers Sipkes en Willems stellen dit in schriftelijke vragen aan minister Kooijmans van Buitenlandse Zaken.

Princen krijgt geen visum vanwege zijn desertie uit het Nederlandse leger in 1948. De 76-jarige mensenrechtenactivist en criticus van het Indonesische regime, mag voor het eerst in tien jaar het land verlaten. Maar hij komt Nederland niet in omdat hij zich tijdens de politionele acties aansloot bij het Indonesische verzet. Sipkes en Willems vinden dat een onterechte maatregel 'omdat de strafrechtelijke consequenties van zijn desertie inmiddels verjaard zijn'.

De kamerleden vragen zich af hoe de visumweigering zich verhoudt met de officiële ontmoeting die minister Pronk voor ontwikkelingssamenwerking in 1991 tijdens een bezoek aan Indonesië met Princen had.

Stichting Japanse Ereschulden blij met bekentenis Japan

DEN HAAG – „Nog nooit heeft Japan zo'n duidelijke verklaring over zijn rol in de Tweede Wereldoorlog afgelegd. Het is hoopgevend en opent perspectieven." Voorzitter Sjoerd Lapré van de Stichting Japanse Ereschulden (JES) is blij met de verklaring van de nieuwe premier Morihiro Hosokawa. Japan gaf gisteren voor het eerst openlijk toe dat het een 'agressieve en foute oorlog' heeft gevoerd waarbij oorlogsmisdaden zijn gepleegd.

„Wij zijn er blij mee," aldus Lapré, die de verklaring als een stap in de goede richting ziet. Nog deze week zal JES in een brief aan Hosokawa gewag maken van haar tevredenheid. Maar, zo relativeert Lapré, de woorden moeten nu door daden worden gevolgd. „Japan moet aan drie verlangens voldoen en daar houden wij aan vast. In de eerste plaats een openlijke spijtbetuiging voor het wereldforum, ten tweede het bekennen van schuld voor de gepleegde misdaden en ten derde een financiële compensatie voor de slachtoffers of nabestaanden."
Eerder deze maand baarde Japan ook al opzien door te erkennen dat in de oorlog honderdduizenden meisjes en vrouwen op georganiseerde wijze door het leger tot prostitutie werden gedwongen. Ook Nederland kent tientallen van deze 'troostmeisjes'. In een reactie op de opmerkelijke koerswijziging van de Japanse regering zegt één van hen, de nu 70-jarige Jeanne Ruff-O'Herne, de ommezwaai 'moedig' te vinden. „Ik ben blij met de nieuwe generatie politici, ik ben ze dankbaar voor deze moeilijke stap. We wachten nu op de volgende en ik heb er vertrouwen in dat ook die nog komt."

Lapré en Ruff benadrukken dat Japan graag vooraanstaande internationale posities wil bekleden, zoals het lidmaatschap van de Veiligheidsraad. Dat kan alleen, zo vinden beiden, als Japan eerst zijn geweten over het oorlogsverleden zuivert. „Japan moet zelf ook de pijn voelen wat het ons heeft aangedaan."

Lapré maakte gisteren ook bekend dat deze en volgende week bestuursleden van de Stichting opnieuw in Genève voor een subcommissie van de VN voor de mensenrechten hun zaak bepleiten. En eind volgende maand komen Japanse advocaten over om de mogelijkheden te bespreken in Tokio een proces tegen de Japanse staat aan te spannen.

Tenslotte houdt de Stichting, die de belangen van 150.000 ex-geïnterneerden behartigt, op 2 september, de dag waarop Japan 48 jaar geleden de capitulatie-voorwaarden tekende, een manifestatie voor de Japanse ambassade in Den Haag. Er wordt onder meer een petitie aangeboden waarin er bij de regering in Tokio op wordt aangedrongen haast te maken met het inwilligen van de drie eisen. „Ik haat het woord haast," aldus Lapré, „maar onze achterban wordt steeds ouder."

Personeelstekort EOD oorzaak trage verwijdering explosieven

'Laten liggen granaten ingecalculeerd risico'

DOOR IVAR HOEKSTRA

CULEMBORG – „Het is voor ons onmogelijk om alle gevonden explosieven nog dezelfde dag onschadelijk te maken. Als een granaat een weekje op de hei blijft liggen, is dat een ingecalculeerd risico," aldus Wout Fiers (44), hoofd van de afdeling opzoek munitie van de Explosieven Opruimingsdienst (EOD) in Culemborg.

Fiers reageert hiermee op de grote commotie die zondag ontstond toen bleek dat onbekenden twee mortiergranaten van de Bussumer Heide hadden meegenomen. Deze waren vorige week vrijdag al gevonden maar nog niet door de EOD weggehaald. Wel waren ze door de politie ingegraven en gecamoufleerd. Inmiddels is na de oproep op de televisie één van de twee verdwenen granaten ingeleverd. Naar de tweede wordt nog gezocht.

Volgens Fiers is personeelstekort de voornaamste oorzaak van de trage afhandeling van sommige explosievenmeldingen. „Doordat veel van onze mensen het laatste jaar zijn uitgezonden naar Cambodja en Joegoslavië om daar explosieven op te ruimen, komen wij hier in de knel."

In januari 1994 zal de EOD met zo'n twintig man worden uitgebreid. „Dat is hard nodig ook. Dagelijks krijgen we gemiddeld tien meldingen binnen. Om die adequaat te verwerken heb je gewoon een volledige bezetting nodig." Toch is Fiers niet van mening dat er door politie, marechaussee en EOD lichtzinnig met de Bussumse granaten is omgesprongen. „Ik sta nog steeds volledig achter de behandeling van die zaak. Deze granaatmelding had niet de hoogste prioriteit. Als zo'n explosief in de bebouwde kom wordt gevonden, komen we meteen in actie. We hebben zondagavond eenzelfde soort granaat onmiddellijk weggehaald uit de Rotterdamse wijk Middelland. Maar een granaat die op de afgelegen hei goed is weggestopt, kan best even blijven liggen."

Volgens Fiers is het een kwestie van keuzes maken. „Dat klinkt naar de burger toe misschien wat cru, maar we kunnen eenvoudigweg niet direct op elke melding afgaan. Dat kan de politie ook niet."

Op iedere melding die bij de EOD binnenkomt, wordt onmiddellijk een standaard prioriteitenlijst losgelaten. „We kijken natuurlijk eerst wat het gevaar voor de burger is.

Vervolgens kijken we naar het economische belang. Als een fabriek door een granaatvondst moet worden stilgelegd, zullen we die daar snel weghalen. Ook al is het gevaar niet zo groot. Daarnaast speelt ook de publieke opinie een rol. „In Bussum ontstond onder de bevolking zoveel commotie dat we meteen aan de slag zijn gegaan."

Met de paniekerige oproep zondagavond op de televisie waarin de 'vinders' van de granaten dringend werd verzocht de twee granaten in te leveren, was Fiers dan ook niet gelukkig. „Wij zouden dat niet gedaan hebben. Maar de politie neemt die beslissing uit veiligheidsoverwegingen. Dat is hun goed recht en dat moeten we accepteren."

Het grote probleem is volgens Fiers dat er nog altijd mensen zijn die met behulp van metaaldetectors op zoek gaan naar 'blindgangers'. „Mensen beseffen nog steeds niet wat voor een risico's daaraan verbonden zijn." Door deze 'souvenirjacht' valt jaarlijks gemiddeld één dodelijk slachtoffer te betreuren.

Het aantal meldingen is de afgelopen twintig jaar wel teruggelopen van 4.500 naar 3.500 per jaar. „We hebben natuurlijk direct na de Bevrijding al het nodige aan explosieven opgeruimd. Negentig procent van de meldingen betreft echter nog steeds munitie uit de Tweede Wereldoorlog. Ik verwacht dat het aantal meldingen zich de komende jaren zal gaan stabiliseren rond de drieduizend." Echt stoppen zal de meldingenstroom volgens Fiers nooit. „Van alle explosieven die in een oorlog worden afgeschoten, gaat zo'n tien procent niet af. Dat zijn echt honderdduizenden tonnen munitie. Er zit dus nog genoeg explosief goed in de Nederlandse bodem."

Rabin bevestigt contact met PLO

JERUZALEM – De Israëlische premier Yitzhak Rabin heeft gisteren bevestigd dat minister Yossi Sarid van Milieu onlangs een ontmoeting heeft gehad met een vertegenwoordiger van de Palestijnse Bevrijdingsorganisatie PLO. Het is voor het eerst dat Rabin contact van zijn ministers met de PLO erkend. Sarid is lid van de linkse Maretz-partij.

Vreedzame afloop vliegtuigkaping

TAIPEH – Een Chinese kaper heeft zich gisteren overgegeven nadat hij een Chinees vliegtuig met 150 mensen aan boord had gedwongen te landen in Taiwan. De kaper dreigde passagiers te verminken met een bijtend zuur. Het toestel van Air China was op weg van Peking naar Jakarta. Het is de derde keer in vier maanden dat een Chinees toestel wordt gedwongen naar Taiwan te vliegen. Beide landen zijn formeel nog in oorlog en onderhouden geen luchtverbindingen.

Bosnisch meisje geopereerd

● De vijf-jarige Irma uit Sarajevo is gisterochtend in Londen geopereerd door artsen, die hebben geprobeerd resten van granaten uit haar lichaam te verwijderen.

De toestand van het meisje is stabiel. Maandag was zij onder grote publieke belangstelling uit Sarajevo opgehaald. De chirurgen, die in de nacht van maandag op dinsdag drie uur lang opereerden, hebben tevens vocht afgetapt uit het hoofd van het meisje. Ze ligt op de intensive care-afdeling van het Great Ormond Street kinderziekenhuis.

Een speciaal Brits vliegtuig haalde het meisje, Irma Hadzimuratovic, op uit Sarajevo nadat haar dokter aan journalisten had gevraagd ruchtbaarheid te geven aan het lot van het meisje. Haar moeder kwam om bij de granaatbeschieting, waarbij zijzelf zwaar gewond raakte. Als gevolg van de oorlog beschikt het ziekenhuis in het belegerde Sarajevo niet meer over de middelen om Irma te helpen. Foto: AP

Nederlandse vrouw wacht in Singapore mogelijk de strop

Uur van de waarheid nabij voor Maria Krol

DOOR ANS BOUWMANS

DEN HAAG/SINGAPORE – Al meer dan twee jaar zit Maria Krol (59) vast in de Singaporaanse Changi-gevangenis op verdenking van drugssmokkel. Een misdaad waarvoor ze als eerste blanke vrouw in Singapore ter dood veroordeeld kan worden. Aanstaande maandag begint haar proces in het High Court in Singapore. Kan ze de rechter van haar onschuld overtuigen en zo de strop ontlopen?

Haar advocaat Suppiah weet het niet. „Er hangt veel af van het bewijsmateriaal dat tijdens de zitting wordt gepresenteerd en van het kruisverhoor van de openbare aanklager. De vraag is hoe goed ze daar doorheen komt." Eind augustus weet Maria Krol wat haar lot zal zijn, vrijspraak of een plaatsje in de 'death row' (cellenblok voor ter dood veroordeelden). De rechtszaak zal twee tot drie weken in beslag nemen. Daarna wordt onmiddellijk een vonnis uitgesproken.

Wordt ze schuldig bevonden, dan legt de rechter automatisch de doodstraf op, want dat staat in Singapore nu eenmaal op de smokkel van meer dan 15 gram heroïne. Zelf heeft ze hoop, zegt haar advocaat. Maar na de veroordeling tot de strop van de Nederlander Johannes van Damme in april van dit jaar zijn er nog maar weinig mensen die rekenen op een goede afloop.

Maria Krol is van Sloveens-Oostenrijkse origine en getrouwd met een Nederlander, Frederik Krol (73). Het echtpaar heeft twee kinderen, Christoffer en Adenike, en is in 1970 van Groningen naar Nigeria verhuisd. Daar werkte Maria zich op tot directeur van een importbedrijf, Kenrod Limited genaamd. Voor haar bedrijf reisde Maria Krol over de hele wereld. „Ze is heel ontwikkeld en intelligent," beschrijft advocaat Suppiah de vrouw.

Maria Krol werd op 19 april 1991 in een hotel in Singapore gearresteerd. Ze was op doorreis van Seoel naar Lagos, en vervoerde een aantal machine-onderdelen. In die onderdelen, zuigers voor een wegenbouwmachine, werd 2,1 kilo heroïne aangetroffen. Maria Krol reisde samen met een Nigeriaan, ene Johnson, die na zijn eigen arrestatie de politie had geattendeerd op de Nederlandse.

Echtgenoot Frederik Krol – die is ondergedoken – zei eind mei in een krante-interview niet te begrijpen dat zijn echtgenote in het gezelschap van een Nigeriaan naar Singapore was gereisd. In Azië wordt streng gelet op Nigerianen, vanwege de activiteiten van de zogenaamde African Drugs Connection. Dat wist zijn vrouw ook wel, aldus Krol. Deze Nigeriaanse drugsbende werkte de laatste jaren steeds vaker met in Nigeria wonende blanke Europeanen, omdat Nigeriaanse koeriers te zeer verdacht waren. De Nederlander Johannes van Damme was zo'n koerier, verklaarde de Centrale Recherche Informatiedienst na diens veroordeling.

Mogelijk is Maria Krol gezwicht voor de verleiding of onder druk gezet van ronselaars. Zelf houdt ze vol niet te hebben geweten dat er drugs zaten in de machine-onderdelen die ze vervoerde.

Uit het krante-interview van Frederik Krol blijkt dat hijzelf begin 1991 een reis maakte naar Zuid-Amerika en daar naar eigen zeggen als een soort avontuur een drugsroute volgde. Vervolgens vestigde hij zich in het Brabantse Oosterhout, in afwachting van zijn vrouw die hem na een paar maanden zou volgen. Ze belandde echter in de cel.

Advocaat Suppiah is druk bezig met de voorbereiding van het proces van Maria Krol. Ondanks de spanningen en het zware leven in de gevangenis, ziet zijn cliënte er goed uit, zegt hij. Enkele dagen geleden heeft hij haar nog bezocht. „Er wordt goed voor haar gezorgd, voorzover ik het kan beoordelen. Ook vanuit de Nederlandse ambassade is er veel belangstelling voor haar zaak."

Alhoewel de datum 16 augustus al maanden op de rol staat, sluit advocaat Suppiah niet uit dat het proces op het laatste moment nog eens wordt uitgesteld. „Maria Krol staat samen met de Nigeriaan Johnson terecht. Die wil per se een tolk in zijn eigen dialect. Ik heb gehoord dat die nog niet is gevonden." Maria Krol zou eerst in mei voor de rechter moeten verschijnen, een paar weken na het vonnis in de zaak Van Damme.

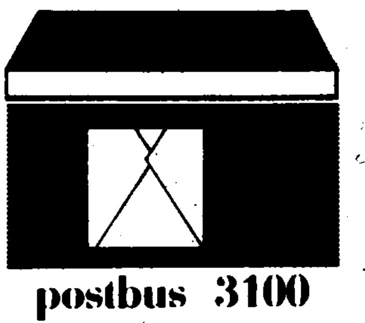
De 57-jarige Johannes van Damme is op 26 april als eerste blanke man in Singapore tot de doodstraf veroordeeld en wacht nu in een dodencel op de behandeling van zijn zaak in hoger beroep. Verwacht wordt dat die zitting niet meer dit jaar zal plaatsvinden. Wordt Van Damme ook in hoger beroep veroordeeld, dan kan hij nog om gratie vragen.

Pas op dat moment zullen het ministerie van Buitenlandse Zaken en de mensenrechtenorganisatie Amnesty International echt in actie komen om te proberen het leven van de Nederlander te redden.

De veroordeling van Van Damme heeft bij Maria's echtgenoot overigens tot het nodige pessimisme geleid. „Nu van Damme de strop heeft gekregen, zal de rechter mijn vrouw moeilijk kunnen vrijspreken," zei de man in het krante-interview.

lezers schrijven

In deze rubriek neemt de redactie brieven van lezers op. De redactie hoeft het niet eens te zijn met de inhoud. De brieven dienen betrekking te hebben op publicaties in deze krant en moeten kort en zakelijk zijn. Te lange brieven worden ingekort of geretourneerd. Een ingezonden brief moet voorzien zijn van naam, adres en telefoonnummer. Brieven op rijm, of brieven die oproepen tot acties of aanzetten tot geweld of andere onwettige daden, worden niet geplaatst. Datzelfde geldt ook voor brieven met onwelvoeglijk taalgebruik en beledigingen. Anonieme brieven worden evenmin geplaatst.

• Boudewijn

Koning Boudewijn. Merci Sire. Dank U. Dit stond er te lezen op de pamfletten in Brussel bij de begrafenis van de Belgische koning. Wie de begrafenis gezien heeft weet dat dit de grootste demonstratie en getuigenis was van mensenliefde en menselijkheid sinds Jesus Christus.
Wie had gedacht dat ten overstaan van een keizer, keizerin, koningen, koninginnen en vele hoogwaardigheidsbekleders gewone mensen uit het volk hun woord tot hen mochten richten ten overstaan van de hele wereld.
Iemand hield een toespraak over aids, maar het hoogtepunt kwam toen een prostituée van de Filippijnen een brief van haar persoonlijk mocht voorlezen over hoe zij in de vrouwenhandel verzeild was geraakt.
Zij kon door leed overmand hieraan niet voldoen, doch stond wenend naast een man en schrijver, die van de koning opdracht had gekregen hierover een boek te schrijven. Tenslotte las hij ook haar brief voor.
Alle mensen hebben een hart, doch weinigen weten het te gebruiken!
Moge het een leer zijn voor ons allen, zodat wij in de toekomst meer tijd zullen besteden aan mensenliefde dan aan materialisme. Koning Boudewijn en koningin Fabiola hebben hiermee een voorbeeld gesteld aan de hele wereld.
Wat de Belgen betreft hoop ik dat zij in de toekomst hun staat zo zullen verder voeren als hun overleden vorst het gewenst heeft.
Wij allen op de wereld hebben met Boudewijn een groot koning verloren, misschien wel de grootste die ooit heeft geleefd.
Ook wij gewone mensen hebben deze eenvoud mogen aanschouwen en wij allen zeggen: Merci Sire. Dank U.

HEERLEN **W.J. Bex**

• Passau

Uit het artikel 'Verschrikkelijk meisje uit Passau moet zwijgen' op de voorpagina van het LD van vrijdag 6 augustus blijkt weer eens dat veel Duitstaligen voor 'Vergangenheitsbewältigung' niet open staan.
Het zal nog zo'n veertig jaar duren eer onze wereld verlost is van de figuren met naziboter op hun hoofd. Tot die tijd zullen mensen als de schrijfster Anna [illegible] hebben (zeker niet in een plaats die ligt tussen de geboorteplaats van Hitler en de streek waaruit de Hitlers stammen).

LANDGRAAF **W. Tiender**

• Vreemdelingen 9

Naar aanleiding van de brieven van de heer Meertens, raadslid uit Vaals en diens companen, zoals de heer Hamers, het volgende:
Bij zijn eerste schrijven had ik gedacht dat de heer Meertens lid was van de Centrumdemocraten, daarom heb ik hem ook gewezen op het program van D66 'In Goede Banen'. Nu, na zijn tweede brief, waarin hij mij veroordeeld, moet ik constateren dat de heer Meertens geen lid is van de Centrumdemocraten en alleen maar de stelling van die partij t.o.v. vreemdelingen c.q. buitenlanders verbreid, dus plagiaat pleegt. De heer Meertens heeft als lid van een seperatistische groep geen enkele invloed op de landelijke politiek en misleidt dus zijn kiezers.
Ik heb respect voor mensen die voor hun mening durven uit te komen, zelfs voor mensen die durven te zeggen dat zij lid zijn van de Centrumdemocraten. Deze mensen vertolken een standpunt waar je tegen kunt zijn, maar u, geachte heer Meertens, rangschik ik tot de 'zwetsers'.

VAALS **L.J. Merkx**

• WMC 7

Ik kreeg pas op 1 augustus het opruiende artikel van Hans Toonen over de mars- en showwedstrijden onder ogen, getiteld: 'Van achterhaald trommelen tot node gemiste Yankees'. En om maar meteen mijn gevoelens over het artikel te ventileren: ik vond het walgelijk!
Toonens artikel gaat zo in tegen mijn gevoel van één Europa; het is zó pro-Amerikaans; zó getuigend van vastgeroest zitten in de oude denkbeelden van de tegenstelling Oost-West; zó anti-Duits dat ik er onpasselijk van word.
Geachte heer Toonen, uw artikel ware te begrijpen geweest vlak na de Tweede Wereldoorlog; maar is niet te accepteren in 1993. Immers: uw geschrijf druist in tegen de geest van Europese eenwording en tegen de hoofdgedachte achter het WMC namelijk 'Alle Menschen werden Brüder'. Wat u schrijft is grof en beledigend jegens de Duitse deelnemers aan het WMC. Oké, het optreden van de 'Fanfarenzug' uit Potsdam was massaal en akelig perfect, maar dat geeft u nog niet het recht er de Tweede Wereldoorlog en toestanden uit de voormalige DDR bij te slepen. Waar slaat het op als u het hebt over 'de sneltrein uit Potsdam', 'Pruisen', 'marcheren alsof de Stasi van Honecker je nog op de hielen zit', 'vierhonderdveertig laarzen, gelukkig zijn ze wit'.
Wat wilt u bereiken met dergelijke kreten? Het roept in mijn ogen slechts vijandige gevoelens op jegens onze Oosterburen en daar moeten we nou net vanaf!
En dan uw denigrerende opmerkingen over het Pasveerkorps Leeuwarden en Advendo Sneek (de 'Noorderlingen' zoals u ze noemt) en uw voorliefde voor Amerikaans ogende shows zoals die van de Calgary Stampede Show Band. Geachte heer Toonen: 'Pasveer' en 'Kunst en Genoegen' uit Leiden zijn terecht dé grote winnaars geworden en niet voor niets waren 'Advendo Sneek', 'Adest Musica', de 'Maastrichtse Verkennersband' en de andere in alle richtingen spelende en lopende korpsen de lievelingen van het publiek. Voor mij op de overdekte en onoverdekte staantribune waren hun shows een genot.
Ik hoefde niet steeds maar tegen de ruggen of zijkanten van de optredende muzikanten aan te kijken. Ik hoorde er zo bij en had niet het gevoel slechts stadionvulling te zijn tot meerdere eer en glorie van de hoofdtribune. Ik deel dus helemaal niet uw hoop op een hoog genoteerde dollar in 1997 want dat (vooral hard en vaak vals) musiceren en showen naar de hoofdtribune hoeft echt niet meer!
Kortom, mijnheer Toonen, mochten uw opvattingen over vriendschap en verbroedering tussen de Europese volkeren en uw denkwijzen over de mars- en showwedstrijden in 1997 nog steeds dezelfde zijn, dan hoop ik dat een collega van u als verslaggever naar het WMC wordt gestuurd.

KERKRADE **L.F.G. Kneb[illegible]**

• Bezuinigen

Ter aanvulling op de brief 'Vreemdelingen 4' in de krant van 5 augustus het volgende: de inkomsten en uitgaven van de staat moeten in evenwicht blijven. Als de uitgaven een aantal malen groter zijn dan de inkomsten kan de staat failliet gaan. Op speculatiewinst zou meer belasting moeten worden betaald. Bezuinigen is nodig, maar dat moet dan evenredig gebeuren!

HEERLEN **A. Bee[illegible]**

• Geuldal

In uw krant van vrijdag 6 augustus j.l. – pagina 11, bericht Lieflijk Geuldal – moet ik vaststellen, dat de zogenaamde dominante populieren langs de oever van de molentak van de Geul gekapt zijn.
Ik vind dit een belachelijke zaak, aangezien voor mij een boom niet groot en groen genoeg kan zijn. Bovendien wordt door deze grote bomen de invloed van het zonlicht op het water beperkt, waardoor een betere zuurstofverhouding ontstaat. Eveneens wordt het water door de bomen gevoed met kleine insekten, die voedsel vormen voor de vissen.
Van de esthetica niet eens te spreken, zoals op de kleurenfoto te zien valt – een ingeslagen paal met een aangebonden tak (jonge boom) die zeker 20 jaren nodig heeft om zich tot een boom te ontwikkelen.
Ik neem aan dat verder commentaar overbodig is en zal het zeer op prijs stellen als u in de volgende editie hierop zult reageren.

HEERLEN **G. Bischoff**

• Allesweter 2

Om ingezonden-stukkenschrijver H.J. Vestjens te betitelen als 'allesweter' zoals de heer of mevrouw De Jong doet vind ik onterecht.
Zijn ingezonden stukken getuigen mijns inziens juist van een 'kritische' blik op het alledaagse leven.
Ik waardeer zijn brede kijk op de dingen van de dag, zowel in Limburg als elders in het land. Ik vind het in ieder geval een verrijking voor de eveneens 'kritische' lezer van het Limburgs Dagblad en de rubriek 'Lezers schrijven'.

KERKRADE **L. Mathissen**

Besmet melkpoeder niet afkomstig uit Nederland

DACCA – Het radioactieve melkpoeder dat in een Bengaalse haven is onderschept, is niet in Nederland geproduceerd, maar in Litouwen. Handelssecretaris drs. R. Buffinga van de Nederlandse ambassade in Bangladesj heeft dit gisterochtend vernomen van de importeur van de partij melkpoeder. Wel is een Nederlands bedrijf als exporteur bij de zaak betrokken. Het ministerie van Landbouw in Den Haag weigert de naam van dit bedrijf bekend te maken.

Volgens Buffinga ontbrak het gezondheidscertificaat dat, bij export vanuit Nederland, moet worden afgegeven door het Centraal Orgaan Zuivelkeuring in Leusden.

Litouwen staat bekend als een land waar in het recente verleden onzorgvuldig is omgegaan met nucleair materiaal. Het nieuws over de partij van honderd ton radioactief melkpoeder, die door de Bengaalse autoriteiten werd ontdekt in de haven van Chittagong, werd zondag verspreid door het persbureau Reuter.

Daarbij werd gemeld dat het ging om magere melkpoeder uit Nederland. Dat bracht de Nederlandse zuivelindustrie, die vreest de goede naam te verliezen, in rep en roer. In Bangladesj daarentegen bleef het tot dusver redelijk stil. „Van enige commotie hebben we nog niets gemerkt," meldt Buffinga. Zowel het ministerie van Landbouw als de zuivelindustrie vroeg hem uit te zoeken wat er precies aan de hand is. Maar hij kon niet meteen in actie komen omdat de officiële instanties in Bangladesj hun kantoren al hadden gesloten. Gisterochtend slaagde hij erin de importeur op te sporen. Omdat de ambtenaren in Bangladesj een vrije dag hebben, kon Buffinga nog niet achterhalen hoe ernstig de radioactieve straling is en hoe hoog de autoriteiten de zaak oppakken.

Volgens Reuter is de besmetting vijf keer hoger dan in Bangladesj is toegestaan. Dat land houdt er, vergeleken met de EG, zeer strenge normen op na.

Minister Rexrodt toch somber over werkloosheid

'Duitse economie heeft ergste achter de rug'

BONN – De Duitse economie heeft het ergste achter de rug. Ondanks het duurder worden van de Duitse mark door de verruiming van de marges binnen het Europese Monetaire Stelsel (EMS) is de vraag in het buitenland naar Duitse produkten toegenomen. Ook hebben de ondernemers meer vertrouwen gekregen in de economie.

Dit heeft de Duitse minister van Economische Zaken, Günter Rexrodt, gisteren gezegd. De werkloosheid zal echter flink stijgen.

Vooral in 1994 moet de zon gaan schijnen, waardoor er een einde komt aan de ergste recessie na de Tweede Wereldoorlog. Dan zal de Westduitse economie een groei van 1,5 procent laten zien tegenover een achteruitgang van 1,5 procent dit jaar. In het oostelijk deel van Duitsland wordt er in 1994 een groei van 6,5 procent behaald (1993: 5 procent).

De werkloosheidscijfers blijven een negatieve uitzondering. Begin volgend jaar zullen er volgens de verwachting meer dan vier miljoen mensen werkloos zijn, een record. Nu zitten er volgens officiële gegevens 3,5 miljoen personen zonder werk thuis. Volgens de minister is dat het „slechtste nieuws" voor de toekomst.

Wel tekent Rexrodt, die met zijn optimisme aansluit bij de verklaringen van minister van Financiën Theo Waigel in juli, dat zijn schattingen „afhankelijk" zijn van een conjuncturele ommekeer in de tweede helft van dit jaar. In die periode zal de economie al een licht herstel moeten laten zien.

De Westduitse inflatie gaat omlaag en zal volgend jaar onder de vier procent uitkomen. De prijsstijgingen in de vijf nieuwe deelstaten schommelt waarschijnlijk tussen de vier en vijf procent.

munt uit

• Beslag

Air Holland-directeur Peter Langendijk heeft beslag laten leggen op het huis en de banktegoeden van de Amsterdamse restauranthouder en tv-kok Joop Braakhekke. Langendijk zegt recht te hebben op een bedrag van rond een miljoen gulden, omdat Braakhekke zich niet heeft gehouden aan afspraken over terugbetaling van een lening. De restauranthouder is naar de rechter gestapt en zal morgen in een kort geding voor de Amsterdamse rechtbank opheffing eisen van het beslag door Langendijk.

• Winstdaling

De Britse luchtvaartmaatschappij British Airways (BA), één van de grootste binnen de Westerse luchtvaartwereld, heeft ondermeer door een korte staking van haar personeel een winstdaling moeten accepteren. In het eerste kwartaal van boekjaar 1993/94 behaalde BA een winst voor belasting van 63 miljoen pond sterling (f 179,5 miljoen) tegenover een winst van 91 miljoen pond in het eerste kwartaal van het vorige boekjaar.

• Samenwerking

De Noordhollandse supermarktketens Deen, Dekamarkt en Vomar gaan samen inkopen. Het samenwerkingsverband komt tot stand na de fusie van de inkoopcombinaties Intergro, waar Vomar toe behoort, en Superunie, waar ondermeer Deen deel van uitmaakt. Bij de nieuwe inkoopgroep zijn in totaal 21 supermarktketens betrokken. Samen krijgen ze een marktaandeel van ruim 20 procent. Concurrent Ahold (AH-winkels) zit op 27 procent.

• Gebreken

Er doet zich een opmerkelijke toeneming voor van het aantal bouwondernemingen dat uitspraken van de rechter om opleveringsgebreken te herstellen, ondeugdelijk uitvoert of zelfs naast zich neerlegt. Dat signaleert de Vereniging Eigen Huis in haar juridisch jaarverslag over 1992.

Vraag naar Fokker 100 trekt aan

Fokker signaleert licht herstel vliegtuigmarkt

AMSTERDAM – Op bepaalde delen van de markt voor vliegtuigen is er uitzicht op een voorzichtig herstel ontstaan. Dat blijkt uit de orders die vliegtuigbouwer Fokker de afgelopen tijd heeft ontvangen. Vooral de Fokker 50 vormt geen echt grote zorg meer. Het marktherstel leidt tevens tot een vermindering van kapitaal dat de onderneming in voorraden vliegtuigen moet steken, en derhalve tot een daling van de rentelasten.

Er worden veel offertes gevraagd voor de Fokker 100, terwijl Amerikaanse luchtvaartmaatschappijen met kwartaalcijfers weer met zwarte cijfers schrijven na de verregaande herstructureringen die zij hebben doorgemaakt. Fokker ziet daarin tekenen voor een aarzelende opleving van de vliegtuigmarkt.

De vliegtuigfabriek heeft in de eerste helft van dit jaar een verlies geleden van f 127 miljoen en blijft bij de in juni uitgesproken verwachting van een verlies van f 150 miljoen voor geheel 1993. Over de eerste zes maanden van 1992 was er nog een kleine winst van f 5,9 miljoen en over geheel 1992 beliep de winst f 20 miljoen.

Het bedrijfsresultaat vóór rente daalde in het eerste semester van [illegible] miljoen tot f 55,1 miljoen. Het saldo rentelasten nam toe van [illegible] miljoen tot f 93,6 miljoen. Dat kwam door het beslag dat de voorraden op het vermogen legden.

Inmiddels is de voorraad Fokkers met 'witte staarten' op Woensdrecht geplaatst, zodat het vermogensbeslag en de rentepost in het tweede halfjaar naar het zich laat aanzien zullen dalen.

Fokker heeft de produktie in het eerste halfjaar aangepast aan de geringere vraag. Dat heeft geleid tot incidentele kosten van f 90 miljoen, waarvan het grootste deel samenhangt met inkrimping van de personeelssterkte met 1400 mensen.

De omzet zakte met acht procent van [illegible] miljard tot f 1,73 miljard. De cashflow (netto-uitkomst plus afschrijvingen) kwam dit jaar in de eerste zes maanden uit op f 91,7 miljoen negatief vergeleken met f 40,2 miljoen positief verleden jaar in die tijd, waarbij de afschrijvingen op vaste activa met f 1 miljoen toenamen tot f 35,3 miljoen.

In de verslagperiode werd de samenwerking met de Duitse vliegtuigfabriek Deutsche Aerospace (Dasa), onderdeel van het concern Daimler-Benz, tot stand gebracht met de ondertekening van het contract voor de deelneming door Dasa voor 51 procent in Fokker. Dat resulteerde in een versterking van het eigen vermogen met f 397 miljoen.

Verder verkreeg Fokker een langlopende achtergestelde lening van f 180 miljoen waarvoor de Nederlandse staat garant staat. Aflossing van deze lening is ondergebracht in de NIVR-regeling, waartoe de lening is gaan behoren.

De uitgifte van de 4 procent converteerbare achtergestelde obligatielening van f 334 miljoen is een groot succes geworden. Fokker spreekt gezien het lage rentepercentage van een 'goede move op het juiste moment'.

De plaatsing van de lening was vastgelegd in de overeenkomst tussen Dasa, Fokker en de Nederlandse staat en werd zodoende verwerkt in de balanscijfers per 30 juni, hoewel de uitgifte pas in juli werd gedaan.

Fokker Holding nam voor 51 procent in de lening deel, zodat voor vrije inschrijving f 163,7 miljoen overbleef.

• *De grote voorraad onverkochte Fokker 100's, die de vliegtuigbouwer op de vliegbasis in Woensdrecht had gestald, is nu eindelijk verkocht.* Foto: REUTER

NCOV krimpt in

RIJSWIJK – Bij het Nederlands Christelijk Ondernemingsverbond (NCOV) verdwijnen 9,8 formatieplaatsen op een personeelsbestand van ongeveer zestig mensen. Dat staat in een aanvraag om advies, die interim-directeur Van Hove heeft gestuurd naar de ondernemingsraad. Het NCOV behartigt de belangen van ongeveer veertigduizend ondernemers in het midden- en kleinbedrijf. De organisatie kampt met tekorten in de exploitatie.

De omstreden vice-voorzitter C. Bosman van het NCOV is opgestapt. Blijkens mededelingen van het ondernemersverbond heeft hij vorige maand met onmiddellijke ingang zijn functie neergelegd.

Binnen het NCOV rommelt het al een tijdje: met name de vraag of samenwerking moet worden gezocht met het KNOV (midden- en kleinbedrijf) of de NCW (christelijke werkgevers) houdt bestuur en personeel verdeeld. Met het vertrek van Bosman ontstaat er ruimte voor nauwere samenwerking met het KNOV.

Introductie van interactieve tv plots uitgesteld

AMSTERDAM – De introductie van interactieve televisie in Nederland is uitgesteld. Het bedrijf Veil Interactieve Televisie heeft het geld nog niet bijeen kunnen krijgen. Een aandelenemissie is mislukt.

Veil is in gesprek met bedrijven uit telecommunicatie, media, informatietechnologie en met adverteerders om de introductie zo snel mogelijk te doen plaatsvinden.

Veil heeft zichzelf in juni gepresenteerd met een juichverhaal. Nog dit jaar zouden al 20.000 Nederlanders een decoder thuis hebben staan om zelf mee te kunnen spelen met spelletjes als Rad van Fortuin en Twee voor Twaalf.

In 1998 moest het aantal decoders zijn opgelopen tot 810.000, hetgeen een winst van f 330 miljoen zou opleveren op een omzet van f 827 miljoen.

Benelux-vestiging Tandon failliet

AMSTERDAM – De Amsterdamse vestiging Tandon Computer Benelux van de oorspronkelijk Amerikaanse fabrikant van personal computers Tandon is failliet verklaard. Directeur H.J. Klaverstijn vroeg zelf het faillissement aan nadat Tandon in Nederland en België door het ineenzakken van de verkoop in moeilijkheden was gekomen. Ook kreeg de Benelux-organisatie weinig steun meer van de noodlijdende Amerikaanse moedermaatschappij.

Voor 21 mensen wordt gedwongen ontslag aangevraagd. Dit heeft Tandon Benelux gisteren meegedeeld. In de Benelux zijn er zo'n vijftig- tot zestigduizend Tandon-computers geïnstalleerd.

De Amerikaanse moedermaatschappij verkeerde al enige tijd in moeilijkheden door de ongekend harde prijzenoorlog op de pc-markt. In de VS moest Tandon keer op keer nederlagen accepteren door de felle concurrentie van 'klonen-killers' als Compaq en IBM. Tandon Corporation stopte met de verkoop van pc's op de Amerikaanse markt en/wilde zich volledig concentreren op Europa. De huidige top voert al bijna een jaar lang gesprekken over overneming.

beurs

Records

AMSTERDAM – Hoofdschuddend door baissiers gadeslagen werden op het Damrak de pas een dag oude records gisteren meteen aan diggelen geslagen. De EOE-index schoot 1,77 punt hoger op 264,12 en de CBS-koersindex algemeen klom 1,1 punt naar 240.

Dit ging gepaard met een behoorlijke omzet. In aandelen werd voor f 884 miljoen verhandeld met als grootste handelsblokken Unilever (f 112 miljoen), Philips (f 100 miljoen of 3 miljoen stuks) en Koninklijke Olie (f 75 miljoen). In obligaties, die weinig veranderden, ging het kolossale bedrag van f 1,2 miljard om. De 6,5 procent staatslening 1993-2003 nam alleen f 615 miljoen voor haar rekening.

Een onontkoombaar feit was dat de beurs gisteren weer positieve signalen, zoals een hoger Wall Street en een stijgende dollar feilloos oppikte.

Bij de hoofdfondsen stal Polygram de show door f 1,90 of ruim 4 procent op te lopen naar een top van f 51,40. Philips was f 1 beter op 38,50 en KNP BT werd f 1,10 vooruit gestuwd naar f 30. Tot grote verwondering en waarschijnlijk tot afgrijzen van baissiers was voor DSM een winst van f 2,30 weggelegd op f 95,20. Unilever, die vrijdag met halfjaarcijfers komt, werd f 1,80 duurder op 180,30. Fokker steeg, vooruitlopend op de halfjaarcijfers, met f 1,50 tot f 20,90. De vliegtuigbouwer bleef hier wel even op verlies staan, maar de algemene situatie in de branche lijkt wat te verbeteren.

Voor Hoogovens was het eindelijk uit met de pret. Winstnemingen snoepten van het sterk verhoogde koerspeil f 1,70 af op f 46,50. Vandaag komt het staalconcern met halfjaarcijfers.

Hoofdfondsen	v.k.	s.k.
ABN Amro	63,40	62,90
ABN Amro A.in F.	86,00	86,70
ABN Amro L.Gr.F.	176,00	176,10
ABN Amro Obl.Gr.f.	200,10	200,20
Aegon	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]

Ballndo	311,00	312,00
Blydenst.-Will.	27,00	26,80
Boer Boekh. Kon.	22,30	23,00
Boer De Winkelb.	68,80	69,00
Borsumy Wehry	96,00	96,30
Boskalis c	32,70	32,30
[illegible]	[illegible]	[illegible]

Nedcon Groep	63,00	63,20
NKF Holding	141,00	142,00
Ned.Part.Mij	40,00	40,00
Ned.Springst.	6500,00a	--
Norit	19,30	19,20
Nutricia GB	126,50	125,00
[illegible]	[illegible]	[illegible]

Esmeralda part.	30,00	30,00
Eur.Ass.Trust	7,30	7,30
EMS Growth Fund	104,00	105,30
EMS Income Fund	98,00	98,50
EMS Offsh. Fund	105,30	106,00
EOE Index Fnd	372,00	376,00
[illegible]	[illegible]	[illegible]

Sci/Tech $	14,00	14,00
Sns Liq.Grf.	193,70	193,70
Technology Fund	17,00	17,00
Tokyo Pac.Hold.	242,00	246,00
Trans Eur.Fund	82,00	82,00
Transpac.F.	283,00	282,00
[illegible]	[illegible]	[illegible]

Parallel markt		
Arts Biologicals	[illegible]	[illegible]
Bergh. Pap.	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]

griekse dr. (100)	0,72	0,90
ierse pond	2,32	2,77
ital.lire (10.000)	[illegible]	[illegible]
jap.yen (10.000)	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]

Dow Jones		
[illegible]	[illegible]	[illegible]

Limburgs Dagblad
piccolo's

In de Cramer 37, Heerlen
Postbus 3100, 6401 DP Heerlen
Postbank: 1035100
Bank: ABN-AMRO 57.75.35.935
Fax: 045-739204 of 739364

Piccolo's
Over 1 kolom, in kleine letters met één woord in hoofdletters. Minimumhoogte: 10 millimeter. Prijs per millimeter hoogte: ƒ 1,35.
Afwijkende tarieven voor rubrieken Proficiat en Vermist/Gevonden ƒ 1,20 per mm, Onroerend Goed en Bedrijven Transakties ƒ 1,85.

Reuzepiccolo's
Over 1 of 2 kolommen, in 4 mogelijke lettergrootten met minimaal één woord in grotere letter (14-punts). Minimumhoogte: 10 millimeter. Foto's, logo's en illustraties zijn mogelijk. Prijs per millimeter hoogte per kolom: ƒ 1,85.
Advertenties onder nummer: ƒ 7,50.
Bewijsnummers op aanvraag: ƒ 4,75.

Prijzen zijn exclusief 17,5% BTW. Betaling contant of met de acceptgirokaart die u wordt toegezonden.
Enkele rubrieken UITSLUITEND à contant en met legitimatie.

Telefonisch opgeven
045-719966
Maandag t/m vrijdag 8.30-17.00 uur. Opgave - in de regel - tot 12.00 uur daags voor plaatsing.

Schriftelijk opgeven
Opgave via de 1e post daags voor plaatsing.

Persoonlijk opgeven
Via de balie van onze kantoren maandag t/m vrijdag 8.30-17.00 uur. Voor plaatsing op zaterdag en maandag geldt vrijdag 11.00 uur.

Wij kunnen geen enkele aansprakelijkheid aanvaarden voor schade van welke aard dan ook, ontstaan door niet, niet tijdig of onjuist plaatsen van advertenties.

Het Limburgs Dagblad wordt dagelijks gelezen door bijna 250.000 personen van 13 jaar en ouder.
(Bron: Cebuco Summo Scanner)

Proficiat!

Alfred ziet Abraham

Proficiat!
Finy-Alexander-Monique-Veronique-Jet-Wim-Phil-Bjorn.

Personeel Gevraagd

Groenten- fruitverkoper(ster)
gevraagd vanaf 17 jaar met goede omgangsvormen. Parttime of fulltime. Telef. na 20.00 uur. 043-649754.

Italiaanse Pizza-bakker of kok
gevraagd, met ervaring. Tel. afspraak, 046-519128.

Fa. WGW-Bouw. Voor direct gevraagd voor Duitsland METSELAARS/betontimmerlieden. Ook colonnes. 045-231336/230477. Hommerterweg 77, Hoensbroek.

EUROBOUW zoekt nog vakbekwame metselaars, timmerlieden voor Duitsland. Telefoon: 043-254669.

Gezellige collega's en vast (part-time) werk. Wij zoeken nog een HULPKRACHT, 17-25 jr. Soll. 045-352044.

Hago Nederland b.v. zoekt voor Aegon Recreatiepark Hoog Vaals te Vaals: SCHOONMAAKSTERS voor schoonmaak vakantiebungalows. Werktijden; vrijdag van 10.15 tot 15.15 uur (eventueel ook op maandag). Voelt u zicht tot deze vakature aangetrokken dan kunt u kontakt opnemen met Astrid Lahaye, telefoon: 04454-68347.

Friture 't Heukske op de Langeberg vraagt FRITUREHULP. Telefoon: 045-255402 b.g.g. 045-255917.

Gevraagd KLEERMAKER(STER) met spoed, voor kledingverandenwerk. Telefoon: 045-711790, 10.00-17.30 u. Zaterdag 10.00-13.00 u.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Wolf Europabouw vrgt. v. Duitsland erv. METSELAARS. Tel. 045-214500 na 13.00 uur 04499-4479.

Vrouw zoekt werk in de HUISH. Werkt secuur en zelfst. voor 3 ½ dagen, omg. Heerlen/Hoensbroek. Br.o. nr. B-04463, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Te huur gevr. 1-pers. STUDIO/app. door man met vaste baan. Tel. 045-427337 van 8.00-16.00 uur.

Gevraagd!
Wij selecteren gratis een goede huurder voor U.
Kantoor Maastricht
☎ 043-218509
Kantoor Sittard
☎ 045-375045
LOKAAL BEHEER O.Z.

Opslag-, bedrijfs-, show- en winkelruimten, tevens opslag inboedels enz. RODIGER, Stationstraat 59, Nuth. Telefoon: 045-244547.

Te huur gemeubileerd APPARTEMENT voor werkend persoon, tel. 045-751451.

Onroerend Goed

Snel en goed Uw huis verkopen?
Joe Storms O.G. Past. Vonckenstr. 44 Geleen 046-742550
Geen Verkoop! Geen kosten

BRUNSSUM, Veldstr. 2-4. Bedrijfsruimte met luxe zelfstandige bovenwoning en studio. Bedrijfsruimte ca. 65 m2 b.v.o. Voor diverse doeleinden geschikt!! Vraagprijs ƒ 215.000,- k.k. Ruber Makelaar en Taxateur o.g. BV. ☎ 04498-51900.

HOENSBROEK, Steenkoolstr. 1. Goed onderhouden drive-in-woning met dubb. gar. en tuin. Ind. o.a.: woonkamer, keuken met aanb. keuken, 3 slpks, badkamer met ligb., 2e toilet, v.v. Vraagprijs ƒ 195.000,- k.k. Ruber Makelaar en Taxateur o.g. BV. ☎ 04498-51900.

WYLRE, Burg. Petersstraat 21. Halfvrijst. woonh. met garage en tuin. Ind. o.a.: hal, woonk. met kurkvloer, keuken, bijkeuken, 3 slpks, badkamer met douche. Zolder. Geheel v.v. hardh. kozijnen. Beg. gr. dubb. glas, geheel v.v. rolluiken m.u.v. voordeur. Eventueel overdraagbare subsidie mogelijk. Vraagprijs ƒ 190.000,- k.k. Ruber Makelaar en Taxateur o.g. BV. ☎ 04498-51900.

KERKRADE-WEST, Elisagracht 77. Ruime drive-in-woning met tuin gelegen in rustige woonwijk nabij Duitse grens. Ind. o.a.: berging, hobbykamer met v.w., toilet, woonk. met open keuken met app., badkamer met ligb., v.w., 2e toilet, 3 slpks. Ged. v.v. rolluiken. Vraagprijs ƒ 198.000,- k.k. Ruber Makelaar en Taxateur o.g. BV. ☎ 04498-51900.

Dringend woningen te koop gevraagd. (Alle prijsklassen) Ook uw hypotheek ons maatwerk. Bel, u wordt er altijd wijzer van!!! (rente vanaf 6,3%) N.M.W. Quaden en Zn. Makelaardij o.g. Geleen, lid NVM, tel. 046-519644.

Te koop gevr. oudere WOONHUIS met tuin (opknappen geen bezwaar). Tel. 046-753367.

Voorooriogs WOONHUIS met spoed te koop gevraagd. Opknappen geen bezwaar. Telefoon: 040-520558.

Waarom zou U zelf uw huis verkopen wanneer wij het deskundig en zonder kosten voor u doen t/m de notaris? WIJMAN & Partners. ☎ 045-728871.

Bouwmaterialen & Machines

Ook tijdens de bouwvakvakantie levert van Dongen Limburg Beton B.V.
betonmortel
Telefoon 043 - 252222.

ZOMERAANBIEDING op=op v.a. Div. licht besch. nieuwe binnendeuren v.a. ƒ 40,- t/m ƒ 100,-. Buitendeuren pim. ƒ 100,- t/m ƒ 200,-. Div. soort. dakleer ƒ 10,- t/m ƒ 40,- per rol. Rollen van 4 à 5 mm dik, 7,5 t/m 10 m lang met of zonder leislag ƒ 50,- t/m ƒ 65,- per rol. Top kwaliteit laminaat parket ƒ 40,-; B keus ƒ 25,- per m2.Isolatie 4 cm ƒ 3,- per m2. Grote aflname extra korting. Rennemigerveldweg 70A, Heerlen. Telef. 045-727742.

Te k. gebakken STRAATKLINKERS, smeedhekwerk en div. Werk AZL, Akerstr. 92, Heerlen. ☎ 043-622828.

50 Kg. CEMENT à ƒ 11,50; metselstenen v.a. ƒ 0,25; bielzen v.a. ƒ 15,-. Nu nieuw! Vuren bouwhout, aan gunstige prijzen. Grubbenlaan (naast Mega) in Hoensbroek. Telef. 045-219428. Openingstijden ma t/m vrij van 9.00-18.00 uur, zat. van 9.00-16.00 uur.

Opruiming VLOERTEGELS a.s. zaterdag 14 augustus tussen 9.00 en 16.00 uur. Vanaf ƒ 22,50 per m2. Lijm en voegsel gratis. De Hut 7, Gulpen. ☎ 04450-1970.

Piccolo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in RESULTAAT! Bel: 045-719966.

Landbouw en Veeteelt

Te k. jonge LEGKIPPEN, tevens mestkuikens regelmatig leverbaar. Vaesrade 43, Nuth. Tel. 045-241284.

Te k. gevr. SLACHTVARKENS, zeugen, stieren en koeien. Jan Heunen, Kerkweg 83, Puth. Tel. 04493-1843 of 06.52-980488.

Te k. " Atlas" wielkraam, type 1302 E, bwj. '87, met 14 div. bakken o.a. 2 bietenbakken, 1 knijpbak. Zeer goede machine. Handelsonderneming RÖDIGER BV Stationstraat 59, Nuth. Tel. 045-244547 en/of 244777.

Uit voorraad leverbaar: Perfect en Joskin weilandbolers. Nu superlage prijzen. Veewagens 2-4 koeien en 6-8 koeien tandemas. Gegalvaniseerde maisvoederdrinkbakken 1500/3600 ltr. Voederbakken voor zoogkalveren. 1- en 2 rijige aardappelvoorraadrooiers. Gegalvaniseerde weidehekken 3 t/m 5 m. Kiepwagens spec. prijzen 3.5 t/m 10 ton. Vaste landcultivatoren. Gebr. 1-rijige maishakselaars, Cormick, Korne, PZ en Fahr. Gebr. Isaria en Amazone zaaimach. Gebr. 3-schaar ploegen. LMB J. SPONS, Eijsden, tel. 04409-3500.

Kamers

Studente, 21 jr. verplegerswetenschappen zkt. m.sp. kamer in MAASTRICHT, huur ƒ 350,-. 02263-53596.

ONDERDELENBANK. Tel. 04493-2715.

Reparaties

TV/VIDEO reparatie. Zonder voorrijkosten. Görgens. Industrieterr. Abdissenbosch. Landgraaf. Tel. 045-314122

TV/VIDEO defect? Snelle en vakkundige reparaties. Meestal binnen 1 dag klaar. E + E Electronica, Servatiusstraat 2, Treebeek-Brunssum. Tel. 045-231340.

KOELKASTREPARATIE. Geen voorrijkosten en gar. Vroko 045-441566/461658.

TOENRBREKERS wasautomaten. Wasmach., drogers, vaatw. en stofz. Verkoop en reparatie. Groot assort. Miele gebr. onderd. Telefoon. 045-325819.

Diepvries en KOELKASTREPARATIE zonder voorrijkosten. Bel Geleen 046-745230, 24 uurs-service.

Transacties

SPAARBRIEFBEURS Eindhoven, 040-457080. Discrete verzilvering van waardepapieren aan toonder. Advies voor discreet sparen i.v.m. EG-maatregelen. Boschdijk 363.

Auto's

Hoge beloning
Voor aanwijzingen die leiden tot de oplossing van een misdrijf, gepleegd op 8 augustus 1993 en tot terugverkrijging van de Mazda 626 HB 2.0, kleur blauw, kenteken YD - 37 - FJ, alles ontvreemd te Hoensbroek, Lucaskliniek. Inlichtingen welke discreet zullen worden behandeld, schriftelijk of telefonisch aan de directie van A & M Verzekering Maatschappij NV, Postbus 1145, 6201 BC Maastricht. Tel. 043-217366.

Te k. gevr. kop-, sloop- en **Schadeauto's**
lk betaal de hoogste prijs in Limburg. Tel.045-272019.

Te koop CHEVROLET EL-Camino, 5.7, 350 PK, bwj. '86, t.e.a.b. Tel. 045-219542.

Johan SCHMIDT autohandel heeft diverse auto's in voorraad van ƒ 750,- tot ƒ 6.000,-. Alles met APK. Tel. 04492-2888. Hommert 24, Vaesrade.

Opel Kadett 1200 GL, '86; Opel Kadett diesel, '84; Nissan Sunny HB 1.6, '86; Opel Manta 1800 GT HB, '85; Ford Escort 1300 Laser, '85; VW Golf 1300, '86; VW Passat Sedan, '85; Renault 11 TL, '84; Opel Corsa, '84; Suzuki Alto '84. Autobedrijf M. HOGENHOUT, Wilhelminastraat 146, Hoensbroek. Telefoon 045-215557.

Te koop Ford FIËSTA bwj. '80, met APK, pr.n.o.t.k. Telefoon 04459-2852.

Te koop Ford ESCORT 1.6 XR3 uitgebouwd, 15" velgen, type '83, APK '94, vr.pr. ƒ 4.250,-. Pr. Bernhardstr. 15, Landgraaf.

Ford ESCORT 1.6i, cabriolet, bwj. '85, div. accessoires, pr. n.o.t.k. Tel. 045-412111.

Te koop FORD Escort 1.3 L, 5-drs., blauw, APK gek., 5-'94, auto verkeerd in goede staat. Tel. 045-225731.

Ford ESCORT 1300 Bravo rood, 1e lak, ƒ 2.250,-. Tel. 045-725984.

Te koop Ford FIËSTA, bwj. 1979, type 1100 S, in prima staat, APK okt. '93, radio, banden goed, trekhaak, pr. ƒ 690,-. Telef. 045-711445.

Te k. MAZDA 929 Coupé, bwj. eind '84. Tel. 045-528648 tot 18.00 uur, na 18.00 uur 045-524699.

Mitsubishi COLT 1.2, bwj. '87, 3-drs., rood, vr.pr. ƒ 6.750,-. Wilhelminastr. 56, Nieuwenhagen.

Te koop Opel VECTRA 1.7D GL, signaalrood, bwj. sept. '91, getint glas, vraagprijs ƒ 27.500,-. ☎ 045-445112.

Opel CORSA 1.2 TR, bwj. '83, APK '94, i.z.g.st., ƒ 3.250,-. Tel. 04752-4826.

PEUGEOT 205 GTI 1.9 bwj. '87, in nw.st., sch., vr., alle lichtm.pak., t.e.a.b. ƒ 13.750,-. Tel. 045-511293.

PEUGEOT 205 GTi, '86, met alarm en sportuitl., vr.pr. ƒ 11.750,-. Tel. 045-418547.

PEUGEOT 205 XE 1.1 Junior, bwj. 1989, km. 76.000, wit, incl. Mach. i.r. alarm, 4 nw. wint. band., ƒ 11.000,-. Na 18.00 uur 045-413123.

Toyota CELICA 1.6 ST, liftback, bwj.'87, zeer mooi, inr. mog., vr.pr. ƒ 18.500,-. Tel. 045-242767 of 045-243007.

TOYOTA Celica liftback, bwj. '85, splinternwe motor, (pap. nwe motor aanw.), APK 9-'94, vr.pr. ƒ 6.750,-. Kleingraverstr. 197, Kerkrade-W.

Te koop VW GOLF 1600, bwj. '78, goed onderhouden, ƒ 1.500,-. ☎ 045-753844.

Te koop VW SCIROCCO 16 GT, '79, div. extra's, vr.pr. ƒ 750,-. Tel. 045-223354.

Te koop GEVRAAGD personenauto's en alle types bedrijfsauto's. Steeds voorradig plusm. 100 occasions tegen superlage prijzen. Autobedrijf Loek Schaepkens, Klimmen. 04405-2896.

Te koop gevr. alle merken AUTO'S. Bel. hoogste prijs!! ☎ 045-416239 open tot 21 uur.

OMEGA 2.0i Caravan '87; Omega 2.0i '88; Manta HB '83; Kadett 1.3 Club '89; Kadett 1.3 S '86; Kadett 1.6 S '86; Corsa 1.0 S 5-drs. '86; Escort 1.3 CL '87. Automobielbedrijf Denneman, Raadhuisstr. 107, Hulsberg.

Autohandel O.K. CARS. Porsche 924 '79; VW Golf GTD '85; Volvo 340 '84; Nissan Sunny Combi '86; Nissan Sunny 1.5 '85; Sierra 1.6 '86; Sierra combi '84; Opel Corsa 1.2 TR '84; Opel Manta 2.0 GTE '83/'80; Opel Kadett 13S Sedan '86; Ascona '84; Suzuki Alto '83; Mitsubishi Colt 1.3 GL '84; Escort '83/'85; Fiat Panda 45 S '83; Honda Civic 1.3 L '84; Honda Prelude EX '83; Mazda 323 '85; Verlengde Lindelaan 23, Oirsbeek. ☎ 04492-5782.

Te koop CAMPER 406 D in prima st., 4-6 pers., APK 3-'94 incl. 60-dagen kaart, pr. ƒ 11.000,-. Ford Fiësta bwj. '82, APK 7-'94, ƒ 2.200,-. Ford Taunus Combi 1800 bwj. '74 ƒ 750,- APK 1-'94. Tel. 045-316111.

OPEL Ascona 1.3 S '83; Ascona '81; Kadett '79; Mitsubishi Lancer '83; Mazda 323 HB '82; Volvo 345 L '81; Ford Escort 1.3 GL '81; Taunus '81; Peugeot 305 '81. Oude Landgraaf 101, Landgraaf. 045-311078.

RENAULT 5 GTL, bwj. 4-'86, kleur rood, 3-drs, getint glas, 5-gang, sportvign., APK 8-'94, km.st. 57.000, i.z.g.st., ƒ 5.850,-. Tel. 046-527379.

Math KOENEN biedt te koop aan: Fiësta 1.1 '84; Escort XR3i '83; Ascona 1.6 GL '85; Mitsubishi Turbo D '86; Kadett E '85, alles APK, inr. en financ. mog. ☎ 04499-5204.

INKOOP goede auto's, cont. geld. Joosten, Schamerweg 3, Maastricht. 043-634978.

Te k. gevr. AUTO'S/bedrijfsauto's, schade/defect geen bezwaar. Tel. 045-227742 / 724000

AUTO'S. U belt, wij kopen!!! Ook zondags. Met vrijwaringsbewijs!! 045-427671.

Autocentrum P. VEENSTRA: BMW 316i Edition '90 ƒ 21.900,-; VW Jetta 1.6 CL 4-drs. '90 ƒ 17.900,-; Toyota Corolla 1.3 XL Sport '91 ƒ 19.500,-; Toyota Starlett DX '86 ƒ 7.150,-; Opel Kadett 1.4i Life '90 ƒ 17.500,-; Opel Kadett 1.3 GL '87 4-drs. ƒ 9.750,-; Mazda 323 XL '89 ƒ 15.700,-; Mazda 626 2.0 GLX coupé '88 ƒ 14.900,-; Mazda 626 1.8 GLX 5-drs. '89 ƒ 16.750,-; Nissan Sunny 1.6 SLX 5-drs. type '92 ƒ 23.500,-; Nissan Sunny 1.6 SLX coupé '88 ƒ 14.750,-; Mitsubishi Colt 1.5 GLX '89 ƒ 14.900,-; Honda Accord 2.0 EX Airodeck '87 ƒ 12.500,-; Fiat Panda 1.0 XLi type '90 ƒ 9.900,-; Ford Orion 1.6 GL '86 ƒ 7.500,-; Ford Fiësta 1.1 CLi '90 ƒ 14.500,-; Ford Fiësta 1.1 L '85 ƒ 6.750,-; Volvo 340 GL 1.7 5-drs. '89 ƒ 13.900,-; Fiat Uno 60 '87 ƒ 7.900,-; Peugeot 309 XR 4-drs. '86 ƒ 7.900,-; Nissan Bluebird 2.0 XL '89 ƒ 12.900,-; Opel Kadett 1.2 '82 ƒ 1.750,-. Bovaggarantie, inruil, financiering. Autocentrum P. Veenstra, Valkenburgerweg 13, Voerendaal. Tel. 045-752999.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Auto KALDEBORN, wij betalen de hoogste prijs voor uw auto!! 045-411572.

SERVEERSTER gevraagd voor de zaterdag en zondag, ook in de avonduren. Tevens meisje of vrouw voor alle voorkomende werkzaamheden en keukenhulp gevraagd. Tel. 045-352406.

Te koop SUBARU coupé 1.6 GL bwj. '90, 3-drs. Telef. 045-323707.

Sloopauto's

Wij geven U de HOOGSTE prijs voor Uw auto, sloop- en schade-auto. 045-225774.

Te koop gevr. SLOOP- en schade auto's, tev. in- en verkoop gebr. auto-onderd. A. Körfer. Tel. 045-229045.

Te k. gevr. SCHADE- sloopen loopauto's, en verkoop gebr. auto-onderdelen. Joep Wolters. Tel. 045-411480.

Bedrijfsauto's

Te koop VOLVOTREKKER Globetrotter, type F 10 Turbo intercooler, bwj. '88 (1e eig.) Voorzien van veel extra's, weinig km's. Handelsonderneming Rödiger BV, Stationstraat 59, Nuth. Tel. 045-244547 en/of 244777.

Auto-onderdelen en accessoires

Carrosseriedelen
origineel - imitatie - overzet.
Alle Europese- en Japanse automobielen
Geevers Nuth
Tel. 045-244242.

Motoren/Scooters

Te koop YAMAHA DT 50 MX, bwj. '89, in zeer goede staat, ƒ 1.400,-. 045-258963 voor afspraak.

Dieren

MAKREELVISSEN M.S. Mijntje en Mijntje jr., dagelijks afvaart, buitenhaven Stellendam. ☎ 01879-3359.

Vakantie

VAKANTIE op Schouwen-Duiveland, nabij Zierikzee. Wij hebben v.a. nu plaats op onze mooie mini camping "Zeester". ☎ 01110-16587.

Caravans

CARAVANSTALLING te huur (auto/boot). Tel. 045-227068 / 045-224215.

ADRIA 330 SLB, wint. uitv., ijsk., kach., voort., ƒ 3.500,-. Kerkraderweg 166, Heerlen.

Te koop CARAVAN merk Delhleffs, type Rallye Nomad, 530 TN, i.z.g.st., bwj. '86, incl. voortent, luifel. Telefoon 045-326696.

Te k. caravan ADRIA, bwj. '80, lang 3.80 mtr., geheel compleet. Tel. 045-740516.

Te k. vouwwagen WALKER ('81), 6 pers., voort. ('90) en luifel, ƒ 500,-. 045-425800.

Te k. CARAVAN 2 à 3 pers., 330 kg., opl. rem. res. wiel, ƒ 3.200,-. Te bevr. do-vr 18-20 uur. Daalstr. 87, Geleen.

Dieren

De grootste KENNEL van Limburg. Alle jonge rashondjes. Meer dan 60 rassen plus gar. en tatoeage. Kl. America, Th.Watsonin 34 Achel(B). 09-3211644489 Zond. open maand. gesl.

Te k. zeer mooie York-shire TERRIERPUPS. Tel. 045-222413.

Tuin en Dier

TUINHUISJES, 25 types, ƒ 435,- show! Schuurtjes, hondehokken enz. Vele afm. ready. Meer dan 50 jaar fabriek aan gebruiker. Kerkrade-Vink. Tel. 045-460252.

Huishoudelijke artikelen

IJSK., gasf. ƒ 95,-; wasaut. ƒ 175,-; diepvr. ƒ 175,-; wasdr. ƒ 175,-. 045-725595.

Muziek

Akai DR 4 Harddisk Recorder!
Het mooiste op (harddisk) recordinggebied.
NU VOORRADIG!! 4 Sporen en tot 64x copiëren, zonder kwaliteitsverlies!
Inclusief 300 Mb harddisk ƒ 5.745,-

STALMEIER Music
de muziekspecialist
donderdag koopavond

YAMAHA

Keyboardspeler opgelet!!!
Het meest verkochte keyboard voor een speciale prijs. Yamaha PSR 500 incl.: standaard, sustainpedaal, Nederl. handleiding, Yamaha adaptor, leespakket, 1 jaar garantie, alles samen voor ƒ 1.495,- (winkelwaarde ƒ 1.920,-) op=op!!! Gespreide betaling mogelijk. Alleen verkrijgbaar bij Muziekhuis Guus Arons b.v. Honigmanstraat 5-7-9 Heerlen. Tel. 045-717155 (donderdag koopavond).

Te k. gevr. prof. MUZIEKINSTALLATIES, alle merken, versterkers, boxen, draaitafels enz. Tel. 046-335060.

Bel De Vakman

Riet- en BIEZENSTOELEN, repareren ƒ 50,- p. st. met garantie. Tel. 043-435761 b.g.g. 646919.

STOELMATTERIJ vernieuwd rieten- en biezenstoelen m. gar. 045-418820.

SCHILDERS kunnen nog diverse behang- en binnen schilderwerk aannemen. Tel. 045-210020.

NEW LOOK BV Schaesberg. Gevelreiniging, uitkappen, voegen, steigerverhuur. Tel. 045-312154 of 045-312709.

Diepvries en KOELKASTREPARATIE zonder voorrijkosten. Bel Geleen 046-745230, 24 uurs-service.

Wonen/Tuinen

In- en verkoop 2e HANDS meubelen en antiek. Tel. 045-274943, Rotterdamstr. 80a, Heerlen.

Zkt. u 2e hands MEUBELS? Veel keus, ook antiek. Kouvenderstr. 208, Hoensbroek.

In- en verkoop 2e hands MEUBELEN en antiek. Iedere dag geopend tot 18.00 uur. Voskuilenweg 91, Heerlen. ☎ 045-741708.

GOERGEN Zonnehemels, de grootste zonne-vak-speciaalzaak in de regio, gegarandeerd de laagste prijs en de beste service. Rijksweg Noord 97, Sittard, 046-583002 (oude pand Smeco t.o. ziekenhuis).

Computers

Betaalbare SOFTWARE voor uw PC. Windows, de nieuwste anti-virus software, spellen, boekhouding, databases, graphics, etc. van ƒ 5,50 - ƒ 7,50 per disk! Bel voor gratis katalogus: VS-Center, 01880-19481.

PC 286SX 40 HD SVGA, kl. monitor, ƒ 1.250,- met garantie. Tel. 046-743394.

TV/Video

KLEUREN TV grote sortering vanaf ƒ 65,-. Radio/TV van Voorst, Ganzeweide 48 Heerlerheide. 045-213879.

Kachels/Verwarming

GAS-, houtkachels, ƒ 500,-; zonnekoffer, Kachelsmid, Walem 21. ☎ 04459-1638.

Laat de TV eens uit!! En zet de piano aan... Nu vanaf ƒ 50,- per maand! Keuze uit 30 verschillende piano topmerken o.a. Urk & Sons, Bechner, Chemy, Lippmann, Steinway & Sons, Irmbach. Het Orgel en Piano pakket van VAN URK. Bel nu: 010-4363500. Westersingel 42, Rotterdam.

Goedlopend ORKEST zoekt bassist(e). Telefoon 045-321681 b.g.g. 045-720828.

PIANO'S te koop en te huur. J. Somers en Zn. pianohandel, Akerstr. 82, Heerlen. Telefoon 045-713751.

Te koop KEYBOARD technic, KM 1000, diskdrive, ƒ 3.350,-. ☎ 045-444903.

Pers. Kont./Klubs

Club/bar zoekt MEISJES voor privéhuis in Duitsland. Telefoon 09-49.2401.96080.

Porky's Pretpark zoekt leuk MEISJE. Super hoog loon gegar. Tel. 045-228481.

Bijverdiensten? In het weekend (zaterdag en zondag) een hoog weekloon verdienen dat kan alleen in CLUB 2000. Een goed maandloon verdien je in één week (maandag t/m vrijdag). Bel voor afspraak 046-742315.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

06-lijnen

De Beste Sex!! Prikkelende Live-sex met gewillige jonge grietjes.
06-320.330.71
Alleen voor jou. 100 cpm.

Nieuwe meisjes!! Sexy tangagirls brengen u tot 'n hoogtepunt.
06-9807
Geniet van (h)eerlijke sex. 100 cpm.

Rijpe vrouwen
zkn. sexcontact, 50 cphm.
06-350.300.88

Nymf Linda
Geniet v. 2 kanten 100 cpm
06-320.320.14

!!! Grieks !!!
Marcha v. achter 100 cpm
06-9618

Tieners 18 jr
06-320.320.10
Lesbi... 06-320.321.10
Dating... 06-320.320.50
Of 06-9639 ... 100 cpm.

Ruige Griekse sex 100 cpm
06-320.320.06

IJzeren klemmen! 100 cpm
06-320.330.70
Lesbi Lolita's 100 cpm
06-320.320.07

Nog geen 18?
Jammer dan! TABOE HOMO Zuid Nederland.
06-340.330.42 ƒ 1,- p.m.

Homo direkt apart
Direkt apart met een hete gay bij jou in de buurt. Bel Gay Prive Limburg 06-320.322.75 (75 cpm)

Genoeg ondeugende meisjes. Ben jij ook op zoek? (100 cpm)
*** 06-9602 ***

Vluggertje
Hete meisjes zoeken sexkontakt. Bel 06-9603 (100 cpm).

Vrouwtjes
zoeken overdag sexkontakt. Bel 06-9661 (100c/m)

Homokontakt
Zoek je 'n hete jongen? 06-320.330.18 (75cpm)

Leuke meiden
willen jou aan de lijn
06-320.330.77 (75cpm)

Meisjes
zoeken een ervaren vriend
06-320.330.43 (100cpm)

Rijpe vrouwen zoeken
sexkontakt
06-320.330.60 (100cpm)

Homo-jongens
Hoor ze heet tekeer gaan
06-320.330.88 (75 cpm)

Hete vrouwen
die alleen thuis zijn zoeken stiekem sexkontakt
06-320.330.42 (75cpm)

Partnerruil
direkt apart met vrouwen en mannen voor 'n hete sexruil
06-320.330.91 (75 cpm)

06-320.326.66
Jonge Meiden Kontakt voor snel sexcontact (100cpm)

Zoek je een lekkere knul?
Gay-dating
06-320.330.95 (75 cpm)

Direkt apart
met een meisje of jongen voor 'n heet sexgesprek.
06-320.330.81 (75cpm)

De leukste meiden belen de
Flirtbox
06-320.330.01 (75 cpm)

Bi-sex voor 2
direkt apart met een heet meisje of 'n lekkere jongen
06-320.330.87 (75cpm)

Sexafspraakje
met 'n meisje. Vraag haar tel. nr. 06-9844 (100 cpm)

Triokontakt
Zoek je twee vrouwen?
06-320.325.04 (100 cpm)

SM kontakt
bij jou in de buurt!
06-320.325.80 (100 cpm)

Prive-kontakt
je krijgt direkt 'n meisje aan de lijn. 06-9570 (100 cpm)

06-9665
Hete meisjes willen sexkontakt met telnr. (100c/m)

06-9665
Hete meisjes willen sexkontakt met telnr. (100c/m)

Direkt een meisje. Druk nul voor meer meisjes. (75 c/m)
06-320.322.05

Altijd succes! Zoek jij een leuke vriend of vriendin? Bel dan de Afspreeklijn. (75 cpm)
06-320.320.33

Nieuw: 35 plus dating. Volop rijpe vrouwen zoeken snel sexkontakt. (100 cpm)
06-9616

Gratis sexkontakt. Meer dan 400 ondeugende hete meiden. (100cpm)
06-320.330.45

06-9880
Direkt een leuk meisje aan de telefoon. (100 cpm)

Direkt gratis Sexkontakt
Sex-kontakt
06-320*320*32 (100cpm)

Hete meisjes willen echt snel Sexkontakt. (100 cpm)
06-320*330*66

Hete vrouwen
bij jou in de buurt willen sexkontakt. 06-9709 (100 cpm)

NU direkt een afspraakje met een leuk meisje. (100cpm)
06-320*322*33

Direkt kletsen
met een leuk meisje!
06-320*330*90 (100 cpm)

Homo
Waar gebeurd, echt live!
06-320.327.01 (100 cpm)

Onderdanige jongens bellen met strenge meesters.
S.M. voor 2
06-320.329.99 (75 cpm)

Lekker babbelen met een meisje in een box. Bel:
06-9590 75cpm

Direkt een hete meid
Sexkontakt
06-320.320.55 (75 cpm)

Slippertjes
meisjes zoeken sexkontakt!
06-320.320.36 (100 cpm)

Zoek jij wulpse meisjes?
Superkontakt
06-320.320.44 (100 cpm)

Flirtbox voor 2
Direkt apart met een leuke meid. Bel 06-9590 (75 cpm)

400 meisjes
willen direkt kontakt!
06-320.322.11 (75 cpm)

Thuiskontakt, meisjes bij jou in de regio. (75 cpm)
06-320.326.33

300 meiden
zoeken een heet avontuurtje
06-320.321.44 (100 cpm)

Nieuw! Plezier voor Twee, direkt babbelen met een meisje. (75 cpm)
06-9503.

Nieuw: direkt babbelen met de vrouw van je dromen. (100 cpm)
06-320.330.97

Sex voor twee
direkt kontakt met meiden, en jonge vrouwtjes.
06-320.330.46 (75 cpm)

Gay voor twee
direkt een jongen aan de telefoon. 06-9614 (50 cpm)

Zeker weten dat er ook op jou een meisje wacht! (100 cpm)
06-320.330.67

Hete meisjes in de buurt
Limburgkontakt
06-350.210.73 (100 cpm)

Direkt Apart
met diverse leuke meiden.
06-320.322.88 (75 cpm).

Blonde Natasja
Broek uit en bukken!!
06-320*324*11 (75 cpm)

Naakt meisje
v. 18 jr. zakt langzaam door haar knieën, ze zit bovenop hem. Is dit nu een standje.
06-340.340.21 (1 gpm.)

De kletslijn
Gezellig contact voor jong en oud!
06-320.324.30 100 cpm.

Ilse krijgt
een surprise
van Henk en een vreemde heer.
06-320.324.10 100 cpm.

Hardcore
Lekkere harde ruige porno. Het lekkerste kun je met je telefoon herhalen. 75 cpm.
06-97*94

Hoogtepunten
van 35 vrouwen die minder dan 1 min. nodig hebben. Zappen maar!!! 100 cpm
06-98.58

S&M LiveBox
Er is dagelijks een bazin op de Box. Durf jij! 75 cpm
06-96*26

Een live Sexgesprek met meisjes vanaf 18 jr. Wij helpen snel. 100 cpm
06*96*36

Hard, Wild en ruig! Russisch standje! 75 cpm. Lekker tussen m'n bollen!
06-320*320*53

Perverse sex m. jonge vrouwen
06-340.340.90
(1 gpm)

Ja, ik wil graag slagen, moet ik dan m'n
Broekje
uittrekken? Maar meneer wat doet U nu?
06-340.340.30 (1 gpm).

Nee, ik wil niet naakt touwtjespringen zei
de turnster
want dan hupsen m'n ... zo op en neer. 06-340.340.20 (1 gpm).

Vrije vrouwtjes
geven hun telnr. (100 cpm)
06-9680.

Donkere tiener
18jr. in voor alle standjes
06-320.323.43 100c.p/m

In sexy lingerie komt ze voor je zitten en trekt haar slipje opzij. Doe alles met me of wil je eerst op z'n
Frans
06-320.328.06 100 cpm

Homo Contact
direct apart met iemand uit je eigen regio 75 ct. p.min.
06-9519

Sex voor 2
voor hete jongens + meiden
06-320.325.00
Limburgs vluggertje
06-320.325.92
ƒ 1,- p/min.

Live Homosex
pure telefoonsex ƒ 1,- p.m.
Jack Off direct 06-9735
Jack Off Boys 06-9835

Sex voor 2
Direct contact (ƒ 1,- p.m.)
06-9596

Trio, en toch kreeg ik er geen genoeg van....
*** Homolive ***
06-320.326.40

TopSex
2 handen vol. 75 c...
06-320*325*...

Lady SM 06-320.32...
Juffrouw sexdes...
Zalig juf. 75 c...
06-320.332.0...

Nel!
Houdt van Grieks! Ze ... en ervaren. 75 c...
06-320.327.17

DE VROUW
In het fietsenhok ge... sexles. 75 cpm. Ho... jongens hoe lekker...
06*95*09

Ruige straatsex!
Vuurrode lippen! 75 c...
06-320*320*...

Claudi 38 jr. live opge... toen ze alleen bezig w... bed. 75 cpm
06-320*323*...

Volslanke meiden 18 jr. ... zacht. Willen door jo... uitgeleefd worden. 75 ...
06-320*320*...

Lesbische Vrouwen 3...
06-320*320*37 75 c...

donkere meid...
1 gpm. 06-320.323...
Ze wil het op z'n Gri...

De leerling
glazenwass...
zag mevrouw naakt do... kamer lopen. Kom bin... KNAAP, niet zo verleg... zal je leren wat sex ...
06-340.300.15 - 50 g...

Wat bedoelt u met
beurt geven
vraagt het schoolmeis... 18. En waarom moet ... rokje omhoog doen...
06-340.350.75 - 50 c...

NIEUW! Direkt 'n gratis ... tel.nr. voor een ... sexafspraak! 75 c...
06-320.330.3...

Kontakten/Klubs

Parenclub Venus
Heinsbergerweg 70, Posterholt, weg Roermond-Hei... berg en plm. 2 km VOORBIJ afslag Posterholt, 30 mtr... Duitse grens. Tel. 04742-2977. Di. en zat. uitsluitend p... Wo., do. en vrij. ook alleenstaand. Open vanaf 20.00...

Vakantiemannen gezellig hé
Bij Madame Butterfly. Hommert 24, Vaesrade v.a. 14...

HUIZE LYDIA
VOOR DE FIJNSTE MOMENTEN VAN JE LEVEN...
U MAG KOMEN!!!
046-749662, Groenstr. 64, Geleen.

Wip 'ns binnen! Porky's Pretpa...
10 LEUKE DAMES, nieuw Barabara & ...
☎ 045 - 228481, zat. 12.00-19.00

Paren- en alleenst.club Anita
Iedere woensdag, vrijdag en zaterdag tussen 21.00 ... 22.00 u. HALVE entreeprijs. Altijd mooie LIVE-SHOW... Voor meer info: tel. 045-462720.

Paren- en alleenstaanden club
Villa Liberta
Iedere woensdag, vrijdag en zaterdagavond.
Maaselkerweg 24, Susteren.
Uitgebreide bandinfo 04499-4928.

Escort All-In
045-326191
14.00 t/m 4.00 uur 's Nachts.

Assistentes
gevr. voor Club met escortservice, tijden in overleg.
☎ 045-317032 / 045-423364

PEGGY PRIVE
Escort, ma-vr. 11-22.30 u. Wo. tot 19 uur. 046-374393
Wo. is triodag, ƒ 125,-.
Yvonne DD-cup.

Buro Sittard
Tel. 046-523203

Dames,
wil je ook van je laten horen? Bel dan 010-4950161. Dan ben je te beluisteren op onze adressenlijn: 06-9674.

Buro Venus
bem. 100% betrouwb. privéadressen. Kom in ons fotoboek kijken! 04750-28353.

Diana Escort
☎ 045-320323 v.a. 10.00 uur.

Leuke jonge meisjes geven
ontsp. massage
045-353489
(ook door twee tegelijk)!!

(Delight) Escort
Tel. 045- 22 91 56

Wild Boys
Escort. Tel. 045-229156.

ƒ 50,- all-in
Géén handmass. Frans zonder. Film & drankje gratis! Ook weekend. ☎ 045-423608.

Lief & lekker
Maastricht privé
Jodenstraat 2
043-254183

Angelique
met haar massage, blijft uniek. Met Petra haar vriendin en nieuw Marion. 045-311135.

Escort Service
MONIQUE.
Dames en heren
Tel. 045-275262.

E.Z.N. Esco...
☎ 045-273099.

Club Levan...
Open van maandag ... vrijdag van 12.00-24.00 ... Dringend meisjes gevr... Tel. 045-275199.

Heerlen Priv...
045 - 714 707 v.a. 11.00

Nieuw meisj...
bij Pussycat escort
0652-98526...
Topmodel van 20 jr. ...

SM-club Rach...
5 meesteressen, 3 slavinnen. Tel. 045-414336.

Nieuw Tina
Telefoon 09-49-2401960...
"Attentie": nummer gew...

Lady "S"
Duitse meesteres met h... 18-jarige onderdanige ... ISABELLE. 045-4363...

Nieuw escort...
met nwe. meisjes, 12.0... 03.00 uur, all-in servic... discreet, snel. 045-41...

SM Huis Anit...
Vanmiddag behandeling... groepsverband. Voor ... inprijs ☎ 045-46272...

Club Brasil
Iedere dag v.a. 21.00 u... STRIPTEASE en donder... v.a. 22.30 groot spekt... LIVE SHOW. v. Hassel... 40 (bij Markt), Maastri... Tel. 043-251040.

Julia
en haar stoelpoesen... ook SM en adresser... Telefoon 045-22533...

Anita, Privé & Escort
☎ 045-3525...

Brigitte
Met vriendinnen (Griek... 12.00-23.00 u. 045-254598.

Voor Piccolo's zie verder pagina 16

Winterswijkse krijgt steun uit hele land

Kruistocht tegen stroom tv-reclame maandverband

DOOR MARTIN VOS

Dry weave toplaagjes die je echt moet voelen. Een inlegkruisje met een curve. Kreten als 'Wow, dit is het'. Anne Meijer uit de Winterswijkse buurtschap Kotten heeft er schoon genoeg van. Dag in dag uit ergert ze zich mateloos aan de onafzienbare stroom tv-reclame voor maandverband. De manier waarop de snelle jongens in hun maatgesneden pakken menen het produkt aan te moeten prijzen, vreselijk gewoon. Vorige week was ze het zat. Ze greep naar de telefoon en liet een advertentie plaatsen in alle landelijke dagbladen: 'Werd u al 'ONGESTELD' door die absurd vele tv-reclame voor maandverband?', was de vraag. Binnen de kortste keren puilde postbus 95 in Winterswijk uit.

„Honderden brieven zijn het. En vanmorgen ben ik nog niet eens bij de post geweest." Anne Meijer staat versteld van de respons. Zelfs één van de Haagse ministeries (VROM) stuurde een steunbetuiging. De veelvoud en de inhoud van de reclamefilmpjes is kijkend Nederland een doorn in het oog, zo blijkt. Uit elke envelop die ze openscheurt klinkt dezelfde negatieve teneur: 'walgelijk', 'onsmakelijk', 'boycotten dat spul'. De ergernis van Rotterdam tot Rottumeroog is even groot als in de Achterhoek en Twente. „Sommige schrijven zelfs dat ze de televisie uit het raam willen gooien," bladert Anne door de stapel. En, het zijn niet alleen vrouwen die in de pen zijn geklommen. „Er reageren opvallend veel mannen, die het even onsmakelijk vinden." Anne's echtgenoot beaamt haar woorden.

De voorstelling van de maandelijkse ongesteldheid als iets dat je dankzij lekker zachte bovenlaagjes lachend kunt wegwuiven, ergert Anne èn de briefschrijvers. „Voor velen is het helemaal niet zo'n leuke ervaring. Het zal je maar gebeuren dat je doodmisselijk op de bank ligt en dan komt er op tv zo'n springende juf voorbij." In de eerste helft van dit jaar gaven de fabrikanten 9,1 miljoen gulden uit voor de spotjes op de beeldbuis. Weggegooid geld? Zeker weten, zegt Anne. De reclame schiet zijn doel compleet voorbij, bereikt volgens haar zelfs het tegendeel van wat wordt beoogd. „Je schakelt over naar een andere zender. Er zijn mensen die programma's met video opnemen om de reclame maar te missen. Op die manier lijdt andere reclame er ook onder."

Alle reacties – 'de mensen kunnen ook nu nog schrijven' – wil Anne Meijer per postzak richting Reclame Code Commissie sturen. Met de vriendelijke vraag om een reactie en wat er aan het probleem te doen valt.

● *Anne Meijer ontving al honderden brieven van medestanders.* Foto: AP

● *Diepvriezen is een goede methode om groente en fruit lang te bewaren.*

Diepvriezen van groente en fruit

Op dit moment liggen de winkels vol met heerlijk vers fruit. Ook de moestuinen leveren volop groente en fruit. Alles meteen opeten lukt vaak niet. De beste methode om groente en fruit lange tijd te bewaren is diepvriezen. De voedingswaarde van bereide diepvriesprodukten is vrijwel gelijk aan die van bereide verse produkten.

Wat gebeurt er bij diepvriezen? Bij gewoon bewaren bederven groente en fruit na een tijdje. Soms is ongedierte de schuldige, maar meestal komt dit door bacteriën, schimmels en gisten of door chemische omzetting (enzymen).

In de diepvries, dat wil zeggen bij een temperatuur van -18 graden Celsius of lager, kunnen de micro-organismen zich niet meer ontwikkelen. Enzymen kunnen dan nog wel steeds werkzaam zijn, zij het sterk vertraagd.

Groente

Om de enzymwerking die bederf veroorzaakt in groente helemaal uit te schakelen is het goed om deze groente eerst goed schoon te maken en dan te blancheren alvorens ze in te vriezen. Blancheren wil zeggen: de groente gedurende korte tijd (afhankelijk van de soort tussen twee en vier minuten) in kokend water onderdompelen.

Blancheer niet te veel groente in één keer, anders koelt het water af: neem steeds porties van 500 gram en leg deze (bijvoorbeeld in een vergiet of frituurmand) in een pan met vijf liter kokend water. Zorg er voor dat het water blijft koken en dat de groente onder water staat!

Na twee tot vier minuten haalt u de groente uit het water en koelt deze snel af door het vergiet of frituurmand met de groente in een teil koud water onder te dompelen. Na uitlekken kan de groente worden verpakt in bijvoorbeeld voor diepvries geschikte plastic zakjes. Zuig met een rietje of pompje het teveel aan lucht eruit.

Fruit

Bij fruit krijgt u de beste resultaten door zeer verse produkten van eerste kwaliteit te kiezen. Vruchten kunnen, nadat ze zijn schoongemaakt, op verschillende manieren worden ingevroren. Wilt u de vruchten mooi houden, dan kunt u het beste de gehele vruchten apart invriezen, door ze op een bakblik of in een schaal naast elkaar te leggen en te laten bevriezen. Als de buitenzijde is bevroren zijn ze minder kwetsbaar en kunnen goed verpakt worden.

Elk materiaal is voor het verpakken geschikt, behalve aluminiumfolie of dozen van aluminium omdat het fruit dan een metaalsmaak krijgt. Deze methode is geschikt voor aardbeien, frambozen, bramen of bessen.

Een andere methode is de vruchten in porties in te vriezen met of zonder suiker of zoetstof. Dit kan door de vruchten laag om laag met suiker of zoetstof te bestrooien.

Bedenk wel dat bij het ontdooien het fruit veel vocht loslaat en enigszins 'papperig' wordt; voor het verwerken in gebak en dergelijke is dat geen probleem.

Een derde methode is de vruchten eerst gewoon zoals u gewend bent, tot vruchtenpuree of -sap te verwerken en daarna in te vriezen.

Voor meer gedetailleerde informatie over zelf diepvriezen van groente en fruit kunt u bij het Voorlichtingsbureau voor de Voeding een brochure bestellen. Dit doet u door *f* 3,65 over te maken op gironummer 4323700 t.n.v. Voorlichtingsbureau voor de Voeding te Den Haag, onder vermelding van '1x149: Zelf Diepvriezen'.

IJzer belangrijke voedingsstof

Dat we ijzer als voedingsstof nodig hebben, merken mensen die daar eens een tijdje een tekort aan hebben. Ze voelen zich erg moe en kunnen zich nauwelijks oppeppen om actief te zijn. Aanvulling met ijzer doet dan wonderen.

Maar een ijzertekort is goed te voorkomen door genoeg voedingsmiddelen te eten waar ijzer in zit. De belangrijkste ijzerleveranciers zijn vlees, brood, groente en fruit. De opname van dat ijzer in het lichaam kun je ook nog bevorderen door de juiste combinaties van voedingsmiddelen te gebruiken. Vitamine C bijvoorbeeld helpt een handje mee bij de opname van ijzer.

Andere stoffen remmen daarentegen de opname, onder meer zemelen, koffie en thee. Onderling werken al die voedingsstoffen ook nog weer eens op elkaar in, zodat moeilijk te onderzoeken is welke stof nou precies welke invloed heeft.

Men schat dat in Nederland 12 procent van het ijzer in de voeding ook daadwerkelijk door het lichaam gebruikt wordt. Bij een voeding zonder vlees is dit 8 procent. Wanneer iemand te weinig ijzer binnenkrijgt of weinig dierlijke produkten gebruikt, is het zinvol extra voor de ijzeropname uit de voeding te zorgen. Het best is het bij elke maaltijd een produkt te gebruiken waar vitamine C in zit: groente bijvoorbeeld of fruit of sinaasappelsap.

Wie nog meer op het ijzer moet letten, kan achterwege laten thee bij de maaltijd te drinken. Thee remt de opname van ijzer aanzienlijk meer dan koffie. Wie ondanks dit alles toch ijzerpreparaten nodig heeft, kan die het best met sinaasappelsap innemen. Dan werken ze het best.

'Verkeersconsumenten kunnen zelf onveilige situaties opsporen'

Veilig Verkeer Nederland schiet burgers te hulp

DOOR ANS BOUWMANS

Ambtenaren die niet reageren op een brief van een moeder, die elke dag weer doodsangsten uitstaat wanneer haar kinderen van en naar school fietsen. Een gemeentebestuur dat almaar niks doet aan een gevaarlijk kruispunt in het dorp, ook al zijn er al verschillende bijna-ongelukken gebeurd. Een buurtschap gelegen aan een provinciale weg, waar bewoners amper durven oversteken omdat er heel wat harder dan 80 wordt gescheurd. Alledaagse vervelende verkeerssituaties, waarin een eenling vaak geen vuist kan maken tegen 'de autoriteiten'. Of niet weet hoe.

Veilig Verkeer Nederland (VVN), al jaren actief als spreekbuis van de overheid, is nu bereid diezelfde overheid aan te pakken in het belang van de individuele burger. Druk uitoefenen op de lokale politiek, een goed gesprek voeren met ambtenaren en bestuurders, een alternatief plan op tafel leggen. De vrijwilligers van Veilig Verkeer Nederland schieten de individuele burger desgevraagd te hulp als waren ze 'wegenwacht in veiligheidszaken'.

„We stellen ons netwerk – 85 medewerkers en 450 lokale afdelingen met vrijwilligers – ter beschikking om samen met burgers een concrete situatie te verbeteren," zegt VVN-voorzitter Harry van den Bergh. „We komen op voor de verkeersconsument, ook als dat tegen de overheid gericht is. Dat betekent dat we de vrijheid moeten hebben om waar dat gewenst is, op te kunnen treden. En dus is er een kritischer houding nodig tegenover de overheid."

Ruim zestig jaar lang heeft Veilig Verkeer Nederland zich beziggehouden met zijn traditionele taken: voorlichting en verkeerseducatie. Den Haag leunt sterk op de organisatie voor het uitdenken en uitvoeren van campagnes om de verkeersveiligheid te bevorderen. Dank zij VVN vergeet de doorsnee Nederlander nog maar af en toe zijn gordel om te doen en vindt hij het eerder stom dan stoer om met een slok op achter het stuur te zitten.

Vorig jaar is onder leiding van Van den Bergh een nieuwe weg ingeslagen. Er werd een nieuwe strategie gepresenteerd om de steun voor het werk van Veilig Verkeer Nederland te verbreden.

Ondanks het succes van de gevoerde campagnes vallen jaarlijks nog steeds 1200 tot 1300 doden in het verkeer en zijn er 50.000 ernstige verkeersslachtoffers. „Je kunt moeilijk een ondergrens stellen, maar de prijs die we moeten betalen voor het verkeer, is nog steeds te hoog," aldus Van den Bergh. Hoe kunnen we het aantal doden en gewonden nog verder naar beneden krijgen, is de vraag die Veilig Verkeer Nederland zich heeft gesteld, met in het achterhoofd het gegeven dat 80 procent van de ongelukken gebeurt binnen de bebouwde kom en op 80-km-wegen.

Het antwoord ligt volgens VVN bij de 'verkeersconsument'. Door hen actiever te betrekken bij de verkeersveiligheid, kunnen onveilige situaties beter worden aangepakt, menen Van den Bergh en de zijnen. Het uitgedachte recept: „Tot in de poriën van de samenleving verkeersonveilige situaties opsporen. Daar iets aan doen. Hopen dat de mensen zich medeverantwoordelijk gaan voelen voor de veiligheid op straat. Verkeersconsumenten moeten zeggen 'dat is fout' en activiteiten ontplooien om het te verbeteren." Veilig Verkeer Nederland helpt daarbij. De actie 'Kiek een Knelpunt' – 2000 reacties – is een eerste aanzet.

Als de grotere betrokkenheid van de burger met het werk van Veilig Verkeer Nederland tevens leidt tot ledenwinst, is dat volgens de VVN-voorzitter mooi meegenomen. Wie een beroep doet op de ondersteuning van Veilig Verkeer Nederland, hoeft niet per se lid te zijn, maar gewenst is het wel.

'No nonsense' in het Pepermeuleke

DOOR MARIËTTE STUIJTS

eetlust

In Eetlust bericht het Limburgs Dagblad wekelijks uit de wereld van eten en drinken. Culinaire nieuwtjes, opvallende trends en bijzondere eetadressen komen aan bod. De redactie zal geregeld aanschuiven in Limburgse etablissementen en verslag doen van haar bevindingen. Coördinatie Mariëtte Stuijts.

'Heerlijk eten voor niet te veel geld.' Zo werd ons van diverse kanten een restaurant in Hoensbroek aanbevolen; het Pepermeuleke. Nooit te beroerd om een dergelijke tip zelf te onderzoeken, tijgen we naar de Hoofdstraat in Hoensbroek. Waar het, zeker voor een maandagavond, aardig druk is.

Het restaurant is eenvoudig maar niet ongezellig ingericht. Bruine tafels, houten stoelen, zachtroze tafelkleden. Opvallend is de open keuken, kok Mark Pütz bereidt alles in een keukentje van zo'n twee vierkante meter, achter de bar. Bezoekers kunnen zijn culinaire capriolen van nabij volgen.

En dat zijn er nogal wat. De kaart van het Pepermeuleke is erg uitgebreid, dus lopende bandwerk achter het fornuis is er niet bij. 'Neem rustig de tijd om onze uitgebreide menukaart te bestuderen,' zo luidt de tekst voorin de kaart. In dezelfde tekst wordt ook om geduld na het bestellen gevraagd 'opdat onze koks alle aandacht kunnen besteden aan uw menu.' Dat blijkt overigens mee te vallen, we hoeven niet abnormaal lang te wachten.

De kaart bevat vier vaste menu's, maar die spreken ons door hun voorspelbaarheid niet zo aan. Twee gebakken scholfilets (inclusief dagsoep en ijscoupe 30,25 gulden), cordon bleu (inclusief tomatensoep en 'dame blanche' 32,50 gulden) of vergelijkbare combinaties met biefstuk of varkenshaas met champignon-roomsaus.

We gaan onze eigen weg. De soep van de dag mag er zijn. Een geurige bouillon, boordevol stukjes beetgare groente. Mijn collega-tafelgenote is zeer te spreken over haar voorgerecht: kipcocktail Florida.

De hoofdgang kondigt zich aan, ons tafeltje wordt volgebouwd met schaaltjes garnituur: dikke frites, verrukkelijk gebakken aardappels, diverse soorten verse groente en salade. De grillplaat 'Pepermeuleke' van mijn collega wordt bovendien nog geserveerd met een gepofte aardappel en drie sausjes.

De schotel bevat een behoorlijke hoeveelheid en bestaat uit stukjes varkenshaas, biefstuk, kipfilet, rookspek en een lamskoteletje. Allemaal zo smakelijk gegrild dat het geheel met genoegen genuttigd wordt.

Ook bij mijn hoofdgerecht is de portie ruim bemeten. Zalmfilet à la Marco, een creatie van kok Mark. Weer eens iets heel anders dan een gegrilde zalmmoot. Een flink stuk zalmfilet wordt geserveerd op een bedje van gesauteerde tomaat, prei, gerookte zalm en verse kruiden en smaakt voortreffelijk.

Na deze flinke hoofdgerechten moeten we de nagerechten – verschillende soorten ijscoupes en crêpes – laten voor wat ze zijn.

„Ik vind dat mensen voldaan van tafel op moeten staan," verklaart eigenaar Peter Lutter (28) later. „Vandaar die grote porties." Hij zegt niet van 'rare fratsen' te houden.

De struisvogelbiefstuk die hij momenteel op het menu heeft staan, beschouwt hij als 'een aardigheidje'. „Hoewel we van no nonsense houden, is het niet zo dat je hier alleen gewone biefstuk en varkenshaas kunt eten. Vandaar dat we ook altijd iets spannends hebben, zoals struisvogel of biefstuk salamander."

Hij wijst ook op de specialiteiten van het huis, waaronder twee schotels met kippelevertjes, drie met kalfslever en, sinds enkele weken weer, mosselen.

Het Pepermeuleke is met uitzondering van dinsdag dagelijks geopend van 18 tot 22 uur.

● *Peter Lutter van het Pepermeuleke houdt niet van 'rare fratsen'.* Foto: FRANS RADE

Nederland 1

KRO/Ikon/Ncrv
17.53 **Nieuws voor doven en slechthorenden.**
18.00 **Journaal.**
18.15 **Sesamstraat.** Kinderprogramma. Afl.: Verven.
18.34 **Flipper.** Amerikaanse jeugdserie. Afl.: Flippers schat.
Flipper ontdekt een schatkist op de zeebodem. Of er iets in zit moet nog blijken, maar ene dr. Alfred James probeert er onder het mom van een wetenschappelijk onderzoek achter te komen. Bud vertrouwt de man niet.
18.57 **De zeppelin** (Underjordens hemlighet), 3-delige Zweedse speelfilm uit 1991 van Clas Lindberg.
Met: Oliver Loftéen, Max Vitali, Gösta Ekman e.a. Afl.2.
Nisse en Lelle zijn druk bezig met de bouw van hun zeppelin. 's Nachts gaan ze op ontdekkingstocht in de grote schuilkelder van het ziekenhuis waar de noodvoorraden liggen opgeslagen. Het plan is de zeppelin uiteindelijk ook te laten vliegen, maar de tijd dringt...
19.26 **Markant achterland.** Serie reportages. Vandaag: Het Vliegerfeest in Scheveningen.
20.00 **(TT) Journaal.**
20.25 **The resting place.** Amerikaanse tv-film uit 1986 van John Korty.
Tegen het einde van de Vietnam-oorlog proberen de ouders van een overleden zwarte officier hun zoon te begraven op een voor blanken bestemde begraafplaats. Een Amerikaanse legerofficier, die de ouders helpt, ontdekt dat de militair onder zeer verdachte omstandigheden is gestorven.
22.07 **Brides of Christ.** 6-delige Australische serie. Afl.4 : Rosemary.
De scholiere Rosemary doet altijd reuze stoer, maar is op seksueel gebied nog volkomen onschuldig. Wanneer ze hoort dat haar ouders haar bewust onwetend hebben gehouden, klimt ze in een opstandige bui over de kloostermuur en gaat op avontuur.
23.07 **Dertigers.** Amerikaanse serie. Afl.31 : Elliot's dad.
23.56-00.01 **Journaal.**

Nederland 2

EO
13.00-13.07 **Nieuws voor doven en slechthorenden.**
18.00 **Journaal.**
18.20 **Ik weet het beter.** Spelprogramma. Presentatie: Bert van Leeuwen.
18.49 **Kelly.** Australische jeugdserie. Afl.: De vloedgolf.
Wanneer Tom en Chris in een grot zijn terechtkomen, wordt Tom verrast door een vloedgolf. Kelly redt hem uit het water, maar wordt zelf weggespoeld. Intussen heeft Dany een liefdesgedicht gemaakt voor Vicky.
19.17 **Gehandicaptensport.**
Serie over sport voor en door gehandicapten. Afl.2.
19.50 **Gospel Holland.** Gospelmagazine. Vandaag een portret van Larry Howard.
20.28 **Bijna een eiland.**
Reportage over het schiereiland Presque Isle, gelegen aan de zuidkant van het Eriemeer in de Verenigde Staten. Het gebied verplaatst zich elk jaar een aantal meters oostwaards en zo is op een unieke manier zichtbaar hoe in 300 jaar de ecologie is voortgeschreden. Maar zoals helaas zo vaak vormt het toerisme ook hier een serieuze bedreiging.
21.18 **Mahatma Cary.** Gedramatiseerd portret van de Engelse zendeling in India, William Carey.
22.01 **Tijdsein.** Actualiteitenrubriek.
22.31 **(TT) Wereld van verschil.** 13-delige bijbelstudieprogramma. Afl.11.
Presentatie: Henk Binnendijk. (herh.).
22.58 **Antenne: Stalin.** Documentaire over het leven en werk van Stalin. Afl.3: 'Stalin als generaal'.
Stalin is een van de meest gevreesde dictators geweest die de wereld ooit heeft gekend. De documentaire toont uniek beeldmateriaal over Stalin en zijn tijdgenoten, gaat terug naar de concentratiekampen uit de jaren 1930 en 1940 en spreekt met bewonderaars en slachtoffers van zijn systeem. (herh.).
23.44-23.49 **Journaal.**

Nederland 3

Vara/RVU
08.53-09.00 **Nieuws voor doven.**
17.32 **(TT) Alfred J. Kwak.** Tekenfilmserie. Afl.: Het regenwoud. (herh.).
18.00 **Journaal.**
18.17 **Terug naar de natuur** (The good life) Engelse comedyserie. Afl.: Muziek verbroedert.
Ook planten hebben een beetje aandacht nodig. Margo heeft naast haar dagelijkse koffie-uurtje met het huiselijk groen ook een muziekuurtje ingevoerd. Dit valt samen met haar voornemen een coup te plegen in de muziekvereniging. (herh.).
18.50 **Studio sport.**Samenvatting van de wedstrijd Detroit-Boston tijdens de Amer. Major Leagues (honkbal).
19.20 **(TT) Lingo.** Spelprogramma.
19.47 **(TT) Zeg 'ns Aaa.** Nederl. comedyserie. Afl.11 : Verrassing.
20.20 **(TT) Twee voor twaalf.** Spelprogramma.
21.02 **Law and order.** Amerikaanse misdaadserie. Afl.: Duister verleden.
Het lijk van Ursula Steinmetz wordt aangetroffen naast haar rolstoel en een leeg busje slaaptabletten. Haar man zegt meegewerkt te hebben aan haar zelfmoord, maar na het medisch rapport hebben Logan en Briscoe twijfels.
22.00 **(TT) Journaal.**
22.15 **Sportjournaal.**Beelden van het voetbaltoernooi voor gehandicapten in Barendrecht. Zij worden bijgestaan door een aantal coaches uit het betaald voetbal. Verder in deze uitzending een voorbeschouwing van de Wereldkampioenschappen Atletiek in Stuttgart, die zaterdag a.s. beginnen.
22.30 **Nova.** Actualiteitenrubriek met o.m. het negende deel van het Monopoly-spel.
23.00 **Trekking dagelijkse lotto.**
23.05 **Nieuw Amelands peil.** Serie portretten van Ameland.
23.15 **Martin Kers.** Portret van deze fotograaf. (herh.).
00.00 **Museumschatten.** Prof. Henk van Os geeft achtergronden bij voorwerpen uit Nederlandse musea. Afl.: Kwabornament en zilver. (herh.).
00.07-00.12 **Nieuws voor doven.**

RTL4

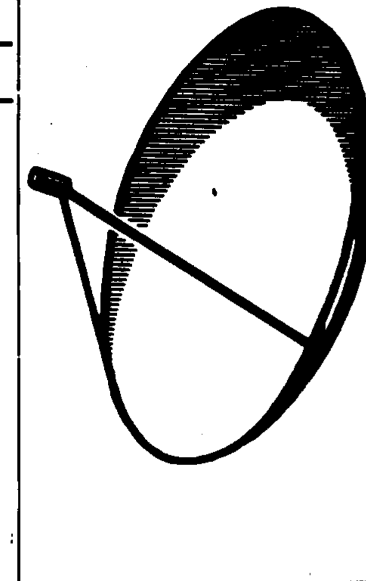
06.00 **Hei elei kuck elei.**
06.30 **RTL Classique.** Klassiek concert uitgevoerd door het RTL orkest.
07.00 **Nieuws.**
07.05 **Scooby Doo.**
07.30 **Nieuws.**
07.35 **Yogi Bear.**
08.00 **Nieuws.**
08.06 **The bold & the beautiful.** Amer. soapserie. (herh.).
08.30 **Nieuws.**
08.35 **Santa Barbara.** Soap. (herh.).
09.00 **Nieuws.**
09.10 **Rad van fortuin.** Spel. (herh.).
09.35 **Secrets.** Amer. serie. (herh.).
10.05 **As the world turns.** Serie.
10.50 **Sons & daughters.** (herh.).
11.15 **RTL text-radio.**
11.45 **RTL Shop.** RTL Club shopping.
11.55 **Clip van de dag.**
12.00 **Telekids.** Kinderprogramma.
13.00 **RTL text-radio.**
13.20 **600 Spel.** Herhaling.
13.30 **Hitbingo.** Spelprogr. Herh.
14.10 **World of discovery.** Herhaling.
15.00 **General Hospital.** Amer. soapserie rond een ziekenhuis.
15.45 **RTL Shop.** RTL Club Shopping.
15.55 **Santa Barbara.** Soapserie.
16.20 **The Oprah Winfrey show.** Amer. talkshow. (herh.).
17.05 **Love boat.** Amer. serie. (herh.).
18.00 **Zes uur nieuws.**
18.15 **Secrets.** Amer. serie.
18.40 **The bold & the beautiful.** Amer. soap rond twee families.
19.00 **Rad van fortuin.** Spel. (herh.).
19.30 **Avondnieuws.**
20.00 **Full house.** Amerikaanse comedyserie. (herh.).
20.30 **Sisters.** Amer. dramaserie.
21.25 **Almost home.** Amer. comedyserie.
21.50 **De vakantieman.** (slot).
22.55 **Hotel.** Amer. serie. (herh.).
23.50 **Laatste nieuws.**
00.05 **The Oprah Winfrey show.** Amer. talkshow. (herh.).
00.50 **As the world turns.** Amer. soapserie. (herh.).
01.35 **General Hospital.** Amer. soapserie. (herh.).
02.20 **Home shopping.**
02.50 **Nachtprogrammering.**

België/TV 1

17.25 **De wasbeertjes** (Raccoons) Canadese tekenfilmserie. Afl.17.
17.52 **Samsonclip.**
17.55 **Tik tak.** Animatieserie. Afl.223.
18.00 **Journaal.**
18.10 **Mooi en meedogenlooos** (The bold and the beautiful) Afl.748.
18.35 **Secrets.** serie. Afl.53.
19.03 **Buren** (Neighbours). Afl.1172.
19.25 **Mededelingen** en overzicht.
19.30 **Journaal** en sport.
20.00 **Kapers op de kust.** Spelprogr. Vandaag vanuit Nieuwpoort.
20.05 **Married with children.** Amer. serie. Afl.: The agony of the feet.
20.30 **Derrick.** Duitse misdaadserie. Afl.29 : Mordfall Goos.
21.30 **'Allo''allo** 70-delige Engelse comedyserie. Afl.49.
21.55 **Op de koop toe.** Consumentenmagazine. Vandaag: Campings aan de westkust, een test van kleine kleuren tv-'s en de autotest met de Rover 800.
22.30 **Tips voor trips.** Aansl.: Paardenkoersen.
22.35 **Vandaag en sport.**
23.00 **De nieuwsjongens** (Drop the dead donkey) 13-delige Engelse komische serie over een commerciële tv-zender. Afl.11 : Awards.
23.25-23.30 **Coda.** Gust van Gils leest voor uit eigen werk. Vandaag: Onstpoorde dode.

België/TV 2

20.00 **Boulevard.** Documentaireserie. Afl.: Het sociale vangnet. De geschiedenis van het sociale-zekerheidsstelsel in België.
20.30 **Jazz Middelheim 1993.** Impressies van de openingsavond van dit jaarlijkse jazzfestival, met fragmenten van de optredens van o.a. het Sadi Nonet en het Toots Thielemans/Martial Solal-trio.
21.30 **Tips voor trips.**
21.35 **Journaal** en sport.
22.05-23.40 **The wicked lady.** Engelse speelfilm uit 1983. Met: Faye Dunaway e.a.

België/RTBF 1

16.42 Vacaturebank. **17.00** Nouba nouba. Kinderprogramma met tekenfilms en series. **18.00** Island son. Serie. Afl.: Bonjour, au revoir. **18.50** Monsieur Belvedere. Serie. Afl.: Pour L'amour. **19.15** Clip dynam'hit. **19.30** Nieuws en weerbericht. **20.10** Homefront. 14-delige Amerikaanse serie. Afl.11 : A nous deux, Hollywood. **21.00** Quatre jours en été. Documentaire over de traditionele paardenrace de Palio in Sienna. **21.55** Kino - Glasnost: un peuple, un cinéma. 2-delige documentaire over de Russische film. Afl.2 : Pour qui sonne La Glasnost? **23.00** Weerbericht en laatste nieuws. **23.15** 24 H sur les marchés. Internationaal beursnieuws. **23.20-23.35** Le coeur et l'esprit. Katholiek magazine.

België/Télé 21

19.30 Nieuws (tevens in gebarentaal) en weerbericht. **20.10** Zie België/RTBF 1. **20.55** Quatre jours en été. Documentaire. **21.50-22.25** Nieuws, weerbericht en beursberichten.

TV 5

06.00 Ochtendprogr. **11.55** Nieuwsflits. **12.00** La chance aux chansons. Amusementsprogr. **12.45** Nieuws. **13.15** Peau de banane. Canadese serie. (herh.). **13.40** Les trains. Documentaire over een reis per trein door Kenia. **14.45** A vos amours. Magazine. **15.25** Scully rencontre. Interview. Vandaag: Robert-Guy Scully in gesprek met Violetta Chamorro. **16.00** Nieuws. **16.10** Visions 5. Magazine. **16.30** 40x à l'ombre. Amusementsprogr. **18.30** Nieuws en weerbericht. **19.00** Afrikaans persoverzicht. **19.05** Le jeu des dictionnaires. Spelprogr. **19.25** Clin d'oeil. **19.30** Belgisch nieuws. **20.00** Téléscope. Magazine. **21.00** Nieuws en internationaal weerbericht. **21.40** La poudre aux yeux. Toneelstuk van Agnès Delarive. Met: Michel Etcheverry, Yvonne Gaudeau, Louis Arbessier e.a. **23.00** Bas les masques. Maatschappelijk magazine. **00.15** Nieuws. **00.25** Contact. Literair magazine. Gast: Michel Tournier. **01.30** L'enfant à personne, 15-delige serie. Afl.8. **02.00** La chance aux chansons. Amusementsprogr. (herh.). **02.40** Vision 5. **03.00** 40x à l'ombre. Amusementsprogr. (herh.). **05.00** Les voiles du futur. (herh.).

RAI UNO

06.00 Ochtendprogr. **12.30** Nieuws. **12.35** In viaggio nel tempo. Serie. **13.30** Nieuws. **13.55** TG 1 Tre minuti di... **14.00** La grande avventura. Speelfilm. **15.35** Fatta per amare. Speelfilm. **17.15** I Gummi. **18.00** Nieuws. **18.15** Cose dell' altro mondo. Serie. **18.40** Lenny. Serie. **19.10** Good morning, Miss Bliss. Serie. **19.30** Merida-Jramal. **20.00** Nieuws. **20.30** TG 1 Sport. **20.40** Far West. Speelfilm. **22.50** Nieuws. **22.55** Mercoledi sport. **00.00** Nieuws. **00.30** Mezzanotte e dintorni. **01.15** Landru. Speelfilm. Aansl.: Nachtprogrammering.

BBC 1

07.00 Business breakfast. **08.00** BBC Breakfast news. **10.05** Hangar 17. **10.25** Ipso facto. **11.00** nws. **11.05** Playdays. **11.25** Get your own back. Spelshow. **11.50** T 'n' T Japan. Afl.: Entertainment. **12.00** nws. **12.05** Knots Landing. **12.50** Animal heroes. **13.00** nws. **13.05** Man on the rim: The peopling of the Pacific. **13.55** Reg. nws. **14.00** nws. **14.30** Neighbours. **14.50** Going for gold. **15.15** Hawaii Five-O. **16.05** Bazaar. **16.35** A big countr[y] **17.10** The legend of Prince Valian[t] **17.35** The really wild roadshow. **18.**[..] Newsround. **18.10** Byker Grove. **18.**[..] Neighbours. **19.00** nws. **19.30** Re[g.] nws. **20.00** Every second counts. **20.**[..] Doc Martin's casebook. **21.00** Poli[ce] rescue. **21.50** Clarkson's star car[s] **22.00** nws. **22.30** Canned Carrot[t] **23.00** The color purple. Amer. speelfil[m] uit 1985 van Steven Spielberg **03.15-04.45** BBC Select.

BBC 2

07.45 Open University. **09.00** Breakfa[st] news. **09.15** Ghostwriter. Afl.3. **09.**[..] Collecting now. (slot). **10.00** Crick[et] **11.00** ■ Charge of the light brigad[e] Amer. speelfilm uit 1936. **12.50** ■ Th[e] perfect day. Amer. slapstick. **13.10** Going bye bye. Slapstick. **13.30** Th[e] great palace - The story of Parliame[nt] **14.20** Korget-me-not farm. **14.35** E[x]ploring photography. **15.00** nw[s] Aansl.: Silence in court. **15.35** Countr[y] File. **16.00** nws. Aansl.: James Cam[e]ron: Once upon a time. **16.50** nw[s] **17.00** Hardy's Wessex. **17.30** ■ [A] stitch in time. Engelse speelfilm u[it] 1963. **19.00** Star Trek, sf-serie. **19.**[..] Gunsmoke. Westernserie. **20.40** G[o] and all it's glory. **21.30** On the lin[e] Sportmagazine. Afl.: Sex games. H[et] Olympisch Committee maakt in het g[e]heim gebruik van een controversi[ële] genetische test om het geslacht va[n] sporters definitief vast te stellen. **22.0**[.] The Wednesday play: Kisses at 50 Tv-spel. **23.10** Camcorder man. **23.**[..] Newsnight. **00.15** Nation. (slot) **01.00-01.55** Open University.

Eurosport

08.30 Aerobics. **09.00** Zeilen. Magazi[ne]. (herh.). **10.00** Waterskiën. Con[ti]nental-toernee. **11.00** Zwemmen. EK (herh.). **12.00** Eurogoals. (herh.). **13.0**[.] Eurotennis. (herh.). **15.00** Basketba[l] (herh.). **16.00** Strandvolleybal. **17.0**[.] Atletiek. Triathlon. **18.00** 24-uurs rac[e] van Francorchamps. **19.00** Autospor[t] DTM-kampioensch. **19.30** Eurosport news. **20.00** Atletiek. Magazine me[t] een vooruitblik op het WK te Stuttga[rt] **22.00** Amer. football. **23.00** Kickbok[]sen. **00.00** Basketbal. **01.00-01.30** Eurosportnews.

Super Channel

05.30 Victory. **06.00** Videogenerator **06.15** Super shop. **06.45** Videogenerator. **07.00** Business tonight. **07.30** Business insider. **08.00** ITN World news **08.30** Documentary. **09.00** Super shop **12.00** Videogenerator. **16.30** On the air. Live showprogr. **18.30** Bonanza westernserie. e.a. Afl.: Elegy for a hangman. **19.30** Richard Diamond Amer. misdaadserie. Afl.: No laughing matter. **20.00** PGA highlights. **21.0**[.] The image. Magazine over beeldvorming. **21.30** Videofashion. **22.00** ITN World news. **22.30** Close up. **22.48** US Market wrap. **23.00** Strangers at sunrise. Amer. speelfilm uit 1969. **00.40** Videogenerator. **02.00** China news Europe. Met om 2.00 Prime time news in het Engels, 3.00 Economisch nieuws in het Engels en vanaf 3.30 Herhalingen in het Mandarijn en Cantonees. **05.00-05.30** Videogenerator.

Duitsland 1

05.55 **Käpt'n Blaubär.**
06.00 **Morgenmagazin.** Ontbijttv.
09.00 **Tagesschau.**
09.03 **Dallas.** Amer. serie. (herh.).
09.45 **JOYrobic.** Afl.15.
10.00 **Tagesschau.**
10.03 **Manchmal möcht ich nur noch heulen.** Reportage.
10.45 **ZDF-info Arbeit und Beruf.**
11.00 **Tagesschau.**
11.03 ■ **Marokko** (Morocco) Amerikaanse speelfilm uit 1930.
12.35 **Umschau.**
12.55 **Presseschau.**
13.00 **Tagesschau.**
13.05 **ARD-Mittagsmagazin.**
13.45 **Wirtschafts-Telegramm.**
14.00 **Tagesschau.**
14.02 **Sesamstrasse.** Kinderprogram.
14.30 **Neues vom Süderhof.** Afl.9.
15.00 **Tagesschau.**
15.03 **Ping Pong.** Spelprogramma.
15.30 **Talk täglich.** Talkshow.
16.00 **Tagesschau.**
16.03 **Abenteuer überleben.** Afl.: Der Triumpf der Adler. De schreeuwarend bij het Malawimeer in Afrika.
16.30 **Medisch Centrum West, Amsterdam.** Ziekenhuisserie. Afl.65.
17.00 **Tagesschau.**
17.05 **Punkt 5 - Länderreport.**
17.15 **Passt.** Spelprogramma.
17.50 **Tagesschau-Telegramm.**
17.55 **Die glückliche Familie,** serie.
18.00 **Vervolg Die glückliche Familie.**
18.50 **Tagesschau-Telegramm.**
18.55 **Okavango, Abenteuer in Afrika,** serie. Afl. : Auge um Auge.
19.58 **Heute abend im Ersten.**
20.00 **(TT) Tagesschau.**
20.15 **Krimi Sommertheater: Wo warst du in jener Nacht?** 2-delige tv-film van Salvatore Samperi. Afl.1.
21.44 **Tagesthemen-Telegramm.**
21.45 **Zeichen der Zeit.** Serie reportages. Afl.: Beruf: Hure.
22.30 **Tagesthemen.**
23.00 **Nachschlag.** Satirisch programma met Hans Scheibner.
23.05 **Die litertische Filmerzählung: Die 1063. Nacht.** Komedie.
00.25 ■ **Bureau of missing persons.** Amerikaanse speelfilm uit 1933.
01.35 **Tagesschau.**
01.40-01.45 **Z.E.N.** In der Provence. Afl.: Das Tal der Nymphen.

Duitsland 2

05.55 **Gezamenlijk programma ARD/ZDF.** Zie Duitsland 1.
13.45 **Beruf aktuell.** Beroepenvoorlichting. Vandaag: Opleidingen met gegarandeerd werk achteraf.
14.00 **Bad Elster oder der Sprung im Spiegel.** Reportage. (herh.).
14.30 **Percy Stuart.** Duitse serie. Afl.: Ein Horoskop von der NASA.
14.55 **Gesundheits-Tip.**
15.00 **Heute.**
15.03 **Kinderstudio.** Kinderprogram.
15.30 **Löwenzahn.** Kinderprogr.
16.00 **Logo.** Jeugdjournaal.
16.08 **Heute-Schlagzeilen.**
16.09 **Raumschiff Enterprise - Das nächste Jahrhundert** (Star Trek - The next generation) Amer. sf-serie. Afl.: In den Händen der Borg.
16.58 **Je früher der Abend.**
17.00 **Heute,** sport en weerbericht.
17.15 **Länderjournal.** Aansl.: Heute-Schlagzeilen.
18.00 **(TT) Alpen-Internat.** 6-delige Duitse serie. Afl.: Feindliche Brüder.
18.45 **Lotto-trekking.** Aansl.: Guten Abend.
19.00 **Heute.**
19.20 **Weerbericht.**
19.25 **Gustl Bayrhammer in Weissblaue Geschichten.** Serie verhalen met Gustl Bayrhammer in de hoofdrol.
20.25 **Humor ist Trumpf.** Amusementsprogramma met Peter Frankenfeld. Gasten: Lonny Kellner, Toni Mack, Joachim Fuchsberger, Pit Krüger en Uwe Dallmeier. (herh.).
20.55 **Doppelpunkt vor Ort.** Serie reportages. Afl.: Het probleem van de heroïne prostitutie in Bremen.
21.45 **Heute-journal.**
22.15 **Kennzeichen D.** Magazine.
23.00 **Derrick.** Duitse misdaadserie. Afl.: Via Genua. (herh.).
00.00 **heute.**
00.05-01.30 ■ **Der Würger von Schloss Blackmoor** Duitse speelfilm uit 1963.
Jaren geleden vermoordde Lucius Clark zijn vriend vanwege enkele ruwe diamanten. Nu woont hij in het sombere kasteel Blackmoor, waar hij ook de diamanten verborgen heeft. Sinds enige tijd wordt het huishouden bedreigd door een gemaskerde moordenaar.

Duitsland 3 West

09.00 ARD-Morgenmagazin. **09.55** Aktuelles aus dem Videotext. **10.00** Tele-Gym. **10.15** Tele-Tennis. **10.35** ■ Der verlorene Sohn. Duitse speelfilm uit 1934. **12.00** Das Recht zu lieben. Afl.67. **12.30** 1000 Hertz. **13.15** Reporter. **13.45** Rückblende. Afl.: Vor 25 Jahren - Biafra im Fernsehen **14.00** West 3 aktuell. **14.05** Hit-Clip. **14.30** Mit der Wilden Emma nach Paris. Afl.2. **15.00** FensterPlatz. **16.00** Miami Vice am Rhein. **16.30** Nordirland. Reportage. **17.00** Drei Dschungeldetektive. **17.30** Es war einmal ... das Leben. Afl.18 : Das Lymphsystem. **18.00** West 3 aktuell. **18.05** KuK - Klön und Klaaf. **18.30** Gezondheidsmagazine. **18.43** Der Abend in West 3. **18.45** Reg. magazine met o.a. sport. **19.20** Fensterprogramme der Landesstudios. **19.40** West 3 aktuell. **19.45** Reisreportage over een treinreis van Moskou naar China. **20.15** Freut Euch des Nordens. **21.00** West 3 aktuell. **21.15** Hobbythek: Reportage over koffietelers in Costa Rica. **22.00** Der eiserne Gustav, (slot). **22.55** Menschen Hautnah: Vandaag praten twee succesvolle mensen over wat succes voor hun betekent. **23.40** Experimente: Postcards. Amer. videofilm uit 1990. **00.06** Laatste nieuws.

Duitsland 3 SWF

14.59 Heute abend in Südwest 3. **15.00** Sport-Oldies. **15.15** Documentaire over KGB-spionnen tijdens de Koude Oorlog. **16.00** Hierzulande: Der letzte Schrei. Afl.2 : Rockgruppen. **16.15** Alles, was Recht ist. **17.00** Sesamstrasse. **17.29** Philipp. **17.32** Ferien mit Silvo. Afl.6. **18.00** Wort für Wort. **18.26** Das Sandmännchen. **18.30** Südwest aktuell. **18.35** Was die Grossmutter noch wusste. Afl.15 : Auberginen. **19.05** Sport-Oldies. Afl.24. **19.19** Heute abend in Südwest 3. **19.20** Landesschau. **19.48** Landesschau aktuell. **20.00** Tagesschau. **20.15** So ein Theater. Serie. **21.00** Nieuws. **21.15** Drei in einem Boot. (herh.). **22.15** Ring of Scorpio. (herh.). **23.05** La Balance - der Verrat. Franse speelfilm uit 1982. **00.45** Laatste nieuws. **00.50** Non-Stop-Fernsehen.

RTL Television

06.00 **RTL aktuell.**
07.00 **Guten Morgen Deutschland.** Ontbijttelevisie.
09.00 **Der Chef** (Ironside), misdaadserie. Afl.: Falsche Ideale. (herh.).
10.00 **Reich und Schön** (The bold and the beautiful). Amer. soapserie.
10.30 **Der Preis ist heiss.** Spelshow.
11.00 **Riskant!** Spelprogramma.
11.30 **Familienduell.** Spelprogramma.
12.00 **Punkt 12.** Middagmagazine.
12.30 **Springfield story** (The guiding light). Amer. serie.
13.20 **California Clan** (Santa Barbara). Amer. soapserie.
14.10 **Notruf California** (Emergency), serie. Afl.: Zwei echte Liebhaber.
15.00 **Mord ist ihr Hobby** (Murder, she wrote). Amer. misdaadserie. Afl.: Ein Sheriff in Not.
16.00 **Hans Meiser.** Vandaag: Spätes Glück - Vater werden mit 60. (herh.).
17.00 **Wer ist hier der Boss?** (Who's the boss?). Amer. comedyserie. Afl.: Manche Träume werden wahr.
17.30 **Eine schrecklich nette Familie** (Married... with children). Amer. comedyserie. Afl.: Die fürchterlichen Verwandten. (herh.).
18.00 **Elf 99.** Live-magazine.
18.45 **RTL aktuell.** Nieuws en sport.
19.10 **Explosiv - Das Magazin.**
19.40 **Gute Zeiten, schlechte Zeiten.** Duitse serie.
20.15 **B.L. Stryker-cyclus:** Vor Ankunft Mord (B.L. Stryker: Nighttrain). Amer. misdaadfilm uit 1990. (herh.). Aansl.: RTL aktuell.
22.05 **stern TV.** Magazine.
23.05 **Horror-cyclus:** Das Geisterschiff der reitenden Leichen) El buque malditto). Spaanse horrorfilm.
00.35 **Eine schrecklich nette Familie** (Married... with children). (herh.).
01.10 **Wer ist hier der Boss?** (Who's the boss?). Amer. comedyserie.
01.40 **Der Chef** (Ironside). Amer. misdaadserie. (herh.).
02.40 **Hans Meiser.** Talkshow.
03.35 **Explosiv - Das Magazin.**
04.00 **Mord ist ihr Hobby** (Murder she wrote). Amer. misdaadserie.
04.45 **Unglaublich aber wahr** (That's incredible). Amer. serie.
05.30 **Reich und Schön** (The bold and the beautiful). Amer. soapserie.

● *Gary Cooper en Marlene Dietrich in 'Morocco'. (Duitsland 1/2 - 11.03 uur).*

SAT 1

05.15 Schatten der Leidenschaft (The young and the restless). Amer. serie. **06.00** Ontbijttv met früh ran, sport. **09.15** Neighbours, soapserie. **09.40** Trapper John, M.D. Amer. doktersserie. **10.30** Bonanza, westernserie. **11.20** 5 mal 5. **11.50** Glücksrad. **12.30** Schatten der Leidenschaft (The young and the restless). Amer. serie. Afl.: überraschung im Bett. **13.20** Trapper John, M.D. Amer. doktersserie. Afl.: Der Nebenbuhler. **14.15** Neighbours. Afl.: Gewagtes Spiel. **14.45** Bonanza. Afl.: Der Wikinger. **15.45** Raumschiff Enterprise (Star Trek), sf-serie. Afl.: Ein Planet, genannt Erde. **16.45** Riskier' was! **17.20** Geh aufs Ganze! **18.00** Reg. programma's. **18.30** Designing women. Amer. comedy-serie. Afl.: Silvesternacht. **19.00** SAT. 1 Newsmagazin. **19.18** täglich ran. Sportmagazine. **19.30** Glücksrad. **20.15** Das Dreimäderlhaus. Oostenrijkse heimat-musical uit 1958. **22.00** The mean season. Amer. thriller uit 1984. Aansl.: Top-NEWS. **23.55** The professionals. Afl.: Im Namen des Mörders. **00.50** Raumschiff Enterprise (Star Trek). Amer. sf-serie. **01.40** Sugarbaker's (Designing women), comedy-serie. **02.10-05.15** Teletekst.

MTV

07.00 Awake on the wild side. **10.00** Marijne. **13.00** Simone. **14.00** Summertime. **15.30** The pulse. **16.00** Greatest hits. **17.00** The report. **17.15** At the movies. **17.30** News at night. **17.45** 3 from 1. **18.00** The soul of MTV. **18.30** Prime. **20.00** Dial MTV. **20.30** Rapumentary. **21.00** Daytona Beach jams. **22.00** Greatest hits. **23.00** The report. **23.15** At the movies. **23.30** News at night. **23.45** 3 from 1. **00.00** Post modern. **02.00** Marijne. **03.00-07.00** Night videos.

CNN

24 uur per dag nieuws, met om: 09.45 CNN newsroom. **12.30** Business morning. **13.30** Business day. **14.30** Business Asia. **15.00** Larry King. **17.30** CNN and Co. **20.00** World business tonight. **21.00** The international hour. **23.00** World business tonight. **23.30** Showbiz today. **00.00** The world today. **01.00** Moneyline. **01.30** Crossfire. **02.00** Prime news. **03.00** Larry King. **05.30** Showbiz today.

TV FILMS VIDEO

Duitsland 3 West
10.35 Der verlorene Sohn (Duitsland,1934).
Heimatfilm van Luis Trenker. Duitse jongen wordt verliefd op Amerikaans meisje. Terwijl hij haar achterna reist, wacht een lief meisje in zijn eigen dorp geduldig op zijn terugkeer. Met Luis Trenker en Maria Andergast.

BBC 2
11.00 The Charge of the Light brigade (USA,1936).
Historische drama van Michael Curtiz over de legendarische kamikaze-actie van het Engelse leger tijdens de Krimoorlog. Zeshonderd Engelsen rijden de ondergang tegemoet. Met Errol Flynn en Olivia De Havilland.

Duitsland 1 en 2
11.03 Morocco (USA,1930).
Klassiek geworden drama van Josef von Sternberg. Barmeisje (Marlene Dietrich) is verliefd op soldaat (Gary Cooper) en laat voor hem een miljonair schieten. Eerste rol van Dietrich in Hollywood.

● *John Gielgud en Faye Dunaway in de Engelse avonturenfilm 'The Wicked Lady'. (België/TV2 - 22.05 uur).*

BBC 2
17.30 A Stitch in Time (GB,1963).
Komedie van Robert Asher. Man zaait onrust in ziekenhuis. Met Norman Wisdom en Edward Chapman.

België/TV 2
22.05 The Wicked Lady (GB,1983).
Avonturenfilm van Michael Winner. Mooie vrouw in de zeventiende eeuw beroeft 's nachts mensen. Met Faye Dunaway, destijds aan de cocaïne verslaafd, en Alan Bates.

Super Channel
23.00 Tangier (USA,1982).
Matige thriller van Michael Briant. Ex-geheim agent mag het nog eens proberen. Met Ronald Fraser en Ronny Cox.

BBC 1
23.00 The Color Purple (USA,1985). Geslaagd epos van Steven Spielberg kreeg elf Oscarnominaties, maar geen Oscar. Over de onderdrukking van de negers in het zuiden van de Verenigde Staten, begin deze eeuw. Met Whoopie Goldberg en Oprah Winfrey.

RTL Television
23.05 El Buque maldito (Spanje,1974).
Vage zombiefilm van Amando de Ossorio over priesters die de wereld terroriseren. Met Maria Perschy en Jack Taylor.

Duitsland 2
00.05 Der Würger von Schloss Blackmoor (Duitsland,1963). Thriller van Harald Reinl.
Man denkt rijk te worden als hij zijn vriend vermoordt die een diamant bezit. Dan duikt er een wurger op. Met Karin Dor en Harry Riebauer.

Duitsland 1
00.25 Bureau of Missing Persons (USA,1933). Detective-film van Roy Del Ruth. Detective wordt verliefd op de vrouw wier man hij moet opsporen. Met Bette Davis en Lewis S. Stone.

radio

Radio 1
Elk heel uur en om 7.30, 8.30, 12.30, 13.30 ,16.30, 17.30 Nieuws. 7.07 VARA Radio I woensdageditie. 12.07 AVRO Radiojournaal. 17.07 NCRV's Hier en nu. Elk heel uur en 18.30 en 6.30 Nieuws. 18.07 NCRV's Hier en nu. Vervolg. 19.04 NCRV's Hier en nu/Praatradio. 20.04 Langs de lijn, sport en muziek. 23.07 Met het oog op morgen. 0.04 Voor wie niet slapen kan. 1.02 Zingen in de nacht. 2.02 Mag ik even? 3.02 Van Nederlandse bodem. 4.02 EO's country-uur. 5.02-7.00 Wakker op weg.

Radio 2
7.04 Ook goeiemorgen. 9.04 Muziek terwijl u werkt. 12.04 Het is maar een spelletje. 14.04 Nederland vakantieland. 17.04 Alle mensen. 18.04 Ekkel horizontaal. 19.04 Country trail. 20.04 Nederland zingt: EO's sing in. 20.30 Nederland zingt: Licht op jongerenkoren. 21.04 Uit de platenkoffer van... 22.04 Praise op woensdag. 23.04-24.00 Take it easy.

Radio 3
AKN: 6.02 Breakfast-club. 9.04 Arbeidsvitaminen. 11.04 Baas van de dag. 12.04 Denk aan Henk. 14.04 Carola. AKN: 15.04 Popsjop. 17.04 Rinkeldekinkel. 18.04 De avondspits. 19.04 Spoor 7. 20.04 Paperclip magazine. 21.04 Villa 65. 0.04 TROS Nachtwacht. 2.02 Zone. AKN: 4.02-6.00 Pyjama-FM.

Radio 4
Om 7.00, 8.00, 13.00 Nieuws. 7.02 Preludium. 8.04 Musica sacra. 9.00 Muziek voor miljoenen. 11.00 Ochtendconcert, met om 11.00 Festivalzomer. Pianomuz.; 12.15 Muz. voor strijkkwartet en piano; 12.35 Muz. voor cello. 13.04 Stemmen op vakantie. 14.00 Het middagconcert. L'infedeltà delusa, burletta van Haydn. La petite bande o.l.v. Sigiswald Kuijken met sol. 16.00 De Nederlanden. 17.00 Jacco's keus. Om 18.00 en 20.00 Nieuws. 18.04 Kleine zaal. Muz. voor piano. 19.00 Opera magazine. 20.02 Avondconcert, met om 20.02 Mozartfestival. Radio Kamerork. met fortepiano; 21.30 Armeens Filh. Ork.; 22.30 Chicago Symphonie Orch. 23.00-24.00 Jazzspectrum.

Radio 5
6.45-6.50 Mededelingenrubriek met uitgebreid weerbericht en scheepsvaartberichten. 7.05 1008 AM. 8.55 Waterstanden. 9.02 Vrouw-zijn. 10.02 Postbus 900 (1). 10.10 Gezondheid, een zorg. 11.02 M/V op herhaling. 12.02 Grijs en groen. 12.50 Postbus 900 13.10 Damokles. 14.02 Glas in lood. 15.02 Camera obscura. RVU: 16.02 De schatkamer. 17.10 Radio UIT. Om 18.00 Nieuws. KRO/RKK: 18.02 Ter bezinning. 19.00 Waar waren we ook alweer? 19.15 Nieuws en actualiteiten in het Turks. 19.50 Nieuws en actualiteiten in het Marokkaans en Berbers. 20.40 Actualiteiten in het Chinees. 21.00 Tempo Doeloe. 23.00-24.00 Het interview.

Omroep Limburg
Op hele uren ANP-bulletin. 7.00 Limburg Aktueel. 8.00 (Inter)nationale actualiteiten. 8.30 Regionaal nieuws. 8.35 Limburg aktueel. 9.00 Tussen de bedrijven door. 11.00 Postbus 94: verzoekplaten met Ria van Grinsven. 12.00 Limburg actueel met nieuws en achtergronden. 13.00 (Inter)nationaal nieuws. 13.30 Regionaal nieuws. 13.35 Licht Limburgs: non-stopmuziek. 15.00 Liefde, tienerprogramma. 16.00 Cultuurmagazine Festival. 17.00-18.00 Limburg Aktueel: nieuws en actualiteiten.

BRTN/Radio 2
6.00 Nieuws. 6.05 Radio 2 regionaal (6.30, 7.00, 7.30 nieuws). 8.00 Nieuws. 8.10 Koffers en Co. 10.00 Nieuws. 10.03 Het schurend scharniertje. 10.08 Reporter zonder grenzen. Een luisteraar kiest tien platen die hem of haar aanspreken. Produktie: Rita Jaenen. 11.50 Feuilleton Het Koekoeksnest. 12.00 Radio 2 regionaal. 13.00 Nieuws. 13.10 Muziek- en cabaretfragmenten. 14.00 Villa Musica zomereditie, met de elpee van de week, een spelletje en een cursiefje. 17.00 Radio 2 regionaal. 18.00 Nieuws. 18.10 Radiovisier. Televisienieuwtjes op de radio. 20.00 Cinema Paradiso: rondom film en video. 22.00 Nieuws. 22.05 Evergreen met onsterfelijke melodieën en crooners. 23.30-06.00 Nachtradio.

België/BRF
Elk heel uur nieuws.
6.05 Radiofrühstück + Spiel Glückstreffer (6.15 Wort in den Tag; 6.30 nieuws; 6.45 verzoekplaten; 7.15 agenda; 7.30 regionaal nieuws; 8.30 persoverzicht; 9.05 uit de regio). 9.10 Gut Aufgelegt, Tips und Themen am Vormittag. 12.05 Musik à la carte (12.30 BRF Aktuell). 13.00 Presseschau. 13.05 Musikbox. 16.05 Popcorn. 18.00 Nieuws uit de regio. 18.05 BRF Aktuell: Aktuelles vom Tage. 18.40 Klassik. 20.00-20.05 Nachrichten.

RTL4 Radio
Elk heel uur nieuws.
07.03 De start met Bart, Bart van Leeuwen. 09.03 RTL Megahits. 10.03 Koffiekringen, Jan de Hoop. 12.03 Goeiemiddag Nederland, Marc Jacobs. 14.03 Oorwarmers, Ron Bisschop. 17.03 Vrijheid-Blijheid, Jan van de Putte. 19.00 Seven o'clock rock. 22.00 RTL Megahits. 01.00 RTL Nightshift.

WDR 4
Nieuws: tot en met 09.00 elk heel uur; vanaf 10.00 steeds elke twee uur. 4.05 Radiowecker. 6.05 Morgenmelodie (8.05 Zum Tage; 8.55 Andacht). 9.05 Musikpavillon (10.05 tot 11.00 verzoekplaten). 12.05 Zur Sache. 12.07 Gut aufgelegt (13.00 Mitmenschen, 14.05 Stichwort Wirtschaft). 15.00 Café-Konzert. 16.05 Heimatmelodie. 17.00 Der Tag um fünf. 17.07 Musik-Express (19.00 Auf ein Wort; 19.30 Ohrenbär). 20.05 Zwischen Broadway und Kudamm. 21.00 Musik zum träumen. 22.30-04.00 ARD Nachtexpress (elk uur nieuws).

● Blijvertje op het BRTN-scherm is ook volgend seizoen de sucesvolle serie FC De Kampioenen (scène). Foto: KIPPA

BRTN doet zuiniger aan

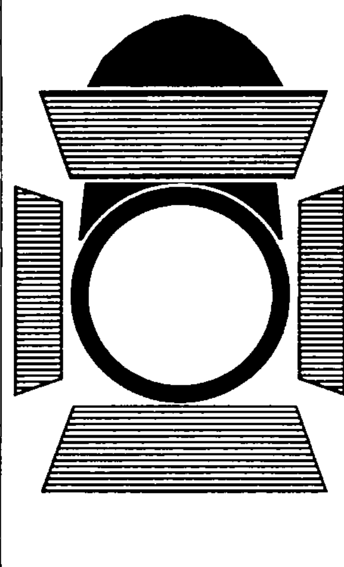
Van onze rtv-redactie

BRUSSEL – De BRTN heeft voor de periode 1994-1998 een nieuw beleid vastgesteld. De Vlaamse publieke omroep zal de komende jaren fiks moeten bezuinigen om overeind te blijven. Het meerjarenplan van de BRTN is grotendeels gebaseerd op de resultaten van een uitgebreid onderzoek dat door een studiebureau onder de kijkers werd uitgevoerd.

Mede op basis van dat onderzoek is directeur-generaal Jan Ceuleers van de BRTN ervan overtuigd dat TV 1 het net van de 'regressieve kijker' moet worden, wat wil zeggen: kijkers die een maximum aan ontspanning willen met een minimum aan inspanning. Veel amusement dus op BRTN 1, de komende jaren.

In 1995 krijgt TV 1 een dagelijks servicemagazine, met o.a. cultureel en toeristisch nieuws. Om de exploitatiekosten te drukken zal vooral op de produktie van drama fors worden bezuinigd. Het is de bedoeling dat de BRTN meer produkties zal aankopen en met Vlaamse produktiemaatschappijen zal worden samengewerkt.

Op TV 2 wordt juist 'de agressieve kijker' bediend: een kleiner publiek met grotere 'voorkennis'. Op deze zender zullen dus meer documentaires, films en nieuws te verwachten zijn. Een dagelijkse actualiteitenrubriek moet op TV 2 ondermeer het paradepaardje worden.

● Gé Titulaer: „Over gebrek aan belangstelling in vakkringen heb ik niet te klagen."

Foto: GPD

Duys' aardige Limburgse Edison-winnaar geeft concert

Show met Gé Titulaer in Rotterdamse Doelen

DOOR ELS SMIT

TEGELEN – Voor Willem Duys is hij misschien niet 'Mijn goede Belgische vriend', maar dan toch wel: 'Mijn aardige Limburgse kennis'. Gé Titulaer. Er bestaat een omschrijving voor mensen van het genre Gé: a musicians musician, iemand die in vakkringen hogelijk wordt gewaardeerd, maar op wie het grote publiek maar moeilijk vat kan krijgen.

Zondag 5 september staat Gé Titulaer in de grote zaal van De Doelen in Rotterdam, samen met het Metropool Orkest onder leiding van Harry van Hoof, met medewerking van Ruth Jacott en, heel even, van dochter Judith als ballerina in 'Let me invite you tonight'. Op het programma: songs uit West Side Story, Phantom of the Opera, composities van Lionel Richie en Barry Manilow, maar ook vertaalde, in het Engels bewerkte liedjes op muziek van onder anderen Joop Stokkermans en Harry Bannink.

Iedereen is welkom en in elk geval de zo'n tweeduizend mensen die de grote zaal kan bevatten. Of dat lukt? Harry van Hoof acht dat mogelijk. Van hem is trouwens het idee om voor eens en voor altijd Gé Titulaer voor een groot publiek neer te zetten. Omdat Harry vindt dat Gé dat verdient. Zoals Duys dat vindt en Cees Schrama. En eigenlijk omdat Gé dat zelf ook vindt.

Bewijzen dat wat hij kan bij een groot publiek kan aanslaan, heeft hij al. Vanuit het buitenland. „Daar kijken mensen anders tegen entertainers aan." Hoe anders? „Ik heb er nog niet helemaal een vinger achter, maar ik denk dat het heeft te maken met het idee dat je niet alleen commercialiteit voorrang moet geven. In Nederland hoor je naar mijn idee te vaak: 'We vinden je wel goed, maar commercieel kunnen we er niets mee'. Dat betekent in veel gevallen dat ze in je repertoire geen song zien waarmee een hit valt te scoren.

Limburg

„In het buitenland, althans zo is mijn ervaring, wordt meer naar het geheel gekeken. Daar ook hebben televisiestations themaprogramma's. Ik heb het bijvoorbeeld bij de Südwestfunk meegemaakt: daar had men een muziekprogramma over regen. Op grond daarvan gaat men zangers uitnodigen. Niet noodzakelijk hoeven dat mensen te zijn die hits hebben gescoord. Het kunnen ook mensen zijn die op muzikaal gebied anderszins hun sporen hebben verdiend."

„Het betekent wel dat je de kans krijgt je te manifesteren, zodat mensen die kennis nemen van wat je doet, als hen dat aanspreekt, je naam en je gezicht onthouden en verder gaan informeren."

Feit blijft dat Gé al meer dan twintig jaar in Nederland in de muziek zit. Eerst bij de fanfare waarvan z'n vader voorzitter was. „Limburg, wat wil je?" Maar ja: „Binnen de kortste keren was ik de lastigste pion die hij had: ik wilde almaar improviseren op die trompet."

Verder op eigen houtje daarom. In de jazz, 'want daar naar trok ik'. Toch maar de diploma's voor onderwijzer en gymnastiekleraar gehaald, 'als ondergrond'.

En ook naar het conservatorium in Maastricht. „Omdat ik verder wilde met muziek, maar ik zat in een slechte tijd voor wat ik wilde. De conservatoria waren toen nog geheel gericht op de klassieke muziek. Ik heb het er anderhalf jaar volgehouden. Maar ik kon er m'n draai niet vinden. Ik heb het echt geprobeerd, hoor: de operalessen. Maar ik kon het niet: een knieval maken en vervolgens 75 keer dezelfde tekst zingen."

In die tijd zat hij ook in de popgroep 'Pat Cool'. „Het genre was een beetje Focus-achtig, we brachten repertoire in het genre van Steeley Dan. We hadden een zekere bekendheid."

Maar de groep werd opgeheven. „Het ging te goed, we werden te bekend, we kregen te veel aanbiedingen en voor dat grote werk was de groep niet opgericht. Iedereen had andere toekomstplannen." Exit 'Pat Cool'. En Gé in een dal.

Lori Spee

„Ik ben me toen meer gaan toeleggen op componeren. Zo kwam ik in contact met Lori Spee. Ik was al lang blij: iemand die mijn stukken zou willen en kunnen zingen. Nog ben ik dankbaar dat ik haar heb kunnen helpen. Maar op een gegeven moment had ik een stuk voor haar gemaakt dat, zo bleek, haar niet paste. En toen zei Lori: 'Waarom zing je het zelf niet?' Dat heb ik toen geprobeerd en het bleek dat m'n stem dat aan kon."

Wat volgde was een langspeelplaat.

„Veel te pretentieus aangepakt. Ik wilde alles wat ik dacht dat ik in huis had meteen laten horen. Vreselijk. Maar ik kreeg er wel een Edison voor. In vakkringen werd hij gewaardeerd, dat blijkt. Maar bij het grote publiek heeft die plaat nooit aangeslagen. Ik begrijp dat best. Je moet een beetje muziek hebben gestudeerd om dat wat er op staat te kunnen vatten. Waarderen is dan nog een ander woord."

Uit de bekroning met de Edison blijken wel contacten te zijn voortgevloeid.

„Ja. Met Jerry van Rooijen bijvoorbeeld. Hij heeft veel arrangementen voor me gemaakt. Ook heb ik meegedaan met het Northring Festival. Ik heb het songfestival van Rostock in de toenmalige DDR gewonnen. Ik ben veel opgetreden in Duitsland, in Zwitserland, in de Oosteuropese landen."

Maar ja, in eigen land, het lijkt een probleem.

„Dat zeggen meer mensen tegen me. En dan zeg ik: Ik begrijp het zelf ook niet. Over gebrek aan belangstelling in vakkringen heb ik niet te klagen. Willem Duys heeft zo vaak mijn platen gedraaid. Nummers van m'n lp's, m'n cd's hebben 'echt heel veel aandacht gekregen op de radio."

Vaak hoor je van artiesten de klacht dat hun plaat niet voldoende op de radio wordt gedraaid en dat daarom hun plaat niet verkoopt.

„Dat blijkt dus ook niet zaligmakend. Mijn platen zijn wel gedraaid en ze verkochten ook niet. Althans, niet in Nederland. Ik heb al tegen Willem Duys gezegd: „Iedere artiest krijgt toch wat hij of zij verdient, in z'n eigen land of in het buitenland. Nou, bij mij blijkt wat ik kan in het buitenland aan te slaan."

Daarom toch maar doorgaan met lesgeven, op de conservatoria van Utrecht en Hilversum.

„Dat vind ik ook leuk. De eerste leerling die bij me afstudeerde, was Humphrey Campbell."

Leuk. Maar Gé hoort toch net zo goed op de Bühne?

„Ik vind van wel. Ik bedoel: die honderden enthousiaste mensen in Tivoli, de optredens in St. Louis, Chicago. Het idee voor het komende concert in De Doelen is van Harry van Hoof. 'Ik geloof er in', zei hij. Zal ik je eens iets zeggen? Ik geloof er ook in."

● Salvatore Adamo: opnieuw in de belangstelling met 'Dolce Paola'. Foto: KIPPA

Dertig jaar oude hit van Adamo weer actueel

Van onze rtv-redactie

HEERLEN – 'Dolce Paola', het lied waarmee Salvatore Adamo precies jaar geleden (augustus 1963) een hit had, wordt in België weer actueel. EMI in Brussel heeft besloten om de plaat opnieuw uit te brengen nu Paola – door de beëdiging van koning Albert – koningin van België is geworden. De Italiaanse Paola was als prinses in haar jeugdjaren fan van Salvatore Adamo. De Belgisch-Italiaanse zanger droeg het lied in de jaren zestig op aan de prinses. EMI-België verwacht dat het lied na dertig jaar opnieuw in de hitparade terecht zal komen.

In Duitsland wordt de plaat niet opnieuw uitgebracht omdat Adamo daar, aldus manager Wilma Schiefer, van platenmaatschappij veranderd. Adamo stapt over naar de firma East West (vroeger Teldec) in Hamburg.

Feuilleton gebaseerd op Beernemse moorden

De Bossen van Vlaanderen nu ook in ons land op tv

Van onze rtv-redactie

HEERLEN – De Bossen van Vlaanderen is een televisie-feuilleton in zes afleveringen over de strijd tussen Constant Reynaert (Jo de Meyere), de journalist van de lokale krant Het Vrije Meerse en Ridder de Bellicourt, de burgemeester van Houtegem. Het verhaal, dat vanaf maandagavond nu ook wekelijks in ons land op tv komt, begint aan de vooravond van de Eerste Wereldoorlog en is gebaseerd op de historische moorden van Beernem.

De serie is een coproductie van Tros en BRTN, die eind 1991 werd uitgezonden in België. De Tros wilde het feuilleton aanvankelijk vorig jaar al op televisie brengen, maar daarvoor ontbrak het de omroep aan geld. De serie is volledig Nederlands ondertiteld omdat de verstaanbaarheid van het Vlaams te wensen overlaat.

Het script is van de hand van Rudy Geldhof, die vorig jaar overleed. Marc Lybaert, bekend van Villa des Roses, de Schietspoeldynastie en Klein Berlijn, tekende voor de regie. De cast telt liefst 128 acteurs en ongeveer duizend figuranten. Bekendste acteur is hoofdrolspeler Jo de Meyere (o.a. Dagboek van een herdershond).

In de eerste aflevering strijkt journalist Constant Reynaert de burgemeester van Houtegem tegen de haren in door in Het Vrije Meerse te schrijven over een staking. De burgemeester is machtig en regeert op feodale wijze. Hij tracht de pers ('het gazetjen van Reynaert') te muilkorven en zet pachters onder druk om bij de volgende verkiezingen op hem te stemmen.

De serie begint met een 'flash forward': de moord op de gemeentesecretaris in 1944. De vooruitblik tekent de sfeer van de hele serie. De gebeurtenissen die volgen zullen schokkend zijn.

Feodaal

De kijker krijgt een keihard verhaal voorgeschoteld, dat enigszins wordt gecamoufleerd door de beschaafde omgangsvormen van de adel. Zelfs grappige gebeurtenissen in het verhaal worden overvleugeld door de dreigende oorlog en de broeierige sfeer van misdaad.

Hoewel de moorden in het plaatsje Beernem de aanleiding waren tot het feuilleton, is de 'Bossen van Vlaanderen' zelf pure fictie. In Beernem waren het twee clans die elkaar naar het leven stonden. Aanvankelijk bestond er grote weerstand bij de bewoners van het dorp tegen de komst van de serie. Regisseur Lybaert: 'Mijn moeder komt van het dorp; we hebben thuis nog gespeeld met de zoons van enkele betrokkenen. Die mochten er niet over praten'. De moorden zijn nooit helemaal opgehelderd.

De Bossen van Vlaanderen gaat volgens Lybaert in eerste instantie om de macht van de adel en de pers. Ook ziet hij een parallel met de bende van Nijvel, die België in de jaren tachtig onveilig maakte, maar die buiten proporties groeide door alle geruchten die er omheen geweven werden. Marc Lybaert: „Deze serie is een oproep om in dit soort zaken onmiddellijk te reageren en informatie te verstrekken over de gebeurtenissen. De dingen moeten snel bij de naam genoemd worden, want anders gaat roddel een eigen leven leiden, met alle gevolgen vandien."

De personages in de serie worden goed uitgewerkt. Ze krijgen ruimschoots de gelegenheid hun verhaal te doen, waardoor het verhaaltempo zeker niet hoog te noemen is, eerder een beetje laag. Een uitdaging, derhalve, aan de zappers onder ons.

● Gunther Lesage (links) en Jo de Meyere als respectievelijk Gerard en Constant Reynaert in De Bossen van Vlaanderen. Foto: GPD

Dramaserie over Indonesië

HEERLEN – De NCRV is bezig met een nieuwe dramaserie over Nederlands-Indië. De titel van de serie is In Naam der Koningin en gaat over de Atjeh-oorlog. Volgens een woordvoerster van de NCRV wordt de serie in 1994-1995 opgenomen en een jaar later uitgezonden. In Naam der Koningin wordt op lokatie in Indonesië gefilmd. De NCRV heeft de BRTN aangezocht als co-producent. De serie is volgens de woordvoerster van de NCRV te duur om alleen te maken. Of de Belgische televisie meedoet staat nog niet vast. Wie de hoofdrollen gaan spelen is ook nog niet bekend. Hugo Heinen is de schrijver van de vijfdelige dramaserie en Bram van Erkel tekent voor de regie.

Hans Kraay sr. bij Eurosport

AMSTERDAM – De voormalige voetbaltrainer Hans Kraay sr. is sinds kort als voetbalcommentator actief bij Eurosport. Eerder dit jaar gaf Kraay te kennen zijn per 1 september aflopende contract met RTL4 niet te willen verlengen.

Hoewel Kraay zich nooit heeft uitgelaten over het waarom van zijn beslissing, mag worden aangenomen dat hij zich niet heeft kunnen verenigen met een minder prominente rol als voetbalcommentator bij RTL4.

De wedstrijden van het Nederlands elftal, voorheen altijd begeleid door Kraay, worden bij RTL4 sinds enige tijd becommentarieerd door Jan Roelfs. Ook de buitenlandse duels werden meer en meer in de richting geschoven van Roelfs en Andy Houtkamp.

SERVICE VAN A TOT Z

Overzicht van belangrijke adressen voor de lezers van het Limburgs Dagblad

A — AANHANGERS

Nic. Dassen aanhangwagens
Verk., verh., repar., speciaalbouw. Onderd. v. alle merken. Stationsstr. 8-10 Kerkrade. Tel. 045-455088/452501.

Aanhangwagens Jo Knops
100 stuks in voorraad. Tevens alle onderdelen en reparaties. Rijksweg Zuid 195 Sittard. Tel. 046-512718.

ADMINISTRATIEKANTOOR

Administratiekantoor Adbeco
voor (loon)administraties, jaarrekeningen en fiscale aangiften. Overhoven 50, Sittard, 046-513234.

AIRCONDITIONING

Techn. buro Jos Smeets b.v. Kampstr. 4 Geleen. 046-743865.
Frigo-metal b.v. 043-216616. Fort Willemweg 53-59 Maastricht.

ALARM

Electro Bemelmans
Totale beveiliging, bejaardenalarm, alarminstallaties. Unolaan 33, Heerlerheide, tel. 045-212330.

APK

OPEL

Opel Bergsteyn
APK-keuringsstation, Rijksweg 61, Berg en Terblijt. Tel. 04406-41700.

Garage Sebregts en Co.
Off. APK-keuringsstation 1 en 2, dealer Iveco bedrijfsauto's. Lindelaufergewande 8, Voerendaal. 045-752888.

AUTOACCESSOIRES

Goevers carrosseriedelen
Originele onderdelen alle Europ. auto's, Imitatie alle pers.auto's. Nuth, Thermiekstraat 1. 045-244242.

AUTOBANDEN

Automaterialen, APK-keuringen, accu's, uitlaten. Kampstraat 59, Landgraaf. Tel. 045-311784. 's Zaterdags gesloten.

Autobanden van Son
Accu's, banden, schokdempers, autowasserette, balanceren, uitlijnen. Haefland 16 Brunssum. 045-253741.

AUTOBEDRIJVEN

Auto Konings b.v.
Mgr. Vranckenstraat 20 Sittard. Tel. 046-516046.

AUTORIJSCHOOL

Chris Adams
ANWB erkende auto- en motorrijschool. Mirbachstraat 14, 6367 CW Voerendaal. Tel. 045-751718.

Autorijschool Sjef Dörenberg
Bovag erk. motor- en autorijschool. Tevens voor uw automaat- en vrachtw. opl. Al meer dan 25 jr. uw vertrouwd adres. Sparstr. 7 Heerlen. 213735.

Sjaak Huisman 045-423728
Na 18.00 uur Caumerweg 60, 6418 BD Heerlen. Kaderschool, rijksgediplomeerd voor auto en motor.

Verkeersschool Leo Cremers
F.A.M.-erk. motor, auto, vrachtauto, bus, aanhangw. opl. Alle chauff.dipl. Reeweg 139 Landgr. 319474-312558.

Auto/motorrijschool Sturmans
Rdr. Hoenstraat 181, 6433 EE Hoensbroek. Tel. 045-220166.

Autorijschool Ger Scheyen
BOVAG-erkend. Tel. 045-415601. Al 30 jaar een begrip. J. v. Maerlantstr. 21, 6416 TV Heerlen.

AUTOSCHADEBEDRIJVEN

Autosch.herstelbedrijf Jo Koenen
Verlengde Klinkertstraat 22, Hoensbroek. Tel. 045-215450. Focwa-lid.

Autoschadebedrijf Pierre Smits
Wijngaardsweg 54c Heerlen. Tel. 045-214018. BOVAG-lid.

AUTOVERHUUR

Autop Autoverhuur Sittard B.V.
Verh. van pers.auto's, bestelauto's, busjes, kampeerauto's en autoambulance, leasing, long-rent en groepsvervoer. Geerweg 2A Sittard. 046-522424. Zandstraat 58 Montfort. 04744-2345.

Garage Vencken B.V.
Verhuur van persw., bestelauto's en busjes, jong wagenpark, 25 stuks. Heesbergstr. 60 Heerlen. 045-412641.

B — BABY-ARTIKELEN

Babyhuis Petra

Calotte Luierservice Limburg
geeft ze van katoen
Pia Notermans, tel. 045-751091. Verhuur van katoenen luiers, laten wassen of zelf wassen. Verhuur en verkoop Nikky luierbroekjes.

BEDDEN

LIST
VOOR OND SLAPEN

Uw slaapspecialist in de regio.
Voor slaapkamers * seniorenbedden * matrassen * bedbodems * dekbedden en bedtextiel.
Irmstraat 54, Simpelveld. Tel. 045-443830.

BOUW EN HOUT

ZEECONTAINERS
Te koop/te huur 3-6-12 mtr. Franco gelost te leveren. Depot Born / Antwerpen / Rotterdam. Piet Schouten 01720-34031 bgg. 73226.

BRANDKASTEN

INSTRUMENTMAKERIJ A.H. Swakhoven
Alle soorten brand- en inbraakwerende kasten. Sittarderweg 181, Heerlen. 045-720220. Openingstijden ma. t/m vrij. 8.30-17.30 uur.

C — CHINEES RESTAURANT

CHINEES RESTAURANT JASMIN PALACE

Bezorging thuis of op bedrijf
Tel. 045-715435. Hoek Emmastraat/Bongerd, Heerlen (centrum).

D — DAKBEDEKKINGEN

G. Heutmekers b.v.
Groothandel in dakbedekkingsmaterialen, lood en zink. Sluisweg 4 Born. Tel. 04498-53100.

Zuiddak b.v. Landgraaf
Bit. en kunststof dakwerk, shingles en dakterrassen. Verk. dakrollen, isol. en daktegels, [illegible]. Amperestraat 5. Tel. 045-314218.

Kwaliteitdak. Tel. 424050
Voor al uw pannendaken, platte- en leiendaken, lood- en zinkw., isolatie en dakbeschot. Vraag vrijbl. prijsopgave.

DRUKKERIJEN

Drukkerij Greven B.V.
Voor al uw handels-, reklame- en fam. drukw. Drukk. Greven b.v. 045-327158. Vogelzankweg 244 Landgraaf.

Drukkerij „Lanteern"
Uw adres voor alle fam.-, handels- en verenigingsdrukwerk. Hei-Grindelweg 43 (t.o. Groene Ster-terrein) 6414 BC Heerlen. Tel. 045-213105.

DRUKWERKVERSPREIDING

Spiral BV
Fabriekstraat 7
5861 PK Horst
Telefoon: 04709-84222
Telefax: 04709-84333

Organisatie voor gecontroleerde huis-aan-huis verspreiding van drukwerken etc. voor geheel Zuid-Nederland.

G — GLASREPARATIES

Door direkt en persoonlijk contact met onze meldkamer, een snelle en correcte afhandeling van alle glasschades, ook 's nachts, in de weekeinden en op feestdagen.

GROND/STRAATWERKEN

Bosman Sittard. 046-515852
Handelsstraat 32, Handelscentrum Bergerweg. Leveringen van zand, grind, teelaarde, cement, betontegels, siertegels, maaskeien, klinkers, bielzen enz. Ook op zaterdag geopend.

H — HOUTWAREN

Het zagen van emballage en pallethout. Fabricage van gereedschapstelen en houtdraaiwerk. Rooien van bomen. Goedk. stookhout. Te koop gevraagd populieren. Fax 045-753754.

I — INSTALLATIEBEDRIJVEN

Alle systemen ...
Installatie, reparatie, onderhoud
Peelen verwarming

M. Ramakers. Tel. 04406-12352
Sanitair, c.v., gas, water, ontkalken van leidingen en geisers. Koningswinkelstraat 13 Valkenburg.

INSTRUMENTMAKERIJ

INSTRUMENTMAKERIJ A.H. Swakhoven
Ontwerp, uitvoering en reparatie van fijnmechanische apparatuur en instrumenten. Sittarderweg 181, Heerlen. 045-720220. Ma. t/m vrij. 8.30-17.30 uur.

K — KEUKENS

Keukenfabriek Brouns-Heynen
Wij maken en ontwerpen uw keuken, badkamer geheel naar uw wensen en worden voor u op maat gemaakt. Ook voor renovatie. Vraag vrijblijvend offerte: 045-455633 of 750283.

Bosch keukenstudio A. Eggen
Akerstraat Noord 160, 6431 HR Hoensbroek. Tel. 045-213027. Levering Bosch inbouwapparatuur.

goergen bv
Nijverheidsweg 17-18 Stein, industrieterrein „Kerensheide". 046-331367. Voor complete install. van keukens - sanitair - tegels - kastenw.

KEUKENRENOVATIE

Vossen Keukens
Vernieuwen van defecte werkbladen, spoelunits, alle inbouwapparatuur als koelkasten, ovens, kookplaten etc. m. gar. Glaspaleis, Kerkplein en Eikenderweg 77 Heerlen. 045-717555.

KUNSTSTOF KOZIJNEN

CRE-Q gevelelementen kömmerling kunststoffen
Kunststof ramen, deuren, rolluiken en trespa.
Acaciastraat 9, 6413 PL Heerlen. **Tel. 045-218374.**

L — LEDERMODE

DENVIN LEDERMODE
TOTALE LEEGVERKOOP

Maak gebruik van deze **KORTINGEN**

LOODGIETERS

H. Hoeppermans C.V.
Sanitair, c.v., dakwerk, gas, water, wateronth., rioolontstop. Emmaplein 8 Heerlen. Tel. 045-713265.

N — NAAIMACHINES

Veldman naai- en breimachines
Heerlen, Nobelstr. 6, 045-716100. Hoensbroek, Kouvenderstr. 68, 045-213538. Geleen, Raadhuisstr. 14, 046-746480, Anker, Bernina, Husqvarna, Lewenstein. Rep. alle merken, geen voorrijkosten. Roermond, Neerstraat 62, 04750-31012.

P — PEDICURE

INSTRUMENTMAKERIJ A.H. Swakhoven
Groothandel in pedicurebenodigdheden. Sittarderweg 181, Heerlen. Openingstijden ma. t/m vrij. 8.30-17.30 uur. Tel. 045-720220.

pieds sur terre
[illegible]

PLAFONDSYSTEMEN

Formido
Het adres voor wand- en plafondsystemen. Hoofdstraat 66 Hoensbroek. Tel. 045-214507.

R — REFORMARTIKELEN

„Marjoleins" natuurcentrum
De speciaalzaak bij uitstek in vitamines, homeopatische geneesmiddelen en natuurvoeding. Geleenstraat 59 Heerlen. 045-713024.

RIOLERINGEN

N.K. Verweijst 045-213760
Hoofdstr. 382/384 Hoensbroek. Wij onst. uw riool en afvoer met de modernste app. Tev. dakgootbekl. met onderhoudsvr. alu. plaat in div. kleur.

ROLLUIKEN

LAUMEN SIMPELVELD
ROLLUIKEN ZONWERING

Beitel 110a, 6422 PB Heerlen, postbus 21099, 6369 ZH Simpelveld. Tel. 045-423848/442129.

MICA Zonwering
Rolluiken * jaloezieën * zonneschermen. Vraag vrijbl. prijsopgave. Showroom: Sittarderweg 116 Heerlen. Tel. 045-721658.

Mithra-Heroal b.v.
Het vertrouwde adres voor al uw rolluiken of onderdelen, kunststof schroten, service of reparaties. Beitel 4, 6466 GZ Kerkrade. 045-413049.

S — SCHOENREPARATIE

pieds sur terre
[illegible]

SCHOENVOETSPECIALIST

POUWELS
NIEUWE KOLLEKTIE
[illegible]

pieds sur terre
[illegible]

SCHOORSTEENVEGERS

Math. Linssen VOF Tel. 045-24
Bergerw. 20, Nuth. Onderh. c.v., kalk. waterleid., geiser, boiler, waterinstall. Erk. schoorsteenveger.

SLEUTELSERVICE

INSTRUMENTMAKERIJ A.H. Swakhoven
Voor verkoop, reparatie en plaatsing v mechanische beveiligingen. Sittarde 181, Heerlen, 045-720220. Openings den ma. t/m vrij. 8.30-17.30 uur.

STRAATWERK

G.V.L. Restauratie. 045-226000
Stralen van meubels, autoplaatwerk, gen, chassis, etc. Spec. gevelreinig renov., kelderafdichting, voegw., vo wering. 10 jr. schrift. garantie.

T — TAXIBEDRIJF

Bude Taxi. Tel. 04405-1603.
Klimmen.
Rolstoel/kleinbus vervoer.

V — VERANDA'S DAK

Daemen Kunststoffen
Verandadakplaten, plexiglas of thermoclear. Hofdwarsweg 7 G Tel. 046-753865.

Z — ZITMEUBELEN

ZONWERINGEN

Ha-to. - Spotgoedkoop
Heroal rolluiken in alu. en pvc, zo schermen, vertikale jalouzieën. T 045-458226, Maria Gorettistraat 1 Kerkrade.

Venetian Blind Kerkrade BV
Zonweringskonstrukties, jalouzieën, markiezen en roll. in alu., staal + Kipstr. 30-32 Kerkrade. 045-453418.

Uw servicebeleid begint bij de servicepagina van het Limburgs Dagblad.
Meer weten?
045-739380

imburgs agblad egionaal

Woensdag 18 augustus 1993

Uitgeversmaatschappij Limburgs Dagblad B.V. - Postbus 3100, 6401 DP Heerlen - Telefoon 045-739911 - Hoofdredacteur Ron Brown

Gele kaart voor foutparkerende ouders scholieren

Van onze verslaggever

HEERLEN – Ouders die hun auto fout parkeren bij de basisschool van hun kind, moeten er binnenkort in Heerlen op rekenen dat ze een gele kaart krijgen.

De actie is een initiatief van het Netwerk gemeentelijke Verkeerseducatie Heerlen en maakt deel uit van de campagne 'We gaan weer naar school.' Volgens B. Collaris van het Netwerk is het foutief parkeren bij basisscholen een al lang slepend probleem, dat steeds erger wordt.
„Steeds meer ouders brengen hun kind met de auto naar school, waardoor er bij de school verkeersgevaarlijke situaties ontstaan. Kinderen hebben een lagere kijkhoogte dan volwassenen, waardoor het drukke parkeren voor scholen voor hen een onoverzichtelijke situatie oplevert," zegt Collaris. Volgens Collaris neemt het aantal klachten van scholen en ouders jaarlijks toe. „Een gedegen aanpak is onvermijdelijk, maar politie en gemeente kunnen dit niet alleen af."

Ouders en kinderen stoppen vanaf 30 augustus gedurende drie weken 'op ludieke wijze' gele kaarten achter de ruitewissers van fout geparkeerde auto's. Die gele kaart bevat een waarschuwende tekst op de voorzijde en aanwijzingen voor goed parkeergedrag op de achterkant.
Na de actieperiode overlegt de politie met de scholen over de gebleken knelpunten. Dat kan leiden tot aanpassing van de verkeersmaatregelen of het verbaliseren van hardnekkige overtreders.

Michel Pauwels zat vast op 47 meter diepte

Speleoloog bevrijd uit grotten Remouchamps

Van onze verslaggever

REMOUCHAMPS – De Brusselse speleoloog Michel Pauwels (36) is dinsdagochtend even voor vijven bevrijd uit de grotten van het Belgische Remouchamps. Pauwels, een ervaren duiker en speleoloog, kwam zondagmiddag vast te zitten op 47 meter diepte. De Brusselaar is veilig en ongedeerd uit zijn benarde positie bevrijd door vrijwilligers van de Civiele Bescherming en medewerkers van Spéleo-secours, een instantie die zich gespecialiseerd heeft in het bieden van hulp in grotten.

Pauwels was zondagmiddag in een 45 meter lange onderaardse gang gedoken in een poging een nieuwe route te zoeken. Hij kwam terecht in een doodlopende holte. Toen hij terug wilde gaan, bleek de doorgang te zijn geblokkeerd. De 36-jarige speleoloog had weliswaar drie zuurstofflessen bij zich, maar raakte na verloop van tijd toch in ademnood.
Inmiddels hadden zijn kameraden hulptroepen gealarmeerd, die Pauwels pas in de nacht van zondag op maandag wisten te lokaliseren. Hoewel de plek waar Pauwels zat moeilijk te bereiken was, slaagde een andere duiker/speleoloog erin om de man van dekens, voedsel en zuurstofflessen te voorzien. Het lukte echter niet om Pauwels uit zijn benarde situatie te bevrijden.
Om Pauwels te kunnen ontzetten, moesten de reddingsdiensten, bestaande uit acht duikers en vier speleologen, wachten op een Zwitserse kikvorsman die net als Pauwels een deskundige in het grotduiken is. Hij arriveerde in de nacht van maandag op dinsdag in Remouchamps, maar trad vooral als adviseur op.
Dinsdagmorgen rond kwart voor vijf slaagde dezelfde duiker die Pauwels eerder van proviand had voorzien erin Pauwels ongedeerd en in goede gezondheid boven te brengen.
Terwijl Michel Pauwels op 47 meter diepte angstige uren beleefde, gingen de rondleidingen van vooral Nederlandse toeristen in de grotten van Remouchamps gewoon door. De grotten van het stadje in de Belgische Ardennen zijn een bekende toeristische trekpleister en vaste aanlegplaats voor vele touringcars.

Verdachten van roofmoord gepakt

HEERLEN – Twee mannen uit Keulen van 27 en 35 jaar zijn aangehouden, op verdenking van een roofmoord in hun woonplaats. Het duo zou een 72-jarige vrouw hebben gedood en beroofd van geld en juwelen. De 27-jarige Duitser werd dinsdagmorgen aangehouden op de Spoorsingel in Heerlen, omdat hij drugs in zijn bezit had. Bovendien had hij geen geldige papieren. Interpol had de Heerlense politie gevraagd naar hem uit te kijken. De 35–jarige man werd al op 5 augustus opgepakt. Hij heeft inmiddels een bekentenis afgelegd.

Werktijdverkorting bij Ford in Genk

GENK – De werknemers van de Transit- en Mondeo-afdeling van de Fordfabrieken in het Belgische Genk zijn in de week van maandag 23 tot vrijdag 27 augustus tijdelijk werkloos. Reden is de teruglopende verkoop van wagens, zowel in de sector bedrijfswagens als in die van de personenwagens. Voor de vakantie was de verkoop van de Mondeo nog bevredigend. Tot dusver zijn er op bestelling al 205.000 Mondeo's geproduceerd.

Weer meer autodiefstallen in eerste halfjaar '93

Autodieven blijven actief in Limburg

Van onze verslaggeefster

ZOETERMEER/HEERLEN – De Limburger blijft op de Noord-Hollander na de meeste kans lopen dat zijn auto wordt gestolen. In totaal werden in 1992 in Limburg 3396 voertuigen gestolen. Deze stijging van twaalf procent betekent dat per dag één voertuig meer is gestolen dan in 1991.

In de top-20 van gemeenten waar automobilisten het grootste risico lopen dat hun auto wordt gestolen, prijkt Maastricht op de tweede, en Heerlen op de derde plaats. Boven de Limburgse steden staat Amsterdam. Hoewel in de hoofdstad een daling van 3,9 procent is opgetreden ten opzichte van 1991, worden in deze gemeente nog steeds de meeste – eenvijfde van het totaal – voertuigen gestolen.

Een en ander blijkt uit het jaaroverzicht 1992 van voertuigdiefstallen in Nederland van de Centrale Recherche Informatiedienst (CRI). De dienst registreert de diefstallen van personenwagens, bedrijfswagens, motoren, landbouwvoertuigen etcetera. Het grootste gedeelte van de diefstallen betreft echter personenauto's.

Daling

Opmerkelijk is de daling van voertuigdiefstallen met acht procent in de gemeente Heerlen. Vorig jaar verdwenen in deze gemeente 574 voertuigen. In 1991 gaf deze gemeente nog een stijging te zien van meer dan vijftig procent ten opzichte van het jaar daarvoor. Als enige verklaring kan de politie hiervoor aangeven dat een speciaal regionaal autoteam zich met het bestrijden van autodiefstallen bezig houdt. Op 'bijzondere' dagen, zoals de Duitse feestdagen wordt in deze gemeente meer gepost op bijvoorbeeld parkeerplaatsen.

In tegenstelling tot Heerlen zijn in Maastricht en Venlo het aantal diefstallen van voertuigen zelfs meer gestegen dan het landelijk gemiddelde van 25 procent. Venlo is daarbij helemaal een uitschieter met een stijging van 46 procent. Alleen Den Bosch (50 procent) weet dit te overtreffen.

Spoorloos

De CRI meldt tevens dat landelijk ook in de eerste zes maanden van dit jaar het aantal diefstallen van personenauto's weer fors is gestegen. In het eerste halfjaar van 1992 verdwenen 13.888 auto's ten opzichte van 12.243 in dezelfde periode van het jaar daarvoor. Een stijging van dertien procent.
In 1992 verdwenen 11,3 procent meer voertuigen spoorloos ten opzichte van 1991. Het betrof onder andere 25.080 personenauto's, 2.133 bedrijfswagens en 1.766 motoren.
Opvallend daarbij is dat de diefstalcijfers in de categorie van gemeenten met 25.000 tot 50.000 inwoners een stijging is te zien die twee maal zo hoog is als landelijk.

Het aantal gemeenten dat boven het landelijk gemiddelde uitkomt, is gestegen van 33 naar 43.

een tiental externe adviseurs kwam na vele jaren tot de conclusie dat minstens drie arbeidsplaatsen konden worden geschrapt

punaise

● *Het zwemseizoen dreigt dit jaar totaal in het water te vallen. De openluchtbaden in de Oostelijke Mijnstreek zijn akelig leeg. Het kille weer en de gestaag neervallende regen benemen iedereen de lust tot zwemmen in de buitenlucht. Geen kind dat er nu aan denkt om zich in badpak of zwembroekje te hijsen. Ook het Kerkraadse buitenbad Erenstein was gistermiddag helemaal verlaten. In tegenstelling tot hun collega's zijn de uitbaters van de tropische zwemparadijzen dik tevreden met het weer. Zij hebben klanten genoeg.*
Foto: FRANS RADE

CDJA bepleit uitstel sluiting NS-stations

Van onze verslaggeefster

VOERENDAAL – Er moet pas een beslissing over de sluiting van stations worden genomen als over twee jaar de Vervoerregio Zuid-Limburg een feit is. Dit schrijven de CDA-jongeren (CDJA) in een rapport over de aangekondigde sluiting van negen NS-stations in Zuid-Limburg dat ze gisteren hebben aangeboden aan burgemeester Hub Strous van Voerendaal en gedeputeerde Riet Greweldinger.
NS kondigde vorig jaar aan de stations te willen sluiten omdat de stoptreinen het minst rendabel zijn. Maar het CDJA vindt de sluiting van de stations in Spaubeek, Schinnen, Houthem-St.-Gerlach, Schin op Geul, Voerendaal, Klimmen-Ransdaal, Hoensbroek, Eygelshoven en Eijsden te voorbarig.
Veel studenten met een OV-jaarkaart maken volgens het CDJA gebruik van deze stations. Daarnaast vindt er tussen de steden Maastricht, Heerlen en Sittard veel woon-werkverkeer plaats. Ook spelen de stations een belangrijke rol bij het toerisme in de regio. Vooral ouderen zouden gedupeerd worden door een sluiting van de stations, vindt de jongerenafdeling van het CDA.
Mochten de stations toch verdwijnen dan moet volgens de opstellers van het rapport een minimale voorziening gehandhaafd blijven. Daarbij denken de jongeren aan een sneltram of een monorail. Deze vervoersmiddelen verbruiken minder energie dan de stoptrein en zijn daarmee milieu-vriendelijker, pleiten ze.
Als de Vervoerregio Zuid-Limburg geïnstalleerd wordt, gaat dit samenwerkingsorgaan van gemeenten bekijken op welke trajecten openbaar vervoer ingezet moet worden. Volgens het CDJA is deze bestuurlijke instelling bij voorbaat geschikt om te beslissen of de stations nog een functie hebben of niet.
Maar omdat vervoer een markt van vraag en aanbod wordt, waarschuwt gedeputeerde Greweldinger dat de kosten in de toekomst nog een belangrijke rol gaan spelen dan nu. De tekorten moeten dan namelijk door de regio zelf opgevangen worden.
Burgemeester Strous benadrukte het belang van openbaar vervoer voor de toekomst. „Er rust een zware bewijslast op mensen die op het openbaar vervoer willen besnoeien," zei hij veelbetekend.

Verdachte moord geeft zichzelf aan

ROERMOND – De 25-jarige Roermondenaar die verdacht wordt van het doodsteken van een 54-jarige stadsgenoot, zaterdagmiddag, heeft zich maandagnacht bij het Roermondse politiebureau gemeld. De man werd door de politie aangehouden en is in verzekering gesteld. Het team is dinsdagochtend gestart met het verhoren van de verdachte.

Opnieuw exploitant koffieshop betrapt

MAASTRICHT – De politie in Maastricht heeft maandagnacht opnieuw een koffieshop betrapt op overtreding van de zogenoemde AHOJ-richtlijn. Volgens die richtlijn is het verboden te Adverteren voor drugs, Harddrugs te verkopen, Overlast te veroorzaken en te verkopen aan Jeugdigen. Tevens is het verboden meer dan dertig gram soft-drugs voorhanden te hebben. De gecontroleerde koffieshop in de Brusselstraat werd meer dan een halve kilo hasj en marihuana gevonden. Tegen de 41-jarige exploitant uit Maastricht werd proces-verbaal opgemaakt, evenals tegen een 37-jarige plaatsgenoot.

Personeel grijpt dief in laboratorium

MAASTRICHT – Een 42-jarige man uit Maastricht heeft uit een voormalig laboratorium op het Sint-Annadalcomplex in de stad thermostaten, een relais en een hygrostaat gestolen. Personeel dat op het oude ziekenhuisterrein aan het werk was, zag kans de man aan te houden en over te dragen aan de politie. De politie heeft de dief meegenomen naar het bureau voor nader verhoor.

Inbrekers stelen kluis van 350 kilo

BRUNSSUM – Onbekenden hebben dit weekeinde een kluis van 350 kilo gestolen uit een dierenartsenpraktijk aan de Kasteelstraat in Brunssum. In de kluis zaten persoonlijke spullen, 10.000 gulden en ampullen met Palvium, een drug die bij onkundig gebruik dodelijk is. De kluis is in het pand geplaatst omdat er vier maanden geleden ook werd ingebroken. Een buurtonderzoek naar de mogelijke daders, het afgelopen weekeinde, heeft nog niets opgeleverd. De eigenaar is vooral gedupeerd door de diefstal van waardevolle papieren.

Landbouwbelang lijdt vijf ton schade door acties schippers

Van onze verslaggever

ROERMOND – De acties van de binnenschippers hebben de aan- en verkoopcoöperatie Landbouwbelang volgens directeur Jos Gommans bijna vijf ton gekost.
Vooral de mengvoederfabrieken werden door blokkades en stakingen getroffen. Per week wordt in de mengvoederfabrieken van Landbouwbelang 200.000 ton grondstoffen verwerkt, die per schip via de haven van Rotterdam worden aangevoerd. De vrachten worden binnenschippers via de beurs in Rotterdam aangeboden.

Gommans: „Zouden we die grondstoffen per vrachtwagen hebben moeten laten transporteren, dan zou de schade twee ton per week hebben bedragen. Een deel kon door niet stakende schippers worden aangevoerd; voornamelijk in Wanssum, waar minder druk werd uitgeoefend dan in Maasbracht. Voor het overige werden vervangende grondstoffen gebruikt".

Granen vervingen grotendeels de tapioca uit Thailand, die in varkensvoer wordt verwerkt. Op jaarbasis verwerkt Landbouwbelang 300.000 ton tapioca. Gommans: „De meerprijs en de extra transportkosten werden tot nu toe niet doorberekend in de prijs. Maar uiteindelijk betaalt de boer één en ander toch. We zijn een coöperatie. Als er minder binnenkomt kunnen we op het einde van het jaar ook minder terugbetalen".

Het vertrouwen van Landbouwbelang in de binnenschippers heeft andermaal zware averij opgelopen. „Wat ons het meest steekt, is dat wij als één van de meest loyale klanten de zwaarst getroffen partij zijn," zegt Gommans, wiens bedrijf voor de zesde keer sinds 1975 door schippersacties werd getroffen.

„We zullen ons beraden op alternatieven. Het in de vaart brengen van een eigen vloot is wat voorbarig. Vanuit een panieksituatie moet je geen besluiten nemen, waarvan je misschien spijt krijgt".

Taxichauffeur door klant beroofd

HEERLEN – Een Heerlense taxichauffeur (25) is dinsdagavond op het Fossielenerf van een portemonnee met honderd gulden inhoud beroofd. Een klant, die de man had opgehaald bij een café aan de Meezenbroekerweg, bedreigde de chauffeur met een vuurwapen en ging er met de beurs vandoor. De overvaller had in het café een taxi laten bellen. Volgens de politie was hij daar geen vaste klant.

Omleidingen bus door Ridderronde

MAASTRICHT – In verband met de Ridderronde is een deel van de binnenstad van Maastricht vanavond afgesloten voor gemotoriseerd verkeer. De stads- en streekbussen en de Belgische bussen rijden vanaf 18.15 uur volgens een aangepaste route, waardoor een aantal halteplaatsen in het centrum vervalt. Behalve het openbaar vervoer zal ook het overige verkeer op een aantal plaatsen in de binnenstad worden omgeleid.

o/z

Meer donornieren door nieuwe bewaarmethode

Van onze verslaggeefster

MAASTRICHT – Door het gebruik van nieren van hartdode patiënten kan het aantal beschikbare donororganen met twintig procent stijgen. Tot nu toe werden alleen organen getransplanteerd van patiënten bij wie geen hersenactiviteit meer is geconstateerd. Sinds kort is een methode ontwikkeld waardoor patiënten bij wie hartstilstand is ingetreden ook als donor kunnen dienen.

Wereldwijd is er al jaren een groot tekort aan donornieren. Het gebruiken van deze nieuwe koeltechniek zou een gunstig effect op de wachtlijst hebben.
In het Academisch Ziekenhuis Maastricht is de methode, die is ontwikkeld door de Japanse chirurg Naoto Matsuno, verder uitgewerkt door prof. dr. G. Kootstra en drs. Maurits Booster. De bevindingen van het Limburgse tweetal zijn gepresenteerd tijdens het tweede internationale congres van de Society for Organ Sharing (SOS) in Vancouver (Canada).
De Japanner ontdekte dat de nieren die zich nog in het lichaam bevinden van een hartdode goed gekoeld kunnen worden door middel van apparatuur. Na het verwijderen van de nieren worden ze bewaard in een perfusiemachine (hart-longmachine). Hierin wordt gekoelde vloeistof door de nieren gepompt. Volgens de huidige 'cold-storagemethode' worden de nieren gekoeld met ijs.

Twee jaar geleden zijn Kootstra en Bootser met het experiment begonnen. Sinds april zijn volgens de nieuwe methode negen nieren bewaard. Vijf zijn afgekeurd; de resterende vier zijn met succes getransplanteerd. Bootser is zeer enthousiast over deze bewaarmethode. „In die vier gevallen functioneerden de nieuwe nieren meteen. Dat is al zeer positief, omdat de meeste patiënten die volgens de gebruikelijk wijze nieren krijgen, meestal een tijd voor dialyse in aanmerking komen."
Speciaal voor dit onderzoek zijn in Maastricht perfusiemachines in gebruik genomen die ook door de Nederlandse transplantatiecentra drie jaar lang mogen worden gebruikt. Met deze apparatuur is ervaring opgedaan tijdens onderzoek met dieren.

In Nederland zijn in de eerste vijf maanden van dit jaar 200 nier- en 20 harttransplantaties uitgevoerd. In het AZM worden naast niertransplantaties ook alvleeskliertransplantaties verricht. Per jaar komen in Maastricht gemiddeld veertig tot vijftig patiënten in aanmerking voor niertransplantaties. Tot nu toe zijn in totaal 22 alvleeskliertransplantaties verricht.
De wachttijden voor een niertransplantatie zijn behoorlijk. Vorig jaar stond vijftien procent van de urgente patiënten al meer dan vijf jaar op de wachtlijst. Volgens Bootser zouden per jaar zeshonderd niertransplantaties moeten worden uitgevoerd. Er kunnen er slechts vierhonderd worden verricht op jaarbasis. De lijst wordt ieder jaar aangevuld met tweehonderd wachtenden.

In het najaar wordt de Wet op de orgaandonatie behandeld door de Tweede Kamer. Als deze wet wordt aangekomen krijgen alle Nederlanders van 18 jaar en ouder een donorkaart thuisgestuurd waarop zij kunnen aangeven of ze wel of niet na hun overlijden organen willen afstaan. Als de overledene op geen enkele wijze zijn wil vastlegt, mogen de nabestaanden toestemming geven voor orgaandonatie.

†

Bedroefd, maar ook dankbaar voor wat zij voor ons heeft betekend, geven wij u kennis dat heden toch nog onverwacht, gesterkt door de sacramenten, is overleden mijn inniggeliefde echtgenote, onze lieve, zorgzame moeder, oma, zus, schoonzus, tante en nicht

Anna Wilhelmina Hundscheid

echtgenote van

Frans Jozef Crombach

Zij was 68 jaar.

Heerlen: Frans Jozef Crombach
Hoensbroek: Gottfried en Laura Crombach-Oberjé
Romilda, Davy
Banedaal: Lies en Giel Coenjaerts-Crombach
Pascal en Miranda
Uchtelfangen (Dld.): Mia en John Laura-Crombach
Bram, Phillip-Magnus
Heerlen: Elly en Jo Tummers-Crombach
Ralph en Linda
Familie Hundscheid
Familie Crombach

6413 JA Heerlen, 10 augustus 1993
Magnoliastraat 36

De plechtige uitvaartmis zal worden gehouden op zaterdag 14 augustus a.s. om 10.00 uur in de St. Corneliuskerk te Heerlerheide, waarna aansluitend crematie in het crematorium Imstenrade-Heerlen.

Voor aanvang van de h. mis is er gelegenheid tot schriftelijke condoleance.

Vrijdag 13 augustus zal er om 18.45 uur een avondmis worden gehouden in voornoemde kerk.

Emmy is opgebaard in de rouwkamer van het uitvaartcentrum v/h Crombach, Oliemolenstraat 30, Heerlen.

Gelegenheid tot afscheidnemen dagelijks van 19.30 tot 20.00 uur.

Zij die onverhoopt geen kennisgeving mochten hebben ontvangen, gelieve deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

Met leedwezen namen wij kennis van het overlijden van mevrouw

A. Crombach-Hundscheid

Wij verliezen in haar iemand die veel voor ons betekend heeft.

René, Truus, Paul, Patrick

Enige en algemene kennisgeving

†

Heden is in de vrede van Christus van ons heengegaan, gesterkt door het h. sacrament der zieken, in het Maaslandziekenhuis te Sittard, onze dierbare zuster, schoonzuster, tante en nicht

Maria Elisabeth de Bruijn

weduwe van

Hubertus Custers

Zij werd 86 jaar.

Uit aller naam:
Familie De Bruijn
Familie Custers

6125 BT Holtum, 9 augustus 1993
Corr.adres: Martinusstraat 25 C

De plechtige uitvaartdienst zal plaatshebben op vrijdag 13 augustus a.s. om 10.30 uur in de parochiekerk van de H. Martinus te Holtum, waarna de begrafenis zal zijn op het r.k. kerkhof aldaar.

Wij gedenken haar bijzonder in de avonddienst van donderdag 12 augustus om 19.00 uur in voornoemde kerk.

Zij is opgebaard in het Maaslandmortuarium, Heinseweg te Sittard. Bezoek dagelijks van 17.30 tot 18.15 uur.

Daar wij overtuigd zijn van uw medeleven is er geen condoleren.

Met verslagenheid namen wij kennis van het onverwachte overlijden van

Jan Loogman

Jan was een bezige steunpilaar bij het leefbaarder maken van de wijk. Zijn bijdrage aan schoolspeelplaatsen, het verkeersbeleid en de leegstand en het verwelkomen van nieuwe bewoners liet zien dat hij hart voor de wijk had. Wij zullen hem heel erg missen.

Namens het bestuur en betrokkenen bij de Stichting Wijkbeheer Vrieheide e.o.:
Frits Dragstra (voorzitter)
Wim Posher (secretaris)

Vol ongeloof vernamen we van het overlijden van

Jan Loogman

Als bewoner toonde hij zijn volle inzet bij het opwaarderen van de wijk Vrieheide-De Stack. We verliezen in hem een echte stimulator.

Namens de partners in de Werkgroep Leegstand De Stack (basisschool Op Gen Ing; Zytossen; ABC-Vastgoedbeheer, gemeente Heerlen dienst Stadsontwikkeling, bewonersvertegenwoordiging)

H.J.M. Savelsbergh (voorzitter)
M.H.K. van der Heijden (coördinator)

Dankbetuiging

†

Langs deze weg willen wij allen hartelijk bedanken voor het medeleven betoond bij het overlijden en de uitvaartdienst van onze lieve moeder, schoonmoeder, oma en overgrootmoeder

Margriet Jetten-Schreijen

Kinderen, klein- en achterkleinkinderen

Born, augustus 1993.

De zeswekendienst zal plaatsvinden op zondag 15 augustus om 11.00 uur in de parochiekerk van de H. Martinus te Born.

---

†

Bedroefd, maar toch ook dankbaar voor hetgeen zij voor ons heeft betekend, delen wij u mede dat heden geheel onverwacht, voorzien van het h. sacrament der zieken, van ons is heengegaan, in de leeftijd van 54 jaar, mijn lieve vrouw, onze zorgzame moeder, schoonmoeder, oma, zus, schoonzus, tante en nicht

Annie Vandeberg

echtgenote van

Ad Beij

In dankbare herinnering:
Simpelveld: Ad Beij
Simpelveld: Rob Beij
Sieglinde Beij-Parke
Heerlen: Ger Beij
Johanna Beij-Wolters
Gerrie, Amanda, Jessica
Simpelveld: Helga Pluymakers-Beij
John Pluymakers
Hoensbroek: Mario Beij
Liesbeth Beij-Wolters
Familie Vandeberg
Familie Beij

6369 EG Simpelveld, 8 augustus 1993,
Zaunbrecherstraat 23.

De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden op vrijdag 13 augustus a.s. om 10.00 uur in de parochiekerk van de H. Remigius te Simpelveld, gevolgd door de begrafenis op het kerkhof aldaar.

Overtuigd van uw medeleven, is er geen condoleren.

Donderdag a.s. om 19.00 uur zal mede ter intentie van de overledene een h. mis worden opgedragen in voornoemde parochiekerk.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

---

†

Zwaar werden de dagen
en lang duurde de nacht.
Hoe moeilijk is het vechten
bij het ontbreken van de kracht.

Wij allen hebben je mogen begeleiden in je laatste levensdagen. Het was een grote vreugde dit in saamhorigheid voor je te mogen doen. Je was voor ons een lieve man, vader, schoonvader en opa. We konden altijd op je rekenen en zullen je missen.

Heden is van ons heengegaan

Wim Spierings

echtgenoot van

Tonie Karstenberg

Hij overleed in de leeftijd van [illegible] jaar, voorzien van de h. sacramenten [illegible]

Klimmen: A. Spierings-Karstenberg
Klimmen: [illegible]
[illegible]
Ilona, [illegible]
Klimmen: [illegible]
[illegible]

6343 EM Klimmen, 10 [illegible]
Mareheiweg 37.

De plechtige uitvaartdienst [illegible] zaterdag 14 augustus om [illegible] parochiekerk te Klimmen, gevolgd door de begrafenis aldaar.

Samenkomst in de kerk [illegible] schriftelijk condoleren.

Avondwake, woensdag [illegible] gebed, donderdag 12 augustus om [illegible]

De overledene is opgebaard in [illegible] Dols, Grasbroekerweg [illegible] Gelegenheid tot afscheidnemen [illegible] 18.00 tot 19.00 uur.

Zij die geen persoonlijke kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

Met verslagenheid hebben wij kennis genomen van het overlijden van onze medewerkster van het belbusproject, mevrouw

Agnes Janssen

Wij wensen Jan en de kinderen alle sterkte toe dit verlies te kunnen dragen.

Bestuur en vrijwilligers
Stichting Bijzonder Vervoer [illegible]
Schinnen

Dankbetuiging

†

Voor de hartelijke condoleances en giften voor h.h. missen ontvangen bij het overlijden en de begrafenis van onze lieve moeder, schoonmoeder, oma en overgrootmoeder

Anna Maria Dols-Keulers

weduwe van

Peter Mathijs Dols

betuigen wij u allen onze oprechte dank.

Kinderen, klein- en achterkleinkinderen

Munstergeleen, augustus 1993.

De plechtige zeswekendienst zal worden gehouden op zondag 15 augustus om 11.30 uur in de parochiekerk van de H. Pancratius te Munstergeleen.

Groot zijn de leegte
en het verdriet,
mooi zijn de herinneringen
die hij achterliet.

De stervolle mis, de overvolle kerk, de talrijke bloemstukken en vooral de vele bezoeken, kaarten en brieven hebben ons diep ontroerd en getroost bij het verlies van mijn lieve man en onze fijne pap

Leo Crutzen

Al deze blijken van deelneming en de wetenschap dat hij door zovelen werd geacht, hebben ons de moed gegeven door te gaan zoals Leo het zou willen.

Hiervoor danken wij allen die ons dit warme gevoel gaven.

Regina Crutzen en kinderen

De plechtige zeswekendienst zal worden gehouden op zaterdag 14 augustus a.s. om 18.30 uur in de St. Laurentiuskerk te Voerendaal.

---

†

Sinds november 1990 besef ik
dat elke dag een gouden randje heeft:
op één enkele na!

Heden overleed na een rijk leven, gesterkt door het h. sacrament van de zieken, mijn dappere vrouw, onze goede moeder, dochter, schoondochter, zus, schoonzus, tante en nicht

Truus den Rooijen

* 14-7-1951 † 10-8-1993

echtgenote van

Giel Derikx

Sittard: Giel Derikx
Joep en Max
Familie Den Rooijen
Familie Derikx

6132 CG Sittard, 10 augustus 1993
Leyenbroekerweg 62

De plechtige uitvaartdienst zal plaatshebben op zaterdag 14 augustus a.s. om 11.00 uur in de dekenale kerk van St. Petrus (grote kerk) te Sittard, gevolgd door de crematie in het crematorium Nedermaas te Geleen.

Bijeenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid tot schriftelijk condoleren.

Truus zal bijzonder herdacht worden tijdens het rozenkransgebed en de avondwake van vrijdag 13 augustus a.s. om 18.40 uur in bovengenoemde kerk.

Gelegenheid tot afscheidnemen in het Maaslandmortuarium Wauben, Heinseweg te Sittard, dagelijks van 17.30 tot 18.15 uur.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

Enige en algemene kennisgeving

†

Op dinsdag 10 augustus hebben wij afscheidgenomen van onze broer, zwager, oom, neef, vriend en huisgenoot

Joep Caelen

Hij overleed in de leeftijd van 58 jaar, voorzien van het h. sacrament der zieken.

Joep, bedankt voor je vriendschap.

Familie Caelen
Medebewoners en groepsleiding

6411 KE Heerlen, 10 augustus 1993
St. Joseph-rustoord, Gasthuisstraat 6

De plechtige uitvaartdienst zal gehouden worden op zaterdag 14 augustus a.s. om 10.00 uur in de kapel van het St. Joseph-rustoord te Heerlen, Gasthuisstraat 6, waarna aansluitend de begrafenis zal plaatsvinden op de begraafplaats te Heerlen-Imstenrade.

Bijeenkomst in de kapel. Er is geen condoleren.

Gelegenheid om van Joep afscheid te nemen in de rouwkamer van Lindeman Uitvaartcentrum, Spoorsingel [illegible] te Heerlen, dagelijks van 18.00 tot 18.30 uur.

Voor vervoer [illegible] v.v. is gezorgd.

Toch nog onverwacht bereikte ons het bericht van het overlijden van

Joep Caelen

Bezoekers en team
Dagcentrum [illegible]
[illegible]

Daar het ons onmogelijk is een ieder persoonlijk te bedanken voor het medeleven, ons betoond bij het overlijden en de crematie van

Jozef Wessels

willen wij u langs deze weg hartelijk danken.

Maria Wessels-Simons
Kinderen en kleinkinderen

Kerkrade, augustus 1993.

De plechtige zeswekendienst zal plaatsvinden op zaterdag 14 augustus a.s. om 18.00 uur in de parochiekerk Blijde Boodschap te Chevremont-Kerkrade.

Dankbetuiging

Voor de vele blijken van belangstelling, de troost en de hemelsdiging van u allen ondervonden bij het heengaan van onze zoon, broer, schoonbroer en oom

Wim Rademacher

onze hartelijke dank, het heeft ons zeer geholpen.

De zeswekendienst zal plaatsvinden op zaterdag 14 augustus a.s. om 19.00 uur in de parochiekerk O.L. Vrouw Hulp der Christenen te Nieuwenhagen.

Familie Rademacher-Cremers

Langs deze weg willen wij onze dank en waardering uitspreken aan iedereen die, op welke wijze dan ook, [illegible] bij de [illegible] overlijden van [illegible]

Lambrichts-Boss

Jullie aandacht is ons zeker tot steun geweest. Vanwege de enorme belangstelling is het voor ons bijna niet te doen om iedereen persoonlijk een woord van dank te doen toekomen.

Wij hechten eraan jullie mede te delen dat de collecte tijdens de uitvaartdienst in Rolduc bijna ƒ 1.000,- heeft opgebracht, welk bedrag reeds is overgemaakt aan de stichting Wilhelmina Fonds voor de kankerbestrijding.

De plechtige zeswekendienst zal plaatsvinden op zaterdag 14 augustus a.s. om 18.00 uur in de [illegible] te Kerkrade.

Coen en Roger Lambrichts

Dankbetuiging

Groot is de leegte die hij achterliet.
Mooi zijn de herinneringen die blijven.

Hartverwarmend was de aanwezigheid van zovelen bij het afscheid van

Alfons Tyla

Een grote steun waren de vele troostende brieven, bloemen en andere blijken van medeleven bij het overlijden van mijn lieve man, onze lieve pap, opa en broer.

Het zal voor ons een dankbare herinnering blijven.

H. Tyla-Broda
kinderen, kleinkinderen en broer

De plechtige zeswekendienst wordt gehouden op zaterdag 14 augustus 1993 om 19.00 uur in de St.-Josephkerk te Passart-Hoensbroek.

---

†

Wij zijn verdrietig om het plotselinge overlijden van

Mia Claassens

weduwe van

Sjef Ortmans

geboren op 29 april 1926 en overleden op 9 augustus 1993.

De dood overviel haar.

Haar warme belangstelling en zorg voor haar ernstig zieke man en haar familie zal in onze herinnering blijven.

Heerlen: Dhr. en mevr. L. Claassens-Hard[illegible]
Mevr. G. Claassens-Wanten
† H. Claassens
Dhr. en mevr. Somers-Ortmans
Haar neven en nichten

Corr.adres: P. Claassens
St. Franciscusweg 43
6416 ET Heerlen

De begrafenis zal plaatsvinden op zaterdag 14 augustus a.s. om 11.[illegible] uur in de St. Martinusparochie te Welten-Heerlen.

Van daaruit zal ze worden begraven op de begraafplaats aan de Akerstraat te Heerlen. Voor vervoer v.v. is gezorgd.

De avondmis wordt gehouden op donderdag 12 augustus a.s. om 19.00 uur in voornoemde kerk.

Mia is opgebaard in de rouwkamer van het uitvaartcentrum v/h Crombach, Oliemolenstraat 30 te Heerlen. Gelegenheid tot afscheidnemen aldaar dagelijks van 18.30 tot 19.00 uur.

Zij die onverhoopt geen kennisgeving mochten hebben ontvangen gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

Dankbetuiging

De grote belangstelling, de vele troostrijke brieven, bloemen en h.h. missen bij het heengaan van

Caroline Bressers

hebben ons getroffen.

Al deze blijken van medeleven en de wetenschap dat zij door zovelen werd geacht, hebben ons gesterkt dit verlies te dragen.

Familie Riksen
Familie Palmen

Landgraaf, augustus 1993.

De plechtige zeswekendienst zal plaatsvinden op zaterdag 14 augustus a.s. om 19.00 uur in de dekenale kerk van de H.H. Petrus en Paulus te Landgraaf-Schaesberg.

---

†

Akkie

we zullen je missen.

[illegible] Gerrit en de kinderen veel sterkte

Je collega's

---

† **Joseph Lambert Broens**, 48 jaar, echtgenoot van Christine van Hoorn, Proost Banenstraat [illegible] Maastricht. De uitvaartdienst vindt plaats op donderdag 12 augustus om 11.30 uur in de parochiekerk van St. Petrus Banden te Heer-Maastricht.

† [illegible] Kreuwels, 67 jaar, echtgenoot van Maria Catharina Buckers, Via [illegible] Maastricht. De uitvaartdienst vindt plaats op [illegible] 12 augustus om 11.00 uur in de [illegible] H. Anna te Maastricht.

† **Toon Hölster**, 72 jaar, echtgenoot van Lo[illegible] van der Venne, Burg. v. Oppenstraat 1 C, Maastricht. De uitvaartdienst vindt plaats op donderdag 12 augustus om 10.30 uur in de parochiekerk O.L. Vrouw van Lourdes te Maastricht-W.V.V.

† **Tonnie Wegewa**, 68 jaar, echtgenote van [illegible] van Gelichten, weduwe van Theodoor [illegible] len, Prinsenlaan 61, 6104 RS Koningsbosch. De plechtige eucharistieviering wordt gehouden donderdag 12 augustus om 10.30 uur in de parochiekerk van O.L. Vrouw Onbevlekt Ontvangen te Koningsbosch.

† **Maria Cremers**, 88 jaar, weduwe van Francis[illegible] van de Put. Corr.adres: Anton Stevenslaan [illegible] 6034 BB Budel-Dorplein. De plechtige uitvaartdienst wordt gehouden op donderdag 12 augustus om 10.30 uur in de parochiekerk van de H. Joseph te Budel-Dorplein.

† **Catharina Cox**, 96 jaar, weduwe van Johann Oberlinger. Corr.adres: Broekstraat 25, 6049 [illegible] Ool-Herten. De plechtige eucharistieviering wordt gehouden op donderdag 12 augustus om 10.30 uur in de parochiekerk van de H. Michaël te Herten.

● Directeur J. Mooren van Chroomwerk neemt een petitie over de op stapel staande reorganisatie in ontvangst. Foto: FRANS RADE

Onrust over reorganisatie bij personeel Chroomwerk

Van onze verslaggeefster

KERKRADE – Het personeel van de Kerkraadse firma Chroomwerk is bang dat de directie van het concern aan de Steenbergstraat eerder gemaakte afspraken over een ingrijpende reorganisatie niet nakomt. Leden van de Industriebond FNV onderbraken daarom gistermorgen een uur hun werkzaamheden en boden een petitie aan directeur J.Mooren aan.

De winst van de firma is dit jaar gekelderd van 14,8 naar 11 miljoen volgens de directeur. „We zijn genoodzaakt om ons bedrijf vrijwel te halveren; van de 102 arbeidsplaatsen worden er 45 geschrapt." Er vallen bij Chroomwerk 39 gedwongen ontslagen, terwijl zes mensen gebruik kunnen maken van de vut.

Een extern adviseur heeft de reorganisatie-plannen bekeken en een aantal aanpassingen op schrift gesteld. Volgens de FNV heeft Mooren wel mondeling instemming betuigd met dit advies, maar wil de directie dat niet schriftelijk vastleggen. In de petitie krijgt Chroomwerk nog tot 13 augustus de tijd om dat wel te doen.

Directeur Mooren spreekt de beschuldiging van de Industriebond tegen. „Wij willen de notulen wel ondertekenen, maar pas als ze precies weergeven wat er is gezegd. De details klopten tot nu toe niet helemaal," zegt hij.

Volgens Mooren heeft de directie inmiddels harde afspraken en garanties over de uitvoering van de reorganisatie op schrift gesteld. Die 'harde afspraken' bestaan uit een – sterkere – organisatie-opzet en een herfinanciering. „Onze moedermaatschappij VDL in Hapert wil een miljoeneninjectie geven om het bedrijf weer gezond te maken."

Harm Duursma van de FNV was gistermiddag nog niet op de hoogte gesteld van de nieuwe afspraken.

Na klachten over gedrag tegenover vrouwen en allochtonen

Politie-internaten volgend jaar dicht

Van onze verslaggever

HEERLEN – De internaten bij de vijf Nederlandse opleidingscentra voor politieagenten gaan volgend jaar dicht. De interne behuizing is uit de tijd en er heerst een machocultuur die zich uit in ongewenst gedrag ten opzichte van vrouwen en allochtonen.

Dit zegt algemeen directeur A. Goedendorp van het Landelijk Selectie- en Opleidingsinstituut Politie. De internaten zijn verbonden aan de politiescholen in Heerlen, Amsterdam, Leusden, Lochem en Harlingen. Het LSOP is een overkoepelend orgaan voor de scholing van politiemensen.

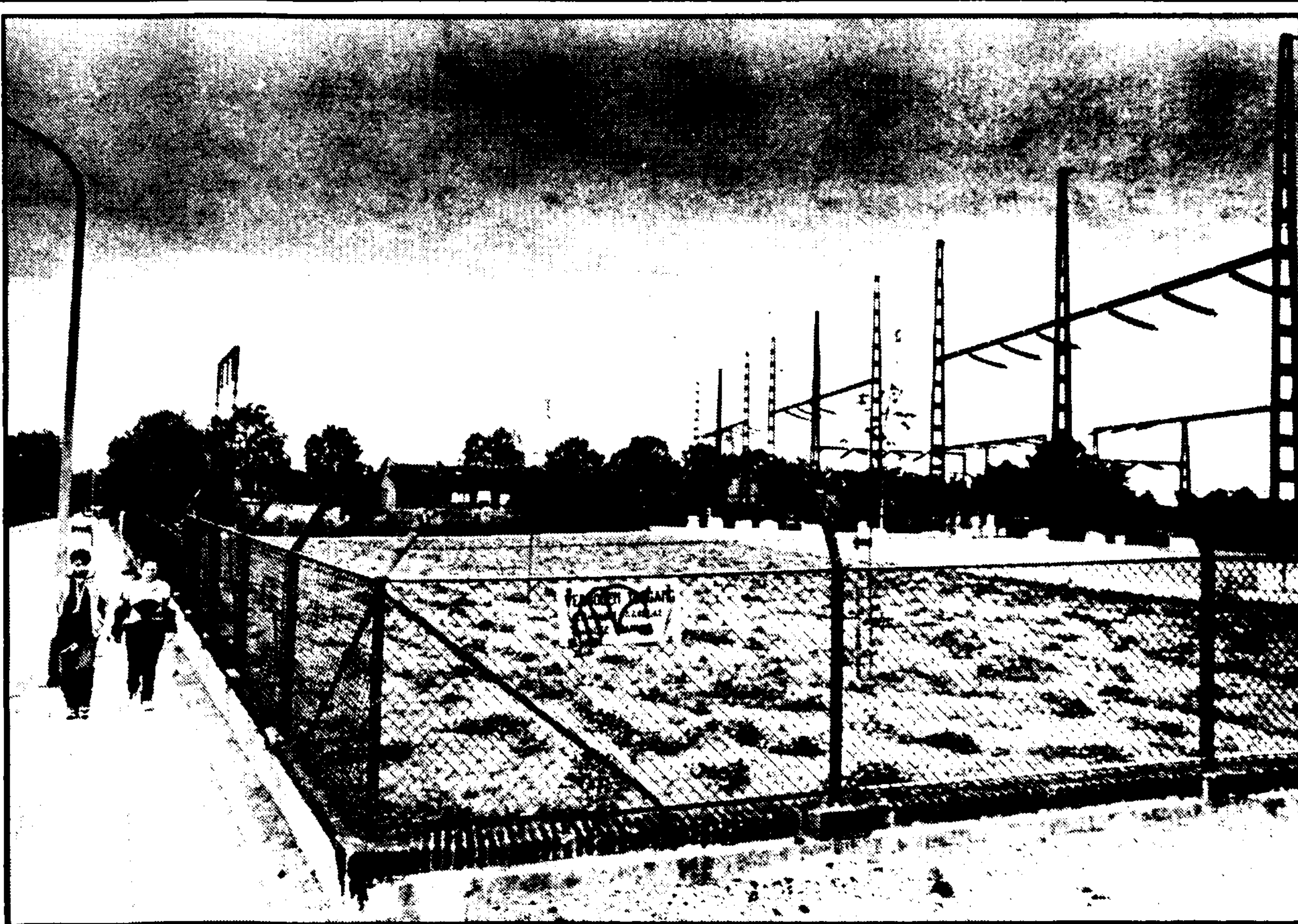
Volgens Goedendorp passen internaten niet meer in deze tijd. „Het is de bedoeling dat verantwoordelijkheid nemende politieagenten worden gekweekt. De verplichte internaten houden juist een bepaalde mate van bevoogding in. Dat past niet bij de opleiding." Op de vijf internaten is plaats voor 1300 agenten. De agenten in spe mogen voortaan zelfstandig op kamers gaan wonen tijdens hun twintig maanden durende opleiding. De LSOP probeert wel voor huisvesting te zorgen.

Toestemming

Vorige week kondigde korpschef M.A. Straver van de regiopolitie Kennemerland aan niet meer toe te staan dat zijn agenten nog intern verblijven op het Politie Opleidingscentrum Noord-Holland in Amsterdam. Reden daarvoor was de macho-sfeer op het internaat. Overleg met de schoolleiding over het nemen van maatregelen die het macho-gedrag en daaruit volgende incidenten moesten indammen, lieten volgens Straver op niets uit.

Goedendorp geeft toe dat de machocultuur een van de twee redenen is dat de deuren van de internaten dichtgaan. „Ik ben het eens met Straver. Het machogedrag komt ongetwijfeld voor. Maar het zijn incidenten die echt niet dagelijks of wekelijks gebeuren."

Bij de politieschool in Heerlen was gisteren wegens vakantie niemand bereikbaar.

● Het Mega-schakelstation Lutterade in de Geleense wijk Lindenheuvel. Foto: PETER ROOZEN

lelijk limburg

De schoonheid van Limburg is bijna spreekwoordelijk. Drommen toeristen vergapen zich ieder jaar aan de vele mooie plekjes die Limburg rijk is. Maar er is geen goud zonder schuim. In het kader van de jaarlijkse zomerserie maakt het Limburgs Dagblad een ronde langs schoonheidsfoutjes in de mooiste provincie van Nederland.

Vandaag aflevering 18: Mega-schakelstation Lutterade in de Geleense woonwijk Lindenheuvel.

DOOR ANITA KEYDENER

Verboden Toegang. Levensgevaarlijke hoge spanning. Het bordje op het hekwerk tegenover het Mega-schakelstation Lutterade in de Geleense wijk Lindenheuvel is heel duidelijk. Je kunt er beter wegblijven.

Het terrein aan de Valderenstraat, met masten die 150.000 volt leidingen dragen, verdient inderdaad een hoog hek. Het is er levensgevaarlijk. Dat gevaar lijkt de omwonenden, en dat zijn er inmiddels toch heel wat, niet te deren. Het schakelstation was er namelijk eerder dan de meeste woningen in de omgeving.

Sommige huizen zijn bijna tegen het station aangebouwd. De jongste nieuwbouw is inmiddels al weer een jaar of tien oud: de Lupinehof. Een appartementencomplex gebouwd aan een zijstraat van de Anemonenstraat, eigenlijk achter het schakelstation. Een voorbeeld van hoe makkelijk het toen bouwen was in de buurt van een schakelstation én van DSM.

Vanaf het schakelstation aan de Valderenstraat loopt een groene strook, 'beplant' met hoge electriciteitsmasten, Geleen uit. Of misschien wel Geleen in. Aan weerskanten zijn huizen gebouwd. De gemeente Geleen zou de strook en het terrein waarop het schakelstation staat, maar al te graag willen kopen. Voor woningbouw wel te verstaan.

Daar lijkt, voorlopig althans, niets van te komen. Mega Limburg investeerde nog maar twee jaar geleden 18 miljoen gulden in het schakelstation. In haar structuurvisie heeft de gemeente op dit terrein honderd woningen gepland voor na de periode 1995-2000. Maar ook al zou het schakelstation verhuizen, dan nog lijkt de kans op nieuwbouw ter plekke klein met het oog op grote buur DSM en de strenger wordende veiligheidsnormen. Simpel gezegd is het schakelstation misschien wel een erg functioneel lelijk Limburgs plekje dat nog lang die status zal hebben.

Dr. Hermans van theologische faculteit Nijmegen over komst Wiertz

Hoogleraar hoopt op ander onderwijsbeleid

DOOR HENK VAN 'T KLOOSTER

DEN HAAG/ROERMOND – De nieuwe bisschop van Roermond, mgr. F.J.M. Wiertz, zou het katholieke onderwijs en de gelovigen in zijn bisdom zeer dienen door zich aan te sluiten bij het reglement voor het katholieke onderwijs dat in de andere bisdommen van kracht is.

Dat zegt dr. C.A.M. Hermans, die sinds 1 augustus als bijzonder hoogleraar 'Grondslag en identiteit van het katholiek onderwijs, en daarbinnen in het bijzonder het godsdienstonderwijs' verbonden is aan de theologische faculteit van de Katholieke Universiteit te Nijmegen. Hermans, sinds 1990 medewerker voor identiteit en godsdienstonderwijs van het Algemeen Bureau Katholiek Onderwijs, is de eerste hoogleraar op dit vakgebied in Nederland.

Feitelijk, zegt Hermans, greep de voorganger van Wiertz, mgr. J. Gijsen, in zijn reglement terug op de situatie van voor 1966, toen bisschoppen konden ingrijpen in het bestuur van de katholieke scholen. In het lager onderwijs was toen het kerkbestuur vaak tegelijkertijd het schoolbestuur, een situatie die in sommige dorpen nog bestaat. In 1966 droegen de bisschoppen de verantwoordelijkheid voor het katholieke onderwijs over aan de Nederlandse Katholieke Schoolraad (NKSR). Alle bisschoppen behalve Gijsen bestendigden dit bij de invoering van een nieuw reglement voor het katholiek onderwijs in 1987.

Schade

Het eigenzinnige beleid van Gijsen heeft volgens Hermans zeer veel schade berokkend aan de 'groei en bloei' van het katholieke onderwijs in Limburg. Er ontstond polarisatie tussen gelovigen en leerkrachten en schoolbestuurders kwamen in een gewetensconflict terecht doordat zij Gijsens beleid afwezen en tegelijkertijd loyaal aan de kerk wilden blijven. Eind vorig jaar bleken slechts acht scholen in het bisdom Roermond het reglement van Gijsen te hebben overgenomen.

Gijsen ging voorbij aan de zelfstandige positie van de katholieke scholen, aldus Hermans. De kern van het katholiek onderwijs is naar zijn mening dat scholen kinderen vormen en daarbij bepaalde uitgangspunten hanteren. Bij katholieke scholen zijn deze uitgangspunten het evangelie en het katholieke geloof.

Katholieke scholen zijn geen bijgebouwtjes die aan de kerk zijn vastgebouwd, maar autonome instellingen die kinderen in aanraking proberen te brengen met de rijkdom van het christendom. Hoe deze taak wordt uitgevoerd, zal voor iedere school anders zijn. Zo is het goed recht van een katholieke school te beslissen dat een schoolmis niet de meest adequate manier is om aan de identiteit van de school uiting te geven. De kerkleiding kan argumenten aanreiken, waarom homoseksuele leerkrachten niet gewenst zijn, maar het schoolbestuur beslist over het personeelsbeleid.

Ondergrens

Hermans legt wel een 'ondergrens': als een school het opgeeft te zoeken naar haar eigen visie op vorming vanuit de waarden die het evangelie en de katholieke traditie aanreiken, heeft zij haar bestaansrecht als katholieke school verloren.

Ouders hebben soms de neiging om taken die ze zelf moeilijk vinden, zoals geloofsopvoeding, naar de scholen af te schuiven, heeft Hermans bemerkt. Zij mogen echter niet verwachten dat katholieke scholen hun kinderen in de plaatselijke geloofsgemeenschap binnenleiden. De school heeft uitsluitend de taak om het kind in aanraking te brengen met de bijbelse traditie en het geloof. Het is de taak van de ouders en de parochie bij kinderen de geloofszin te ontwikkelen.

Voordat de theoloog Hermans in 1990 bij het ABKO ging werken, was hij vier jaar universitair docent praktische theologie in Nijmegen. Hij deed toen vooral onderzoek naar het begrijpen van religieuze taal: hoe komt het dat de parabels en gelijkenissen uit de vier evangeliën door jongeren niet worden begrepen?

Uit onderzoek onder jongeren tussen 12 en 16 jaar bleek dat vooral de cognitieve ontwikkeling, het vermogen om in abstracties te denken, van belang was voor het begrijpen van bijbelteksten. Jongeren die daarmee moeite hadden vervielen gemakkelijk in de fout de parabels en gelijkenissen letterlijk te nemen en zich Christus als herder bijvoorbeeld voor te stellen als een man die, vergezeld van schapen en hond, door het Heilige Land zwierf. Opvallend was dat de kerkelijke betrokkenheid van de ouders nauwelijks invloed had op het begrijpen van religieuze taal door hun kinderen.

Als hoogleraar voor een dag per week gaat Hermans colleges geven aan theologiestudenten die als godsdienstleraar gaan werken. Het accent ligt echter op wetenschappelijk onderzoek. Hij wil vooral aandacht besteden aan de functie van leraren als dragers van de identiteit van de katholieke school.

Niet bang

Hoewel het godsdienstonderwijs en de katholiciteit van het onderwijs door de secularisatie onder druk staan, is Hermans niet bang dat het katholieke onderwijs zal verdwijnen. „Het geluid dat wel gehoord wordt dat grote groepen ouders kinderen tegen hun wil op een katholieke scholen hebben zitten, is niet op feiten gebaseerd," zegt hij. Hij verwijst naar onderzoek van het Instituut voor Toegepaste Sociologie, waaruit blijkt dat vier op de vijf ouders met kinderen op een katholieke school zeggen dat zij bewust een katholieke school hebben gezocht. Katholieke scholen worden gekozen op grond van hun goede kwaliteit en hun pedagogische visie.

Hermans ziet niets in het voorstel van de PvdA om onder ouders een onderzoek in te stellen naar gewenst onderwijs. De resultaten van dit onderzoek zouden bepalend zijn voor de verdeling van de bijzondere en openbare scholen. „Schoolkeuze is een complex proces, niet alleen omdat motieven in verschillende situaties een verschillende zwaarte krijgen, maar ook omdat al die motieven met elkaar moeten worden verbonden," zegt Hermans. Als een katholieke school achter een drukke snelweg ligt, zullen ook katholieke ouders gemakkelijker kiezen voor de openbare school dicht bij hun huis.

● Dr. Hermans acht het noodzakelijk dat er een nieuw onderwijsbeleid in het bisdom Roermond komt. Foto: ANP

Venlose met Kees Koning te voet naar Sarajevo

VENLO – De Nederlandse vredesactivist Kees Koning is te voet op weg naar Sarajevo, dwars door het oorlogsgebied in Bosnië. Dat heeft Mieke Koudenburg uit Venlo bekend gemaakt. Ze maakt deel uit van een groep van tien mensen, die met Koning meewandelt. Onderweg naar Sarajevo moet de groep door verschillende frontlinies, waar Serviërs, Kroaten en moslims slag leveren.

Koning nam vorige week in Bosnië deel aan de vredesmars Mir Sada (Vrede Nu). De bijna tweeduizend deelnemers strandden uiteindelijk bij Prozor, op enkele kilometers afstand van het eerste front.

Gezien de hevige gevechten zagen de organisatoren af van hun plan om naar Sarajevo door te reizen, op 200 kilometer van Prozor.

Koning en een tiental medestanders, onder wie Amerikanen en Canadezen, hebben zich echter niet van hun voornemen laten afbrengen.

Actiecomité Sportfondsenbad denkt aan zoutwaterbad

Pleidooi voor zwembad bij Open Universiteit

Van onze verslaggever

HEERLEN – Een nieuw zwembad bij de Open Universiteit als markant architectonisch gebouw aan de rand van het hoogwaardig bedrijventerrein Geleendal. En dan nog het liefst een zoutwaterbad. Deze suggestie doet het actiecomité Behoud Sportfondsenbad Heerlen in een brief aan burgemeester en wethouders van de gemeente.

Het comité verzet zich tegen de sluiting van het Sportfondsenbad aan de Euterpelaan per 1994. De gemeente wil op deze plek luxe woningen bouwen. Het comité haalde begin dit jaar 5100 handtekeningen op die werden aangeboden wethouder Jo Evers.

„Het Sportfondsenbad moet gerenoveerd worden en als dat niet kan, moet er een vergelijkbaar bad komen in of nabij het centrum van Heerlen. Dat kan mogelijk mede gefinancierd worden door de verkoop van de dure grond van het huidige zwembad," schrijft Albert Ritzen namens het comité.

Hij wijst erop dat de gemeente de plannen met het Geleendal wil 'bekronen' met een markant gebouw op de hoek Valkenburgerweg/Nieuw Eyckholt. „Dat zou het nieuwe bad kunnen worden. Een eenvoudig bad, met de mogelijkheid van een te openen dak, met een betaalbare entreeprijs."

Het actiecomité stelt voor te bekijken of het zwembad op zoutwaterbasis kan worden opgezet. Dat houdt in dat warm grondwater omhoog gepompt wordt. Deze methode is volgens het comité milieu- en energievriendelijk.

Nieuwbouw kost volgens Ritzen vier tot zes miljoen, renovatie van het Sportfondsenbad zou twee miljoen kosten. Zijn comité verklaart zich bereid om sponsors te werven. Het voorstel van Behoud Sportfondsenbad komt waarschijnlijk aan de orde tijdens de commissievergadering Onderwijs, Cultuur, Sport en Recreatie van 14 september.

Landgraaf in actie voor arts Tsjechië

LANDGRAAF – Albert en Tiny Peters in Landgraaf zijn een actie begonnen om arts Pavla Hettychova in Tsjechië van nieuwe instrumenten en medicijnen te voorzien.

Wethouders Beckers, Kockelkoren en Gybels hebben zitting genomen in het actiecomité. Hettychova (56) werkt in Kralupy, een klein plaatsje in de buurt van Praag. De vrouw biedt hulp aan zieken, waaronder oude mensen en kinderen. Onder haar patiënten bevinden zich ook mensen met kanker.

Het geld dat het Landgraafs comité inzamelt via rekeningnummer 41.22.46,805 van de ABN/AMRO-bank, wordt op 25 september aan Pavla Hettychova aangeboden. De Landgravenaren willen voornamelijk nieuwe apparatuur aanbieden.

Dwangsom voor café blijkt niet terecht

DEN HAAG/LANDGRAAF - Café-eigenaar C. Bitter hoeft geen dwangsom te betalen als hij de door de gemeente Landgraaf vastgestelde geluidsnormen overtreedt in de zaal bij zijn café aan de Hereweg.

Dit blijkt uit een uitspraak van de Raad van State. Eerder was door Landgraaf een dwangsom vastgesteld van vijfhonderd tot maximaal tienduizend gulden per dag. Landgraaf had een aantal regels voorgeschreven in afwachting van de definitieve vergunning voor café Belvauer. Aan deze voorschriften werd een dwangsom verbonden, omdat de geluidsoverlast van de zaal de voorschriften bleek te overschrijden.

Volgens de Raad van State had de gemeente geen dwangsom op mogen leggen voor het overtreden van voorschriften die geen deel uit maken van de hinderwetvergunning. Die is immers nog niet verleend. De dwangsom-aanschrijving is daarom vernietigd.

Tabletten verloren

HEERLEN – Een 33-jarige inwoner van Heerlen heeft zondagavond in de wijk De Wieër een wit doosje met tabletten verloren. De pillen kunnen met name gevaar opleveren voor kinderen, waarschuwt de politie. De tabletten heten Sordil, Seloken-Zoc, Persantin-ret en Lasix.

Onderbanken -route

● Een karakteristieke holle weg op de grens van Schinveld en Duitsland. Foto: FRANS RADE

Fietstocht wordt puzzelrit door ontbrekende bordjes

DOOR MONIQUE PARREN

SCHINVELD – Het begint allemaal zo voorspoedig: het laatste regenfront drijft steeds verder richting Midden-Limburg, een mager zonnetje breekt langzaam door de resterende bewolking boven Schinveld. Prima fietsweer. Parkeren die auto dus, en op zoek naar een stalen ros om Schinveldse bossen mee te doorkruisen.

En daar is het eerste obstakel. Wat de fraaie gevels in hartje *Sjilvend* achter hun kantelen herbergen, is aan de buitenkant vaak moeilijk te zien. Een slager verhuurt geen fietsen, dat moge duidelijk zijn, maar welke Schinveldse middenstander dan wel? Navraag in het postkantoortje levert een naam op plus de juiste route naar de firma Dümmer en Zonen aan de President Rooseveltstraat 18. Het oude pand lijkt aan de buitenkant meer op een Blokker-in-Schinveldse-stijl, met een keur aan potten, pannen en andere huishoudelijke artikelen, maar een reclamebord met de bekende gazelle geeft hoop.

Dümmer verhuurt inderdaad fietsen: damesen herenrijwielen, mountainbikes, driewielers. Zijn prachtige, ouderwetse Winkel-van-Sinkel blijkt een bezienswaardigheid op zich. Doet denken aan een plattelandswinkeltje ergens in Zuid-Engeland, net zo ruim gesorteerd als landelijk bekende winkelketens en nog geen stuiver duurder.

Voor een vriendenprijsje van zes gulden verhuurt de wat oudere Schinveldenaar een damesfiets met drie versnellingen. „Ik ben tot zes uur open, neem het gemak ervan," klinkt het vriendelijk. De Onderbankenroute van 21 kilometer moet èchter in een halve dag te doen zijn.

De route van het Streekgewest Oostelijk Zuid-Limburg doorkruist de hele gemeente Onderbanken, sinds de herindeling in 1982 de verzamelnaam voor Bingelrade, Jabeek, Merkelbeek en Schinveld. Het leuke van de fietstocht is volgens het Streekgewest dat je de route op een willekeurige plek kunt oppikken. In de praktijk de tweede tegenvaller. Om een zeskantig rood-met-wit bordje te ontdekken, zijn drie rondjes Schinveld nodig of vijf kilometer extra.

Het – voor mij – eerste bordje voert rechtstreeks richting Schinveldse bossen. Die zijn altijd de moeite waard, maar extra leuk na een flinke regenbui wanneer bomen en bloemen heerlijk fris ruiken. Nonke Buusjke, verscholen in het groen, is als tip in de route opgenomen. Deze herbouwde oud-Limburgse nederzetting vormt een levensgrote kijkdoos van het vroegere boerenleven in deze streek.

Via het nabij gelegen zweefvliegveld koerst de enthousiaste fietser richting Duitse grens. De wegbermen worden hier gedomineerd door immense braamstruiken. Afstappen!

De lichtpaarse vruchten blijken nog niet rijp voor consumptie. De zure smaak in de mond is echter zo vergeten bij het zien van zoveel moois in de directe omgeving. Het plaatsje Niederbusch wordt vooral gekenmerkt door sobere landhuizen met strakke gazons en dito oprijlanen. Het militaire vliegveld Teveren, thuisbasis van de Awacsverkenningstoestellen, valt hopeloos uit de toon.

Spoorloos

Na dit treffen komt de bewoonde wereld van Schinveld weer langzaam in zicht. Volgens het kaartje moet je nu de *onderbanken* in, via Klein Doenrade naar Raath, Bingelrade en Etzenrade. Maar het bijbehorende bordje ontbreekt. Weg. Spoorloos. Driemaal is scheepsrecht, ook bij tegenvallers.

Een beetje fietser laat zich natuurlijk niet op de kop zitten. Geheel volgens de geest van het kaartje gaat het richting Merkelbeek, maar dat lijkt na een kilometer of vier toch een verkeerde beslissing. Terug. Bij een ANWB-wegwijzer richting Jabeek kijk ik plotsklaps tegen de achterkant van een schildje aan. Om te achterhalen waar het mis ging, is de route in tegengestelde richting misschien het proberen waard.

Spaak

Die poging loopt spaak in Etzenrade. De karakteristieke holle wegen met een keur aan wilde planten in de bermen, de graften en fraaie bossages verzachten de pijn. De Onderbanken-route is ook mooi in tegengestelde richting, het is alleen de vraag hoever je komt.

Het ontvreemden van route-bordjes is 'schering en inslag' volgens Gerrit van der Mast van het Streekgewest OZL. „Onze mensen controleren de routes minstens een maal per maand. Als er veel klachten zijn, worden zelfs extra controles uitgevoerd. En ja, telkens moeten we nieuwe bordjes plaatsen, want er zijn altijd mensen die de weg mooier vinden zonder," verzucht Van der Mast.

„Om teleurstellingen voor velen te voorkomen gaan we nu sjablonen aanbrengen op het wegdek, want het is tamelijk ontmoedigend allemaal. Het steeds weer vervangen van de bordjes kost handenvol geld, terwijl onze Taakopdracht Recreatie is uitgehold. We moeten hetzelfde werk verrichten met de helft minder mensen dan voorheen."

Fietser worden overigens gevraagd om melding te maken van hiaten in de – toch bijzonder fraaie – routes van het Streekgewest. Bij deze dus.

Bij de koffie

Veteraan

● *Pat Carbone uit Dallas, Texas, was eind 1944 met zijn mannen van de 102e Infantrie divisie in onze streek, om van hieruit naar het front in Duitsland te gaan. Hij weet niet precies of hij nou in Heerlerheide of in Brunssum was, maar in elk geval was er een mijn in de buurt. Pat had onderdak bij een familie, waar hij en Troy Hartmann, een van zijn korporaals, allebei een eigen slaapkamer hadden. De familie bestond uit vader, moeder, twee dochters van rond de tien, en opa. Ze woonden in een gewoon huis en het toilet was achterom. Pat kreeg 's avonds altijd een zaklamp mee als hij 'moest'.*

Veteraan 2

● *De mooiste herinnering heeft Pat Carbone aan de laatste dag toen hij weer naar het front ging. Van een van de kinderen kreeg hij een metalen doosje met een beeldje erin. Het andere kind speldde hem een religieuze medaille op de helm. Pat heeft deze 'relikwieën' altijd gekoesterd, totdat vier jaar geleden in zijn huis werd ingebroken. Toen werden ook het beeldje en de medaille gestolen. Maar als Pat weer in contact kan komen met de bewuste familie, zal dat alweer veel goedmaken van het verlies. Het verlossende telefoontje kan naar de redactie, 045 - 739283.*

Borden

● *Wat is die gemeente Heerlen toch weer bij de pinken! De profronde 1993 is net achter de rug, worden we alweer voorbereid over de volgende editie. Tenminste als we het blijven staan van de borden 'Profronde 30 juli' zo mogen interpreteren. Maar aangezien 30 juli in 1994 op een zaterdag valt, zal deze theorie wel niet stand houden. Toch een beetje slordig dat bijna 14 dagen na dit voor Heerlen promotioneel uiterst belangrijke evenement de borden nog niet verdwenen zijn.*

Borden 2

● *We hebben het al eerder gehad over de nieuwe borden 'Centrum Heerlen. Daar tref je alles.' Een leuke campagne om zo de activiteiten in Heerlen-centrum te promoten. Alleen: ook hier heerst de profronde nog steeds. En dat terwijl een heel belangrijk cultureel festijn op punt van beginnen staat. Cultura Nova biedt van 20 augustus tot en met 28 september een uitgebreid programma, dat veel straattheater bevat. Bekende namen: het spektakel van Dogtroep op het Bekkerveld (drie dagen lang!), Traject op de Brunssummerheide en Het Vervolg weer op het Bekkerveld.*

Borden 3

● *Maar er zijn in totaal 35 voorstellingen, waaronder ook Vera's Jazz, het Campus Nigerproject Vuurvast (moderne muziek), popgroep The Nits op de binnenplaats van Kasteel Hoensbroek, exposities en een week vol dans, zang, musical en opera in de Stadsschouwburg. Nu zou je zeggen dat zo'n toonaangevend festival aan elke invalsweg gepromoot moet worden. Daar zijn die nieuwe borden voor. Niets lijkt eenvoudiger. Maar waar wachten ze dan eigenlijk nog op?*

journaal kort

WIJNANDSRADE

● De Stichting tot Behoud van Kasteel Wijnandsrade houdt zondag 15 augustus van 14 tot 18 uur open dag in het onlangs gerestaureerde deel van het kasteel. Het voor ƒ 1.800.000,- gerestaureerde deel omvat nu twee kantoorruimten en vijf appartementen, die alle verhuurd zijn. De inkomsten van het verhuur gebruikt de Stichting voor het onderhoud van het kasteel.

● *Adjudant Herman Vermeer*

Adjudant Herman Vermeer (54) is onderscheiden met de eremedaille in goud verbonden aan de Orde van Oranje Nassau. Vermeer heeft precies veertig jaar voor de overheid gewerkt. Eerst in dienst van Staatsmijn Wilhelmina en vanaf 1963 bij de gemeentepolitie in Kerkrade. De laatste tien jaar was hij werkzaam bij de Landgraafse politie. Vermeer maakt gebruik van de VUT-regeling.

● *Het gouden paar Sijmons-Boels*

Chris en Gerda Sijmons-Boels, Schinkelstraat 23 in Brunssum, vieren zaterdag het gouden huwelijksfeest. De dankmis wordt om 15.30 uur opgedragen in de kapel aan de Dorpstraat. Het gouden paar houdt van 18.30 tot 20 uur receptie in De Kepper, St.-Gregoriuslaan 1a.

Charel en Mia Bertholet-Habets uit de Houtstraat 10 in Klimmen vieren eveneens zaterdag het gouden huwelijksfeest. De dankmis is om 15 uur in de St.-Remigiuskerk in Klimmen. De receptie vindt van 18.30 tot 20 uur plaats in café 't Köppelke aan de Klimmenderstraat.

● *Het gouden paar Bertholet-Habets*

Verbouwing van Luciushof pas na besluit van raad

HEERLEN – De verbouwing van de Luciushof aan de Putgraaf mag pas beginnen als de Heerlense gemeenteraad op 7 september formeel akkoord is gegaan met de verkoop van het gebouw.

Met deze verzekering tracht het gemeentebestuur de fractie van de Socialistiese Partij gerust te stellen. Die vroeg zich af waarom het college een ambtenaar machtigde om alvast een concept-overeenkomst te tekenen. „Die ondertekening geschiedt onder voorbehoud van goedkeuring door de raad en is dus niet juridisch bindend," stellen burgemeester en wethouders.

Heerlen verkoopt de Luciushof aan de huurders van het Missionair Centrum. Op de plaats van dat Missionair Centrum, aan de Gasthuisstraat, worden vervolgens ruim honderd woningen gebouwd.

in gesprek

● Wereldreiziger

Wim van Workum, die in twee en een half jaar 35.000 kilometer over alle werelddelen heeft gefietst, werd zaterdag in zijn woonplaats Ubach over Worms gehuldigd. Het alleen had de organisatie van de Nacht van Waubach een ereronde voor hem bedacht, maar ook een huldiging door het gemeentebestuur van Landgraaf, in de persoon van wethouder Thei Gybels. Deze sprak zijn waardering uit over de geweldige prestatie van zijn plaatsgenoot en meende vervolgens deze waardering op stoffelijke wijze te moeten onderstrepen met de aanbieding van... een vlaggetje van de gemeente en een fietskaartje van de Carboonroute. Dat was het dan. Zo eert de gemeente zijn burgers die de naam Landgraaf over de hele wereld brengen en die een prestatie verrichten die aan het onmogelijke grenst. Dit doet denken aan het belonen van kinderen die aan een sportdag hebben meegedaan. Maar wellicht is dit er toch aan te wijten dat het gemeentebestuur nog steeds op weg is naar een volwassen denkpatroon.

LANDGRAAF, F. Baur

Paardenfokker mag bouwen bij kasteel Haeren

VOERENDAAL – De Voerendaalse paardenfokker J. Eussen mag van het college van B en W een africhtingshal bouwen bij kasteel Haeren. Deze wordt behalve als trainingsruimte voor de paarden ook als onderkomen voor de dieren gebruikt.

Eussen diende twee jaar geleden al een verzoek in om zijn paardenliefhebberij om te zetten in een bedrijfsmatige fokkerij. Hij wilde dit doen in de door hem gekochte rechtervleugel van het kasteel. Daar had hij toen al enkele paarden in ondergebracht. Dit verzoek werd afgewezen door de gemeente omdat de afstand tussen deze agrarische ruimte en de omwonenden volgens de hinderwetbepalingen te klein was.

De paardenfokker diende vervolgens het plan in om de paarden onder te brengen in een hal van vijftien bij veertig meter die bij het kasteel gebouwd moet worden. Het college gaat hiermee akkoord, omdat de afstand van vijftig meter tot de omwonenden gewaarborgd wordt. Omdat de nieuwbouw op een geïsoleerde plek komt, heeft de gemeente ook geen bezwaren van landschappelijke aard tegen de hal.

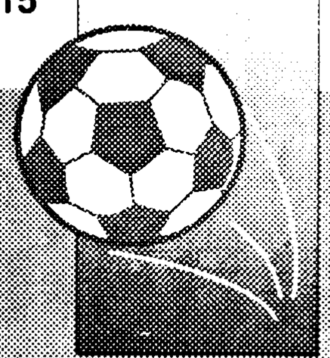
Ook de Dienst Monumentenzorg heeft laten weten geen bezwaar te hebben tegen de bouw van de hal als dit tenminste op enige afstand van het kasteel gebeurt.

Niet meer winkels in Glaspaleis

HEERLEN – In het Glaspaleis aan de Bongerd in Heerlen zijn alleen op de begane grond winkels toegestaan. Dat heeft het Heerlense college laten weten aan de Amsterdamse BV Hardy Beheer.

De hogere verdiepingen in het Glaspaleis zijn gereserveerd voor kantoren en dienstverlening. Hardy wilde daar ook winkels beginnen, vooral omdat de Verkeers Ongevallen Registratie het Glaspaleis over enige tijd verlaat. Maar het Heerlense college redeneert dat het Glaspaleis niet in het 'primaire' winkelgebied ligt.

Limburgs Dagblad
REGIONALE EDITIE
Chef editieredactie Wim Dragstra
KANTOREN
Heerlen
Hoofdkantoor, In de Cramer 37, 6411 RS Heerlen, tel: 045 - 739911, fax: 045 - 739264.
Kerkrade
Rayonkantoor, Markt 42, 6461 ED Kerkrade, tel: 045 - 452932, fax: 045 - 455506.
Brunssum
Rayonkantoor, Rumpenerstraat 81, 6443 CB Brunssum, tel: 045 - 256363, fax: 045 - 259056.
Servicepunten
VVV Heerlen 045 - 716200
VVV Simpelveld 045 - 445222
VVV Landgraaf 045 - 322929

Roda JC vangt 375.000 gulden transfergeld voor middenvelder

Michel Boerebach naar FC Twente

Van onze sportredactie

KERKRADE/ENSCHEDE – FC Twente heeft Michel Boerebach aangetrokken als opvolger van de naar Schalke '04 vertrokken Youri Mulder. De overgang levert Roda JC een bedrag op van 375.000 gulden. De transferrechten zijn namelijk weer in handen van de Kerkraadse club, omdat FC Burgos, de Spaanse werkgever van de middenvelder, niet tijdig voldaan heeft aan de contractueel vastgelegde betalingen.

Boerebach kan naar FC Twente, aangezien Roda JC geen gebruik meer wil maken van zijn diensten. Als de medische keuring bij FC Twente positief uitvalt, wordt hij definitief ingelijfd. Hij krijgt een tweejarig contract. Wat betreft de persoonlijke eisen van de speler hebben beide partijen volledige overeenstemming bereikt. Het is de bedoeling dat Boerebach komend weekeinde debuteert tegen VVV, de ploeg van zijn oud-makker Gène Hanssen.

Roda JC had van Burgos nog een bedrag van bijna vier ton te goed. De club krijgt nu ongeveer dezelfde som van FC Twente.

Ogechukwu

Ogechukwu Ajah traint voorlopig op proef mee met Maccabi Tel Aviv, dat momenteel zijn tenten heeft opgeslagen in Mierlo. De Israëlische profclub onderzoekt of de bij Roda JC niet voor een basisplaats in aanmerking komende Nigeriaan in aanmerking komt voor een overgang naar Tel Aviv.

Vandaag praten Roda JC en Berthil ter Avest met elkaar. De middenvelder weigerde vooralsnog akkoord te gaan met de verlaagde aanbieding van Roda JC, maar tot nu toe heeft zich geen andere club gemeld voor de middenvelder. Ter Avest hoopt vandaag alsnog met Roda tot overeenstemming te komen over een nieuwe verbintenis.

● *Michel Boerebach, hier nog aan de bal voor Roda JC, gaat aan de slag bij FC Twente.* Foto: COR VOS

Fortuna tegen amateurs pas laat naar 5-0

GELEEN – Fortuna's generale repetitie gisteravond tegen Quick '08 was niet best. Het zag er lange tijd naar uit dat de produktie al na twee doelpunten zou stokken. Pas in de laatste twintig minuten kon Fortuna de score uitbouwen naar 0-5. Jerry Taihuttu nam met drie doelpunten het leeuwendeel van de score voor zijn rekening. De jeugdige Mark van Bommel tekende voor de overige twee treffers.

Ondanks het feit dat er voor het publiek niet veel te genieten viel, was trainer Chris Dekker niet ontevreden: „Tijdens de competitie zullen we net als vandaag ook veel teams krijgen, die alleen maar willen verdedigen. Defensief hebben we de rijen gesloten gehouden. Aan de andere kant moet je natuurlijk veel vaker scoren," meende Dekker, die voorlopig niet kan beschikken over Fuat Usta. Een liesblessure houdt hem minstens zes weken aan de kant.

Joseph Szalma en Roy van de Heuvel waren, door enkelblessures, ook niet van de partij, maar zullen zaterdag in de openingswedstrijd in De Baandert tegen FC Zwolle wel beschikbaar zijn.

Fortuna Sittard: Hesp, Maessen, Vergoossen, Barmentloo (62. Losada), Paul Janssen, Van der Zander, Mordang, Deckers, Nysåther (57. Van Bommel), Taihuttu, Anton Janssen.

Dekker kwaad op Sneekes

SITTARD – Trainer Chris Dekker van Fortuna is verbolgen over de handelwijze van Richard Sneekes. De middenvelder van de Sittardse club mocht op voordracht van Dekker proeftrainen bij FC Groningen. Hij kon er een contract krijgen, maar weigerde het op het laatste moment, waarna hij voor de tweede keer naar Zwitserland vertrok, nu naar de tweede divisieclub Locarno. Dekker: „We hebben ons best gedaan een andere club te vinden voor Sneekes en dan haakt hij plotseling af."

Volgens Dekker gebeurde dat pas na een telefoontje met zijn zaakwaarnemer Nijman. „Ik heb de indruk dat Nijman er voor gezorgd heeft dat Sneekes zich bedacht. Hij kon namelijk niets aan deze transfer verdienen, want Theo Vonk, trainer FC Groningen, en ik hadden alles geregeld. Nu zit Sneekes weer in Zwitserland. Daar kan Nijman wel iets mee verdienen."

Toine Mathijsen weet het even niet...

BREDA – De KNVB belde of hij zin had de profscheidsrechters te gaan trainen. Dat was pas tragikomisch, want diezelfde KNVB had hem net een jaar geschorst als trainer. Wegens... het slaan van een scheidsrechter.

Toine Mathijsen weet het dus even niet. De oud-keeper van MVV, de afgelopen jaren amateurtrainer in West-Brabant, had eigenlijk besloten een jaartje lekker niks te doen. Nog voordat hij te horen kreeg dat er niet veel anders op zat.
Nu vraagt hij zich af wat er gaat gebeuren: nemen ze hem bij de KNVB nog als trainer voor de scheidsrechters in het betaalde voetbal en zo nee: wint hij dan wel de zaak aangaande het slaan van een scheidsrechter in hoger beroep?

Mathijsen heeft in elk geval beroep aangetekend, want hij heeft, zegt hij, de scheidsrechter niet geslagen op 30 mei tijdens een uit de hand gelopen beslissingswedstrijd van zijn club Internos tegen UVV.

„Dat zou ook van de dolle zijn," meent Mathijsen, in het dagelijks leven immers in een Bredase kliniek voor psychiatrische patiënten, bezig met agressieregulatie. „Ja, ze hebben hier in Breda wel even vreemd gekeken toen ze dat van dat slaan in de krant lazen."

Limburgse handbalteams loten zware tegenstanders

Sittardia stuit op Spaanse kampioen

Van onze correspondent
FRITS FEULER

HEERLEN/WENEN - De Limburgse handbalteams hebben bij de loting voor de diverse Europacuptoernooien zware tegenstanders getroffen. Landskampioen VGZ/Sittardia, in voorgaande jaren door Barcelona en Avidesa Valencia zwaar onderuitgehaald, is opnieuw aan een Spaanse topploeg gekoppeld: Teka Santander. Bekerwinnaar Blauw Wit krijgt het relatief gemakkelijk met het Luxemburgse Esch-sur-Alzette als opponent. Bij de dames neemt landskampioen Swift het op tegen de winnaar van het duel Skopje (Macedonië) en het Bulgaarse Plovdiv. Het Geleense ADB/V&L strijdt tegen de Noorse bekerwinnaar HK Toten Lena.

„Als we reëel zijn hebben we ook tegen Santander weinig in te brengen," aldus VGZ/Sittardia-trainer Ton Velraeds. „Maar als je ambitieus bent, wil je graag tegen deze ploegen spelen."

Klasse

Santander puilt uit van klasse. Mats Olsson, de Zweedse nationale doelman, is niet de enige buitenlandse topper. De beide Russen Mikhail Jakimovitsch (meer dan duizend treffers voor de nationale ploeg) en Talant Douichebaev (topscorer bij de Olympische Spelen in Barcelona) vormen met een viertal Spaanse internationals de ruggegraat van de kampioensploeg. Santander won afgelopen seizoen de IHF-Cup. Drie jaar eerder legde de ploeg beslag op de beker in het EC-2 toernooi.

Voor dameskampioen Swift is het zaak de eerste twee ronden te overleven om zodoende begin januari in de Champions League ingedeeld te worden. Dit laatste levert minimaal nog zes wedstrijden op tegen de sterkste Europese teams.

Informatie

„Informatie van onze nieuwe Kroatische speelsters houdt vooralsnog in dat we tegen Plovdiv zullen spelen, dat favoriet is in de confrontatie met Skopje," aldus manager Ruud van de Aa. „De sterkte van Plovdiv is niet in te schatten. Onze nationale ploeg verloor onlangs nipt van Bulgarije. Hoogste prioriteit in Roermond is voorlopig het aantrekken van een Russische linkshandige rechteropbouwspeelster. Verder is het Duitse Lutzellinden genegen een van zijn overtollige buitenlandse speelsters voor onbepaalde tijd aan ons af te staan."

Voor ADB/V&L vormt de Noorse ploeg een doorbreking van het patroon uit de vroegere eerste ronden, toen tegen Belgische en Luxemburgse ploegen werd gespeeld. „Dit keer krijgen wij meteen een ploeg uit een van de sterkste handballanden van Europa," aldus trainer Wiel Mayntz.

Cantelberg

Guus Cantelberg, trainer bij de mannenploeg van Initia Hasselt, neemt het met zijn nieuwe ploeg in de eerste ronde op tegen het Portugese ABC Braga.

Resultaat loting. Dames: winnaar Skopje/Plovdiv-Swift; ADB/V&L-Toten HK Lena; Spartak Kiev-PSV. Heren: TEKA Santander-VGZ/Sittardia; Blauw Wit-Fraternelle Esch-sur-Alzette; E&O-SKP Bratislava. De wedstrijden worden op 25/26 september en 2/3 oktober gespeeld.

● *Sittardia-aanvoerder Lambert Schuurs (links) wacht met zijn ploeg een zware klus tegen Teka Santander.* Foto: JUAREZ

Breukink moet onder het mes

CABEZA – Volgens ploegleider Manolo Saiz van ONCE ontkomt Erik Breukink niet aan een kijkoperatie in de linkerknie. Saiz denkt dat een medische ingreep de beste manier is de Nederlandse kampioen van de pijn aan het gewricht af te helpen. Gisteren, in de tweede etappe van de Ronde van Galicië, eindigde Breukink ver in de achterhoede.
Chef d'equipe Saiz noemde nog geen datum voor de operatie, maar liet wel doorschemeren dat het herstel van zijn kopman lang niet naar wens is verlopen. Breukink maakte maandag zijn terugkeer in het peloton nadat hij donderdag 22 juli de Ronde van Frankrijk in Tarbes had moeten verlaten.

In de Ronde van Galicië behaalde Andy Hampsten een dubbelsucces. Behalve de koninginnerit veroverde de Amerikaan uit de Motorolaploeg de leiderstrui.

Gert-Jan Theunisse (twaalfde) moest meer dan zes minuten prijsgeven. Breukink bevond zich in de vierde 'bus' met Zülle, Van Steen, Hoffman en arriveerde ruim zeventien minuten na de winnaar.

In de Ronde van Groot-Brittannië behield Phil Anderson de leiding. De Australiër kwam in de tweede etappe als vijfde over de streep. Achtendertig seconden eerder hadden de Belg Baquet en Maarten den Bakker gesprint om de dagprijs. Die ging naar de 23-jarige Baguet.

Jozsef Kiprich toeschouwer na kijkoperatie

ROTTERDAM – Jozsef Kiprich blijft bij Feyenoord nog een paar weken als toeschouwer aan de kant. De topscorer van de landskampioen kampt met een knieblessure, die met rust en een aangepaste training moet genezen.

De Hongaar, die tijdens de oefenperiode nauwelijks in actie kwam, onderging in het Rotterdamse St. Franciscus Gasthuis een kijkoperatie aan zijn linkerknie. Daarbij werd een beschadiging aan het kraakbeen geconstateerd. Volgens de medische staf kan Kiprich pas volgende maand speelklaar zijn.

Het bestuur van Feyenoord hoopt op korte termijn een vervanger van de veelscorende international aan de toch al brede selectie toe te voegen.

De onderhandelingen met de Zweedse spits Henryk Larsson van Helsingborg bevinden zich in de afrondende fase.

Politie voelt Van Gobbel aan de tand

ROTTERDAM – Het vooronderzoek van de politie in de 'Helderse affaire' lijkt zich toe te spitsen op Ulrich van Gobbel. De verdediger van Feyenoord werd op een Rotterdams politiebureau ondervraagd over zijn rol in de knokpartij tijdens de beruchte oefenwedstrijd in Den Helder, bijna twee weken geleden.

Tijdens de wedstrijd van Feyenoord tegen de Helderse selectie in het kader van het Maritiem Toernooi liep amateurspeler Ronald Schouten een gebroken kaak op. In een aantal getuigenverklaringen is Van Gobbel als dader aangewezen, hoewel ook de namen van andere Feyenoorders zijn genoemd. „Ulrich heeft tijdens de ondervraging opnieuw ontkend dat hij heeft geslagen," liet zijn advocaat Hans Mentink weten.

Het bestuur van de landskampioen heeft vorige week na intern speurwerk de boosdoener reeds ontmaskerd, maar weigert de naam vooralsnog naar buiten te brengen. De clubleiding wil eerst het onderzoek van de politie en de KNVB afwachten voordat tegen de betreffende speler disciplinaire maatregelen worden genomen.

De Helderse politie, die twee rechercheurs op de zaak heeft gezet, heeft inmiddels bij Feyenoord de video-opname opgevraagd met beelden van de vechtpartij. De reportage is gemaakt door een amateurfilmer uit Alkmaar, die tot dusver heeft geweigerd beelden van de vechtpartij aan derden af te staan.

Boze tongen beweren, dat Feyenoord de opname zou hebben opgekocht. Het bestuur blijft evenwel volhouden, dat de gewraakte passage niet in het bezit van de club is. De Rotterdamse clubleiding kwam met het slachtoffer Ronald Schouten een schadevergoeding overeen.

De Helderse politie zal waarschijnlijk eind deze week het proces-verbaal opmaken. Dat wordt gestuurd naar de hoofdofficier van justitie in Alkmaar, Josephus Jitta. Hij beslist uiteindelijk of het tot een strafzaak komt. De verdachte Feyenoorder zou mishandeling of openlijke geweldpleging ten laste gelegd kunnen worden.

Van Dooyeweerd klopt Grift

HILVERSUM – Jan van Dooyeweerd jr. heeft op de drafbaan van Hilversum de nationale sprinttitel veroverd. Van Dooyeweerd die op de sulky zat achter de in Amerika gefokte Ima Crown, verwees Hennie Grift met Keller Lobell naar de tweede plaats. Derde werd Cees de Leeuw met Sundwon Yankee.

RC Genk strikt Willy Boessen

SITTARD – Willy Boessen tekent deze week een tweejarig contract bij Racing Genk, uitkomend in de hoogste Belgische voetbalklasse. De 29-jarige verdediger trainde al enige tijd bij Fortuna Sittard, nadat hij deze zomer zijn contract bij Dordrecht '90, dat hem had uitgeleend aan De Graafschap, had ingeleverd. Vorige week speelde Boessen een proefwedstrijd met Genk tegen Charleroi. In de ogen van de technische staf van RC Genk voldeed de Sittardenaar ruimschoots aan de verwachtingen.

George Finidi bijna Ajacied

AMSTERDAM – De Nigeriaan George Finidi mag vrijwel zeker dit seizoen bij Ajax officieel debuteren. De Stichting Arbeidszaken heeft een positief advies gegeven aan de Centrale Raad voor de Arbeidsvoorziening. Deze instantie beslist uiteindelijk of de 21-jarige aanvaller een werkvergunning krijgt. Finidi kan in dat geval worden opgenomen in de selectie voor de eerste competitiewedstrijd, zondag thuis tegen RKC.

● VOETBAL – In de Franse competitie won Monaco de thuiswedstrijd tegen Bordeaux met 3-2.

oefenvoetbal

FC Groningen-Celta de Vigo	1- 1
SC Neede-FC Twente	1-13
DESTO-FC Utrecht	0- 7
Vessem-Willem II	0- 8
SSS '18-VVV	0- 7
Surhuisterveen-Cambuur	0-10
VNK-GA Eagles	1-11
De Baronie-NAC	2- 8
Sporting Lissabon-Ajax	2- 0

lucky ten

Lucky Ten, trekking van gisteren: 8-12-15-20-27 30-32-35-39-42 44-46-47-51-52 55-65-74-78-80

Uitstraling en bekendheid Limburgse hoofdstad jagen prijzen op

Maastricht duurste prentenstad

DOOR MAURICE UBAGS

MAASTRICHT – Hoewel het Verdrag van Maastricht nog geen onverdeeld succes is geworden, is de naam 'Maastricht' de gehele wereld over gegaan. In dat kielzog volgt nu een stroom autenthieke – vaak honderden jaren oude – prenten, etsen en litho's van de stad, gekocht door toeristen, de Japanners voorop. Maar ook een prent van de stad als relatiegeschenk is sterk in opmars.

● *'Connaisseur' Matthieu de Bruin: „Als Maastricht erop staat, is het helemaal prachtig om thuis te laten zien."*
Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

Op prentengebied is Maastricht met afstand de duurste stad van Nederland geworden, ook al omdat van Maastricht tussen 1500 en 1900 weinig prenten zijn gemaakt: de wet van vraag en aanbod werkt in deze markt feilloos. Een vergelijkbare prent van bijvoorbeeld Amsterdam is gemiddeld vier keer goedkoper dan een afbeelding van het Vrijthof of de plattegrond van de provinciehoofdstad.

De kopers zijn vooral buitenlandse toeristen, die een origineel souvenir van de verdragsstad mee naar huis willen nemen. „Als er de naam 'Maastricht' op staat, is het helemaal prachtig om thuis te laten zien," zegt drs. Matthieu de Bruijn, eigenaar van het gelijknamige kunsthistorische kabinet in Maastricht.

Hij heeft de grootste collectie prenten op jachtgebied in de verre omtrek en in prenten van Maastricht is hij waarschijnlijk ook de grootste.

De Bruijn is een van de zeer weinige beëdigde taxateurs van schilderijen in ons land, reden waarom hij daar juist niet in handelt. Hij wil belangenverstrengeling voorkomen.

Certificaat

De Japanners, de Italianen en de Amerikanen vinden het schitterend dat ik bij iedere prent een echtheidscertificaat en informatie meegeef. „Die moet dan ook nog per se in het Nederlands, al kunnen ze dat absoluut niet lezen."

Maar niet alleen de twee Eurotops hebben de vraag naar een originele souvenirs van de stad bevorderd, ook bijvoorbeeld het Maastrichts Expositie- en Congrescentrum (Mecc) brengt veel potentiële kopers naar de stad.

De Bruijn: „Een Finse arts die hier een congres bezocht, kocht onlangs voor thuis een prent van Maastricht. Hij vond het treffend dat van de situatie die op de oude prenten is te zien, veel ook nog in werkelijkheid bestaat."

De charme van Maastricht blijkt ook een factor die meespeelt bij het kiezen van afscheidscadeaus en relatiegeschenken. „Stel nu eens dat voor een zakenrelatie of een arts die in het ziekenhuis in Maastricht heeft gewerkt en daar na een aantal jaren weer vertrekt een geschenk wordt gekocht. Mensen die 'al alles hebben'. Geregeld zie ik dan medewerkers van de afdeling komen die geld bij elkaar leggen voor een prent van de stad, terwijl dat in Heerlen, Venlo of Roermond niet zo snel gebeuren."

„Daarbij komt dat een prent neutraler is om te geven dan een schilderij. Een schilderij vind je mooi of niet", vertelt de kunsthistoricus. De Bruijn studeerde rechten en kunstgeschienis in Nijmegen en doceerde dat laatste vak jarenlang aan de universiteit in Aken.

Goedkoper

Prenten zijn gemiddeld ook veel goedkoper dan schilderijen. „Een prent is een originele decoratie voor relatief weinig geld. Prenten trekken ook altijd belangstelling in een interieur. Topstukken die ik verkoop kosten tot ongeveer vijfduizend gulden. Als je een schilderij koopt als belegging moet je minimaal tienduizend gulden uitgeven. En dan nog, de prijzen van schilderijen zijn na een topjaar in 1989 nu weer terug op het niveau van 1984, terwijl de prijzen eigenlijk verdubbeld hadden moeten zijn," weet de 'connaisseur'.

Ook het verschijnsel dat de liefhebber 'de koele zakelijkheid' noemt, verdwijnt uit de huiskamers. „Kijk maar naar de Laura-Ashley-achtige zaken en naar de luxere modebladen: 'British-like' is helemaal in. Prenten passen perfect in die Engelse sfeer."

Twee nieuw[e] hulpgroepen

MAASTRICHT – De Werkgro[ep] Seksualiteit Intimiteit Relati[es] (SIR) Maastricht/Zuidelijk Zu[id-] Limburg heeft het initiatief [ge-] nomen tot het opzetten van tw[ee] nieuwe zelfhulpgroepen. Het b[e-] treft een JOR-groep (Jonge[re] Oudere Relaties) en een pra[at/] ontmoetingsgroep Exhibitionis[-] me.

De JOR-groep is bedoeld v[oor] vrouwen en mannen met pe[d-] fiele gevoelens, die behoe[fte] hebben aan informatie, advies [en] ondersteuning door gevoelsg[e-] noten. Een keer per maand is [er] een besloten ontmoetingsavon[d.] Met iedere geïnteresseer[de] wordt een introductiegespre[k] gehouden. De kosten bedrag[en] 2,50 per avond plus koffiebijd[ra-] ge.

Het doel van de praat/ontmo[e-] tingsgroep Exhibitionisme v[oor] vrouwen en mannen is om er[va-] ringen uit te wisselen en elk[aar] te ondersteunen. In januari st[art] een serie van circa tien bije[en-] komsten, telkens om de veerti[en] dagen. De kosten bedragen t[ien] gulden per keer.

De bijeenkomsten vinden pla[ats] in het Infohuis voor Seksualit[eit] en Relaties, tevens het conta[ct-] adres van de Werkgroep, w[aar] geïnteresseerden informa[tie] kunnen inwinnen en zich ku[n-] nen aanmelden.

In de Werkgroep SIR Maa[s-] tricht/ZZL werken samen: N[e-] derlandse Vereniging tot In[te-] gratie Homoseksualiteit/CO[C,] Stichting Infohuis voor Seks[ua-] liteit en Relaties, Reklasseri[ng] Zuid-Limburg en de Riagg/W[es-] verdalcombinatie.

Inbraken in gemeentehuizen Belgisch-Limbur[g]

MAASMECHELEN – In enkele gemeentehuizen in Belgisch-Limburg is in de nacht van maandag op dinsdag ingebroken.
Dat gebeurde ondermeer in Maasmechelen, waar inbrekers uit een brandkast blanco reispassen, rijbewijzen, verblijfsvergunningen en gemeentelijke- en fiscale zegels voor een waarde van 1 miljoen roofden.
In het gemeentehuis van Hoeselt, waar dieven vorige week aan haal gingen met een gelijkaar[dige] buit, werd opnieuw ingebroken. keer moesten de inbrekers on[ver-] richterzake en zonder buit af[drui-] pen.

Forse straffen geëis[t] tegen 'hulpjes' van hasj-smokkelbende

Van onze verslaggever

ROERMOND – Als manusje-van-alles verdienden F. S. (33) en J. D. (25) een vorstelijk salaris bij een transportbedrijf in Venlo. Ze werden dan ook betaald met drugsgeld, want de firma – in politiedossiers De Globetrotter gedoopt – hield zich voornamelijk bezig met de smokkel van duizenden kilo's hasj vanuit Spanje en Marokko naar Nederland.

De 'directie' is inmiddels al voor jaren achter slot en grendel verdwenen. Hulpje S. hoorde gisteren voor de Roermondse rechtbank twee jaar cel en een boete van 75.000 gulden tegen zich eisen. Zijn collega D. gaat als het aan officier van justitie mr. J. Laumen ligt anderhalf de gevangenis in en moet vijftig mille ophoesten. Hij stond wat korter op de loonlijst van De Globetrotter.

Belangrijkste werk van de twee Venlonaren was het timmeren van dubbele wanden en bodems op opleggers. Per oplegger beurden [ze] snel tienduizend gulden per [per-]soon. Als de vrachtwagens later [uit] Spanje of Marokko in Venlo te[rug-]keerden, staken ze ook een ha[nd] toe bij het lossen van de illegal[e la-]ding. Ze wisten per slot van [reke-]ning het beste waar de in jute [zak-]ken verpakte hasj was verstopt. [Het] uitladen werd eveneens met [een] stapeltje bankbiljetten beloond.

En omdat de directie van De Gl[obe-]trotter eigenlijk alle klusjes [goed] betaalde, kropen S. en D. af en [toe] ook achter het stuur van een be[stel-]busje om de hasj te bezorgen [bij] afnemers in het hele land.

De advocaten van de twee Venlo[na-]ren schrokken behoorlijk van [de] geëiste gevangenisstraffen. [Zij] hadden ze eerder aan dienstve[rle-]ning gedacht, maar daar wilde [de] officier van justitie niets van we[ten.] „In dit soort gevallen is alleen [een] celstraf op zijn plaats," zei mr. L[au-]men.
De rechtbank doet uitspraak [over] veertien dagen.

Verdachte moord Han[i] op borgtocht vrij

Van onze correspondent

JOHANNESBURG – Een van de verdachten van de moord op de zwarte leider Chris Hani, Gaye Derby-Lewis, is gisteren op borgtocht vrijgelaten.

Derby-Lewis, zat samen met haar man, de prominente conservatieve politicus Clive Derby-Lewis, en de Poolse immigrant Janus Walusz gevangen in afwachting van hun proces dat op vier oktober begint.

Het gerechtshof in Johannesburg stelde haar gisteren op vrije voeten na betaling van een borgsom van 30.000 rand (circa 18.000 gulden). De voorwaarden voor haar, voorlopige, in vrijheidsstelling zijn geheim. Naar verluidt staat zij onder permanent toezicht van de politie en heeft zij een verklaring ondertekend, dat zij instemt met haar uitlevering, als zij er in zou slagen naar een ander land te vluchten.

Derby-Lewis had het hof eerder vergeefs verzocht haar op borgtocht vrij te laten. Het feit dat haar verzoek gisteren werd gehonoreerd, heeft bij sommige w[aar-]nemers het vermoeden gew[ekt] dat er een akkoord is geslo[ten] waarbij zij tijdens het proces [als] kroongetuige zal optreden.

Het ANC heeft woedend ge[rea-]geerd op de vrijlating van G[aye] Derby-Lewis. In een verkla[ring] zegt de beweging, dat 'hierd[oor] de verdenking wordt aangew[ak-]kerd dat het leven van een zw[arte] goedkoop is'. Het ANC wijst er[op] dat zwarten, die eveneens [ver-]dacht worden van een politi[eke] moord, al langer dan een jaar [ge-]vangen zitten, omdat justitie [hun] vrijlating op borgtocht afw[ijst.] Het lijkt er op dat hier met t[wee] maten wordt gemeten, aldus [het] ANC.

Hani, de leider van de Zuid[-Afri-]kaanse communistische parti[j en] prominent lid van het ANC, w[erd] in april dit jaar voor zijn h[uis] doodgeschoten door Walusz. [De] moord veroorzaakte een van [de] ernstigste crises sinds presid[ent] De Klerk zijn hervormingsbe[leid] begon.

Walusz werd vrijwel onmidde[llijk] gearresteerd, terwijl Clive De[rby-]Lewis na een week en zijn vro[uw] enkele weken later werden op[ge-]pakt.

Van onze sportredactie

MAASTRICHT – „Zelfs Johan Capiot is niet beschikbaar." Rob Hupkens, een van de organisatoren van de Ridderronde in Maastricht, die vanavond op het programma staat, zucht eens diep. „Wij zouden hem graag aan de start hebben gehad. Als inwoner van Rijkhoven in Belgisch Limburg woont hij slechts luttele kilometers verwijderd van het Vrijthof. Echter, zijn chef d'equipe Priem dirigeerde hem met Skibby, De Vries, Den Bakker en nóg een paar ploeggenoten naar de Ronde van Engeland."

Rittenkoersen houden veel renners uit Ridderronde

Maastricht kampt met concurrentie

De Ronde van Engeland - waar Phil Anderson het klassement aanvoert - is niet de enige concurrent voor Maastricht. In Bretagne staat een open rittenkoers op het programma en in Spanje wordt deze week de Ronde van Galicië verreden. Daarin zijn Breukink, Jalabert, Van der Poel, Delgado, Zülle, Bruyneel, Mejia, Bugno, etcetera van de partij. Voeg daarbij de Ronde van Portugal en een internationale koers in Italië en het is duidelijk waarom de organisatoren van de Ridderronde extra veel moeite hebben moeten doen om nog een degelijk rennersveld aan te trekken.

Wie wél present zijn? Allereerst de Belg Wilfried Nelissen, etappewinnaar en drager van zowel gele als groene trui in de voorbij Tour de France. Daarnaast de drie Limburgse Tourdeelnemers Danny Nelissen, Maassen en Mulders mét hun provinciegenoten Meijs, Strouken en Wijnands.

Laatstgenoemde wordt ter gelegenheid van zijn naderend afscheid gehuldigd. Verder maken Rooks, Verhoeven, Talen, Van de Vin, Veenstra en de vroegere wereldkampioen van de cyclocrossers, Baars, deel uit van het bijna veertig man sterke veld.

Het parcours met een lengte van iets minder dan twee kilometer is uitgestippeld rond Vrijthof (start en finish), Onze Lieve Vrouweplein en Markt. Entree: gratis.

Voordat de profs omstreeks half negen aan hun opgave over 100 km beginnen, wordt Leontien van Moorsel in de bloemen gezet ter gelegenheid van haar hernieuwde zege in de Tour Cycliste Féminin.

Een amateurkoers over 80 km om de GP Toine Gense opent om half zeven het avondprogramma, waarin veel ruimte is voor show en amusement. Onder andere vindt de begroeting plaats van estafettelopers uit Rome, die de aandacht vestigen op het afstaan van bloed en organen voor de medemens.

Venlo en Valkenburg volgende week etappeplaatsen

Ronde Nederland sprintfestival

TILBURG – Vier etappewinnaars van de voorbije Tour de France staan maandag in Leiden aan de start voor de drieëndertigste Profronde van Nederland. Het zijn de drie sprinters Wilfried Nelissen, Mario Cipollini en Olaf Ludwig, naast Jesper Skibby. In totaal geven zestien formaties met ieder zeven man acte de presence. De finish van de voorlaatste etappe is in Venlo. Een dag later, vrijdag 20 augustus, is Valkenburg eindpunt van 's lands enige etappekoers voor profs. In deze slotetappe trekt de karavaan over Cauberg en andere Zuidlimburgse hellingen.

● *Luttele weken na de Tour de France zullen Mario Cipollini (juichend) en zijn felste concurrent Wilfried Nelissen met elkaar slag leveren in de Ronde van Nederland.* Foto: ANP

Het budget van het evenement bedraagt 1,2 miljoen gulden, uitgezonderd de dienstverlenende kosten. Wim Breukink, voorzitter van de Stichting Profronde van Nederland, hield opnieuw een pleidooi de wedstrijd opgewaardeerd te krijgen op de internationale kalender.

„We krijgen telkens van de KNWU en de UCI hoge rapportcijfers, maar erkenning in de vorm van een opwaardering naar een hogere categorie krijgen we niet. Ik heb in die dertien jaar dat ik betrokken ben bij de organisatie nog nooit iemand van de UCI of vroeger FICP gezien," aldus de vader van Erik Breukink.

Protest

Bovendien hebben hij en zijn mede-organisatoren zich onder protest neergelegd bij de beslissing van de internationale wielrenunie om de koers met een dag in te korten. Een en ander is door de profsectie van de UCI bepaald om één dag extra rust in te lassen tussen Ronde van Nederland en de op 22 augustus geprogrammeerde wereldbekerkoers in Zürich.

Aan de vijfdaagse rittenkoers in ons land neemt hoogstwaarschijnlijk ook een ploeg onder leiding van bondscoach Gerrie Knetemann deel. Het zijn de uitgestoten Nederlanders van de Festina-ploeg, namelijk Van Aert, Rooks en Koerts en de Belg Van Lancker die mogelijk met Van den Akker, Cordes en een nog aan te wijzen renner een gelegenheidsformatie zullen vormen.

Deelnemers

De belangrijkste deelnemers aan de 853 kilometer lange tocht door Nederland zijn de winnaar van vorig jaar Nijdam en Alcala (beiden WordPerfect), tweevoudig ritwinnaar van vorig jaar Harmeling, Skibby (TVM), Boumans, Nelissen (Histor), Ludwig, Van Orsouw (Telekom), Breukink, Jalabert ONCE), Cipollini, Baldato (GB-MG), Van der Poel (Mercatone-Uno), Konychev, Pieters (Jolly), Yates, Bauer (Motorola) en Fignon, De Wolf (Gatorade).

Routeschema

Profronde van Nederland:

Maandag 16 augustus, eerste etappe Leiden-Tilburg 155 km.
Dinsdag 17 augustus, tweede etappe Tilburg-Huizen 193 km.
Woensdag 18 augustus, derde etappe Nijkerk-Hardenberg 108 km.
Woensdag 18 augustus, vierd etappe Hardenberg-Hardenberg individuele tijdrit 23 km.
Donderdag 19 augustus, vijfde etappe Deventer-Venlo 180 km.
Vrijdag 20 augustus, zesde etappe Venlo-Valkenburg 194 km.

Arjen Timmers ronde verder

VENLO – Op de tweede dag van de open Limburgse tenniskampioenschappen in Venlo won Arjen Timmers met 6-4, 6-3 van Coen van de Maarel. Pieter Klinkers bereikte de tweede ronde, omdat zijn geblesseerde tegenstander niet kwam opdagen. Bij de dames won Nicole Sangers haar partij in de eerste ronde pas in de tiebreak van de derde set. De uitslag was 6-2, 4-6, 7-6.

Veel partijen gingen in Venlo niet door wegens de regen. Dat was ook het geval tijdens de nationale jeugdkampioenschappen in Groningen, waar Tom Ricker in de tweede ronde met 6-1 6-1 verloor van Kjell Peters.

Martijn John Voorbraak plaatste zich in Volendam voor het hoofdschema van het Palingtoernooi. Na een eenvoudige zege op Johan Draulans (6-0, 6-2) belandde hij in de beslissende ronde, omdat zijn tegenstander Martin Kalkhoven bij 2-0 in de derde set tot opgave gedwongen was. Vervolgens bereikte Voorbraak het hoofdtoernooi door Patrick van Dusschoten met 4-6, 6-3, 6-2 te verslaan.

Eddy Budé meesterlijk

BRUNSSUM – Eddy Budé heeft gisteren voor een stunt gezorgd door in het Fair Play Centers-damtoernooi de Senegalese grootmeester Abdoulaye Der te verslaan. Door dit resultaat bezet de Brunssummer na vijf ronden samen met Scholma de gedeelde derde plaats op de ranglijst. In het WK voor vrouwen blijft Olga Lewina alleen koploper. Wereldkampioene Golubjeva was de schrik van haar nederlaag eergisteren nog niet te boven en moest remise toestaan tegen de zwakke Ringelene.

De overwinning van Eddy Budé was de verrassing van de dag. Abdoulaye Der staat bekend als een van de sterkste Afrikaanse dammers. Budé kreeg een gunstige klassieke stelling. Na een zwakke opbouwzet van Der maakte de thuisspeler het karwei foutloos af.

Eddy Budé verkeert blijkbaar in een bloedvorm. Zaterdag maakte hij korte metten met de Italiaan Bubbi. Een ronde later speelde hij een sterke partij tegen Harm Wiersma. Enigszins ongelukkig moest Budé het loodje leggen. Maandag behaalde hij een gelijkwaardige puntendeling tegen Auke Scholma, ook al een internationale grootmeester. Als Budé in Brunssum een beetje redelijk blijft doorscoren, ligt een internationaal meesterresultaat in het verschiet.

Harm Wiersma boekte gisteren zijn derde winst in het toernooi ten koste van Michael Katz en gaat nu samen met Anatoli Gantwarg met acht punten aan de leiding.

In het WK vrouwen gaat de strijd definitief tussen Olga Lewina uit de Oekraïne en de Witrussische Kamitsjleva. Titelverdedigster Zoja Golubjeva is de dreun van haar nederlaag in de zesde ronde blijkbaar nog niet te boven. Gisteren speelde ze remise tegen de zwakke Ringelene. Olga Lewina versloeg met speels gemak de Nederlandse Jaqueline Schouten.

sport kort

● VOETBAL – SV Meerssen-spits Ivo Dahlmans heeft op de training een middenvoetsbeentje gebroken. Hij is voor acht weken uitgeschakeld.

● AUTOSPORT – Gerhard Berger is in de universiteitskliniek van Innsbruck operatief geholpen aan een slijmbeursontsteking in de elleboog. De 33-jarige formule 1-coureur verliet het ziekenhuis met de elleboog in het gips. Hij kan zondag starten in de GP van Hongarije.

sport op tv

VANDAAG

17.00-17.15 Dld 2: Sport Heute.
18.45-19.10 RTL Television: Sport.
18.50-19.20 Ned 3: Studio sport.
19.30-20.00 BRT 1: Sport.
21.30-22.05 BRT 2: Sport.
22.15-22.30 Ned 3: Sportjournaal.
22.35-23.00 BRT 1: Sport.

Dopingjager Donike voelt nattigheid

KEULEN – Professor Dr. Manfred Donike, lid van de medische commissie van het Internationaal Olympisch Comité, denkt dat in het vroegere Oost-Duitsland nog steeds dopingnesten te vinden zijn. „Niet alleen in Neubrandenburg," zei de beroemde dopingjager met verwijzing naar onder anderen Katrin Krabbe. „Ik vertrouw nog steeds niemand uit de voormalige DDR. Ik weet dat begin 1989 wetenschappers tegenmiddelen zochten om bij controles negatief te reageren."

Dit jaar analyseerde Donike in zijn laboratorium in Keulen zesduizend urinestalen; twee procent was positief. Dat betekent twee tot drie overtredingen per week. Donike verwacht tijdens het WK atletiek in Stuttgart driehonderd dopingcontroles te moeten uitvoeren. Over het aantal positieve gevallen wordt gegist. „Het heeft geen pas voorspellingen te doen," meent Donike.

Dit jaar werden drieëndertig atleten betrapt op doping. De vierhonderd controles tijdens trainingen leverden tien positieve gevallen op. „De controles lopen steeds beter, alleen moet mondiaal een lijn getrokken worden wat de vooraankondiging betreft. In Duitsland worden de atleten als het ware overvallen, maar in de Verenigde Staten worden ze drie dagen tevoren gewaarschuwd. Dat is natuurlijk een lachertje."

● *Elly van Hulst, toch naar WK in Stuttgart.* Foto: DRIES LINSSEN

Elly van Hulst trekt de stoute schoenen aan

STUTTGART – Elly van Hulst heeft besloten toch deel te nemen aan de wereldkampioenschappen atletiek, die vrijdag in Stuttgart beginnen. De 3000 meter-loopster meldde aan coördinator Bert Pauw dat zij zich morgen bij de Nederlandse ploeg zal voegen.

Van Hulst had voldaan aan de voorwaarden voor deelneming, namelijk het bereiken van de B-limiet, die op 8 minuten en 50 seconden lag plus het behalen van de Nederlandse titel. Zelf echter wilde zij aanvankelijk slechts starten wanneer zij een prestatie zou kunnen leveren die in overeenstemming met haar reputatie is.

Voor zichzelf had zij besloten dat de wedstrijden van vorige week woensdag in Zürich een laatste examen zouden zijn. In de Zwitserse stad eindigde zij in een sterk veld slechts als tiende op de drie kilometer in een tijd van 8.54,02. Na het weekeinde belde zij echter uit Zwitserland met Pauw om te vertellen dat zij zich niettemin sterk genoeg achtte voor de strijd om de wereldtitel.

sport in cijfers

TENNIS

Cincinnati. Mannen, 3,3 miljoen gulden. Eerste ronde: Siemerink-Doyle 6-3 6-2, Ferreira-Carlsen 6-4 6-3, Reneberg-Stolle 6-3 7-6, Tsjerkasov-Jarryd 6-4 6-0, Medvedev-Paez 6-2 6-4, Washington-Pernfors 6-4 6-2, Pioline-Steven 6-3 6-3, Gilbert-Olhovski 6-7 6-4 7-6, Nestor-Rafter 6-4 6-2, Morgan-Knowles 2-6 6-1 7-6, Flach-Pozzi 6-1 6-7 6-2, Tarango-Gilbert 5-7 6-4 6-0, Woodforde-O'Brien 7-6 6-4, Krickstein-Simian 6-4 7-6, Mattar-Ivanisevic 6-3 3-1 opgave.

San Marino. Mannen, 600.000 gulden. Eerste ronde: Rikl-Hadad 6-4 6-1, Puentes-Berasatequi 6-4 6-4, Meligeni-Valeri 6-3 6-1, Perez-Roldan-Dewulf 6-4 3-6 6-3, Furland-Portas 6-2 6-1, Stringari-Gorriz 7-5 2-6 6-4.

Los Angeles. Vrouwen, 750.000 gulden. Eerste ronde: Gavaldon-De Los Rios 6-1 6-0, Smylie-Watanabe 6-0 6-3, Baudone-Temesvari 6-2 3-6 6-3, Likhovetsva-Field 6-4 6-2, Davenport-Porwik 6-4 6-2, Scott-Durie 7-6 7-6, Halard-White 6-2 6-2, Nideffer-Katerina Malejeva 6-7 6-4 6-4, Rinaldi-Radford 6-2 6-2, Basuki-Allen 3-6 6-3 6-2, Dahlman-Stafford 6-3 6-3, Whitlinger-Arendt 6-1 6-2, Strnadova-Price 7-5 6-7 7-5, Kruger-Henricksson 3-6 6-4 6-3, Jaggard-Lai - Mall 6-7 6-4 6-2, Keller-McQuillan 6-4 6-2, Kelesi-Morton 7-6 6-4. Tweede ronde: Garrison-Keller 6-3 6-4.

Wereldranglijst heren: 1. Sampras 4197, 2. Courier 3845, 3. Edberg 3230, 4. Becker 2786, 5. Bruguera 2661, 6. Stich 2327, 7. Lendl 2103, 8. Krajicek 2003, 9. Chang 1982, 10. Korda 1938, 11. Ivanisevic 1894, 12. Medvedev 1836, 13. Muster 1700, 14. Martin 1526, 15. Novacek 1452, 16. Volkov 1410, 17. Pioline 1370, 18. Ferreira 1352, 19. Forget 1334, 20. Washington 1292, 44. Siemerink 740, 52. Haarhuis 676, 72. Eltingh 545, 205. Wibier 178, 209. Schapers 176, 232. Nijssen 144, 241. Koevermans 134, 322. Groen 78, 344. Winnink 68.

Groningen. Nederlandse jeugdkampioenschappen, jongens t/m 16 jaar, eerste ronde: Coumans-Tijveleijn 6-4, 6-2; Smeets-Bakermans 7-6, 6-7, 6-3; tweede ronde: Ricker-Peters 1-6, 1-6; jongens t/m 14 jaar, eerste ronde: Lemmens-Nip 3-6, 1-6; Liem-Bruens 7-5, 6-0; Oonk-Zijlstra 7-6, 6-1; Pelt-Willekes 7-6, 6-2; Sikkink-De Jong 2-6, 3-6; Neuhaus-Van der Schaar 6-0, 6-4; Van de Plasse-Kamshoff 4-6, 6-4, 6-0; tweede ronde: Liem-Kloppert 6-2, 6-1; Neuhaus-Joustra 6-2, 6-1; Oonk-Amerika 0-6, 6-3, 6-4; Pelt-Rutten 6-4, 4-6, 7-5; Van de Plasse-Van de Berg 2-6, 4-6; meisjes eerste ronde: Bruls-Pennings 1-6, 4-6; Damen-Kenbeek 6-4, 3-6, 2-6; Doppen-Draga 6-1, 6-2; Janssen-De Winter 3-6, 1-6; Snijders-Van de Hurk 1-6, 2-6.

Venlo. Open Limburgse kampioenschappen. HEB1 eerste ronde: Timmers-Van de Maarel 6-4, 6-3; DEB1 eerste ronde: Sangers-Rouleaux 6-2, 4-6, 7-6; HEB2 eerste ronde: Heinemans-Beckers 8-6; Krijntjens-Riekwel 8-6; tweede ronde: Beekman-Heinemans 8-0; Fischermans-Pollen 8-5; Hessler-Knols 8-1; Van de Bolt-De Bakker 8-6; B. Liesenfeld-Hambeukers 8-2; Lienenkamper-Korsten 8-4; Van Huet-Sijben 8-5; Vrencken-Stassen 8-3; Beine-Verheijen 8-5; R. Boesten-Gortz 8-4; DEB2 eerste ronde: Sambeth-Cartigny 8-2; Wetzels-Aerts 8-2; tweede ronde: Van Ratingen-Carels 8-2; Rouleaux-Sambeth 8-5; Killewald-Jacobs 8-5; Muller-Coenemans 7-5, 6-1.

DAMMEN

Brunssum. WK vrouwen. Zevende ronde: Tsjitaikina-Van Lith 0-2, Tsjoeb-Pasjkevitsj 1-1, Lewina-Schouten 2-0, Minkina-Nicolai 2-0, Ringelene-Golubjeva 1-1, Jankowskaja-Kamitsjleva 0-2. Stand: 1. Lewina 12, 2. Kamitsjleva 11, 3. Golubjeva, Van Lith, Tsjitaikina 8, 6. Tsjoeb, Minkina 7, 8. Jankowskaja, Pasjkevitsj 6, 10. Ringelene 5, 11. Nicolai 4, 12. Schouten 2. **Mannen, kroongroep.** Vijfde ronde: Bubbi-Gantwarg 0-2, Wiersma-Katz 2-0, Scholma-Sidibé 0-2, Der-Budé 0-2, Prosman-Zalitis 1-1. Stand: 1. Gantwarg, Wiersma 8, 2. Budé, Scholma 6, 5. Der 5, 6. Zalitis, Katz, Sidibé 4, 9. Prosman 3, 10. Bubbi 2.

WIELRENNEN

Ronde van Groot-Brittannië. Tweede etappe Cardiff-Swansea: 1. Baguet 188,8 km in 4.57.40, 2. Den Bakker, 3. Fondriest 0.34, 4. Skibby, 4. Anderson 0.38, 6. Belli, 7. Namtvedt, 8. Schurer 0.46, 9. Zamana, 10. Yates. **Algemeen klassement:** 1. Anderson 9.31.09, 2. Belli 0.04, 3. Namtvedt 0.08, 4. Imboden 0.20, 5. Lemarchand 0.23, 6. Schurer 0.32, 7. Andreu, 8. Haghedooren , 9. Frison 1.18, 10. Baguet 9.23.

Ronde van Galicië. Tweede etappe Sarria-Alto Cabeza Manzaneda: 1. Hampsten 163 km in 4.37,27, 2. Della Santa 1.48, 3. Mejia 2.50, 4. Fernandez 3.42, 5. Gaston, 6. Giovanetti 4.12, 7. Rincon 4.43, 8. Escartin 4.50, 9. Mauleon 9.31, 10. Triana 9.23, 12. Theunisse 5.50, 42. Bugno 12.42, 44. Voskamp 13.59, 54. Zülle 17.47, 61. Breukink, 66. Van Steen, 67. Hoffman, 86. Van der Poel 18.50, 98. Cordes 23.30, 107. Harmeling 32.44, 108 en laatste: Hermans 37.49 (te laat). **Algemeen klassement:** 1. Hampsten 7.25.24, 2. Della Santa 1.52, 3. Mejia 2.56, 4. Gaston 3.52, 5. Fernandez, 6. Giovanetti 4.22, 7. Rondon 4.52, 8. Escartin 5.02, 9. Mauleon 5.31, 10. Triana 5.33, 11. Theunisse 5.56, 41. Bugno 12.52, 43. Voskamp 14.09, 55. Zülle 17.57, 58. Van Steen, 67. Breukink, 68. Hoffman, 84. Van der Poel 19.00, 98. Cordes 23.30, 107. Harmeling 32.54.

Ronde van Portugal. Tiende etappe Tarouca-Macedo Cavaleiros: 1. Henriques 153,3 km in 4.06.44, 2. Stanchev, 3. Ferreira 0.02, 4. Arenas, 5. Criscione 0.07. **Algemeen klassement:** 1. Gomes 37.26.00, 2. Espinosa 2.19, 3. Freitas 2.55, 4. Gamito 3.47, 5. Rodriguez 4.22.

Heusden: 1. Ekimov 175 km in 3.55, 2. Veenstra, 3. Bogaert 0.10, 4. Planckaert, 5. Willems, 10. Cornelisse, 18. Van Aert, 19. Nijdam, 20. Enthoven.

Diepenbeek. Vrije liefhebbers, A-renners: 1. Hindrix, 2. Riswick. Liefhebbers: 1. Janssen, 2. Nelissen, 5. Spijkers, 7. Scheres, 12. Knol. Veteranen: 1. Konings, 4. Vergoossen, 11. Lemmens, 14. Van Himbergen, 15. Klinkers, 17. Van Vught, 18. Houben, 19. Notermans.

Sittardia naar Zweden

SITTARD - Komend weekeinde zet een aantal Limburgse handbalteams de voorbereiding op het nieuwe seizoen voort met het spelen van oefenwedstrijden. VGZ/Sittardia vertrekt vrijdag voor een achtdaagse trainingsstage naar het Zweedse Skovde. Dan ook wordt duidelijk of de IJslandse international Grimson als Sittardiaan begroet kan worden. Hirschmann/V&L oefent zaterdag tweemaal thuis: tegen Mönchengladbach, de ploeg van Paul Louwers en trainer Jan Kecskemethy (16.00 uur), en tegen Beynoise (18.30 uur). Loreal is te gast bij Neerpelt. Delmach/Iason (dames) ontvangt zondag (14.00 uur) het Belgische Visé, terwijl Swift om 17.00 uur in het Belgische Meeuwen speelt.

Sportfonds met Limburgs tintje

AMSTERDAM – Een groep van 97 jongens en meisjes uit negen sportbonden, in leeftijd variërend van twaalf tot twintig jaar, is door het Sportfonds Leo van der Kar geselecteerd voor een trainingsweek op Papendal. In de groep van uitverkorenen is Limburg sterk vertegenwoordigd. Geselecteerd zijn onder meer Norder, Van Kessel (Landgraaf, worstelen), Weijers (Venlo), Loog (Hoensbroek, beiden badminton), Van Geel (Ulestraten, biljarten), Sabina Franssen, Maaike Zijlstra (OG, beiden softbal), Sliepen (Wessem), Wendy Snijders (Geleen, beiden tafeltennis).

Judith Polgar daagt Fischer uit

BOSTON – De zeventienjarige Hongaarse schaakster Judith Polgar zoekt een sponsor die tien miljoen gulden op tafel wil leggen als prijzengeld voor een tweekamp met oud-wereldkampioen Bobby Fischer. Vader Laszlo Polgar bevestigde dat zijn dochter afspraken gemaakt heeft met Fischer over een confrontatie, maar dat die alleen kan doorgaan als het geld gevonden kan worden. Fischer verscheen vorig jaar na twintig jaar afwezigheid weer op het toneel voor een wedstrijd tegen Boris Spasski. Toen was er een bedrag van rond vijf miljoen dollar beschikbaar.

PSV huurt Lamptey

EINDHOVEN – PSV huurt voor het komend seizoen de Ghanese international Nii Lamptey van Anderlecht. De achttienjarige speler is in juli een week op proef geweest in Eindhoven, maar toen bereikte PSV geen overeenkomst met de Belgische kampioensploeg, die alleen over verkoop wilde praten. Voor de komst van de aanvaller is nog het fiat van de Stichting Arbeidszaken Betaald Voetbal nodig.

Bliksem doodt voetballer

BELGRADO – Een Servische voetballer is gedood door de bliksem. De speler werd getroffen tijdens een vriendschappelijke wedstrijd in Dragojevac, tachtig kilometer ten westen van Belgrado. Twee andere spelers raakten zwaargewond.

Oranje thuis tegen Mannschaft

ZEIST – Het Nederlands elftal speelt volgend jaar na de eindronde van het wereldkampioenschap voetbal in de Verenigde Staten een thuiswedstrijd tegen Duitsland. Het oefenduel is vastgesteld op 12 oktober. Een maand eerder, op 7 september, speelt de Mannschaft in Sofia tegen Bulgarije.

oefenvoetbal

Roda JC 2-Standard Luik 2	4-4
Almania-Beegden	1-0
SV Meerssen-Eijsden	3-2
OVCS-SVE	3-1
Sylvia-Hulst	2-0
Buchten-RKONS	1-2
Spcl.Leeuwen-Centrum Boys	1-1
RKAVC-Haelen	2-5
Merefeldia-Roermond	2-2
Eindse Boys-Heythuysen	1-2
RKMSV-Venray	2-5
RKMSV 2-Venray 2	3-1
Horn-St.Odiliënberg	0-3
Thorn-Wilhelmina '08	0-3
Roosteren-EVV	2-1
RKSNA-Stevensweert	2-1
RKVB-Holtum	5-1
RKMVC-Al Wasl Club Dubai	2-4
Kampioenschap Heerlen:	
Groene Ster-Heksenberg	1-0
Eikenderveld-FC Hoensbroek	1-2
Heerlen-RKHBS	4-2
Coriovallum-KEV	2-0
Heerlen Sport-Helios'23	5-0
Passart-VKC	2-3
EHC-Mariarade	3-0
Bekkerveld-NEC '92	1-2
Toernooi Land van Rode:	
Chevremont-Haanrade	2-1
RKTSV-Hopel	1-3
Heilust-Miranda	0-2
FC Gracht-KVC Oranje	3-2
VANDAAG	
Waubach-Roda JC 2	19.00 uur
Heer-Mheerder Boys	19.00 uur
DVO-Sweikhuizer Boys	19.00 uur
SVM-Wijnandia	19.30 uur
SCG-Vilt	19.00 uur
Panningen-De Valk	20.00 uur
Veritas-Victoria	19.00 uur
Tiglieja-Swift	19.00 uur
Helden-RKSVN	19.30 uur
Heidebloem-RIOS '31	19.30 uur
PSV'35-Venlo	19.00 uur
SVVH-KVC	19.30 uur
Budel-Crescentia	19.00 uur
Armada-Heel	19.30 uur

imburgs agblad

Veel doorkijkjes, watervallen en een authentiek ceremoniehuis

Japanse tuinkunst in hartje Hasselt

DOOR JOS FRUSCH

Een misleidende naam eigenlijk, Japanse tuin. Je zou aan een tuin met Japanners kunnen denken, zoals je bij een dierentuin aan dieren en bij een kasteeltuin aan een kasteel denkt. Of aan een oorlogsmuseum in de buitenlucht, zoals in Overloon. Bij mij persoonlijk roept de naam associaties op met het kleurrijke perk wilde bloemen waar mijn vader zo verzot op was. Niets van dat alles in Hasselt, waar aan de rand van de stad sinds 1985 een Japanse tuin,is verrezen. Als symbool van de vriendschap tussen de Belgisch-Limburgse hoofdstad en de Japanse stad Itami, waar sinds 1991 een authentieke Belgische torenbeiaard prijkt.

● Het ceremoniehuis in de Japanse tuin is opgebouwd uit natuurlijke materialen.

De Japanse tuin is een tuin die volgens de regels van de Japanse tuinkunst is aangelegd, zo leert de brochure die de Hasseltse Dienst voor Toerisme heeft uitgegeven. Dat betekent respect voor en gebruik van de natuurlijke omgeving, behoud van de aanwezige bomen en heesters, creatie van doorkijkjes en vervaging van de tuingrenzen om zo te komen tot een mini Japans (berg)landschap.

De Japanse tuin in Hasselt is een onderdeel van het wandelpark Kapermolen, een honderdvijftien hectaren groene wig die zich uitstrekt van het stadscentrum tot de gemeentegrens met Diepenbeek. Parkeren kunt u het best op de parkeerplaats bij het stedelijk zwembad; vandaar is het ongeveer vijfhonderd meter lopen door het park naar de ingang van de tuin.

Bij mijn bezoek aan de Hasseltse Japanse tuin is het er redelijk druk. Een paar grotere groepen, voor de rest veel (oudere) 'Einzelgänger' en een paar paartjes. Geen bezoekers uit het land van de Rijzende Zon, die met hun eeuwige glimlach en obligate foto- of filmcamera de kust onveilig plegen te maken. Dat geeft best een prettig gevoel. De enige 'authentieke Japanner' blijkt een Belg te zijn die de bezoekers in kimono en spijkerbroek in het Ceremoniehuis welkom heet. Voor u zover bent, hebt u kunnen genieten van vijvers, bruggetjes, kleinere en grotere watervallen en rotsen. Heel veel rotsen, het symbool van onvergankelijkheid. Zij zijn de door natuur en tijd onveranderbare elementen in de tuin.

Kerselaar

Al wandelend door de tuin komt u langs een keienstrand, een zigzagbrug om naar irissen te kijken en de kerselarentuin. De kerselaar is voor de Japanner een aanleiding tot feestvieren. Vandaar dat de Belgen er behoorlijk wat ruimte voor hebben gereserveerd. Er liggen een evenementenplein en terrasvormige ruimten, die naar Japans gebruik als picknickplaats fungeren. Wat opvalt is dat er weinig kleur in de tuin te vinden is. Het groen van grasvelden, bomen en heesters overheerst.

Twee opvallende gebouwen in de tuin zijn het ceremoniehuis en het theehuis. Het ceremoniehuis, met entree, wachtkamer, dienstlokalen, ontvangst- en leefruimte, is opgebouwd uit natuurlijke materialen als natuursteen, hout, bamboe, klei en papier. De ramen van het theehuis zijn voorzien van rasterwerk van twijgen en latwerk in bamboe om de intieme sfeer van de theeceremonie te accentueren.

Terug buiten voert het pad langs de grote waterval. Een unieke ervaring, vindt de brochure, omdat de wandelaar zich als het ware opgenomen voelt in de waterval en het omlaagstorten van het water van zeer dichtbij beleeft.

Met een groot flatgebouw op de achtergrond valt dat echter niet mee.

Voor meer dan een uurtje zoetbrengen is de Japanse tuin in Hasselt niet echt geschikt. Een combinatie met een toeristische stadsrondrit per autotreintje is een aardige tip. Kosten 280 Bfr, duur ongeveer twee uur. Of met een bezoek aan de vele bezienswaardigheden in de gezellige Hasseltse binnenstad. Aan het Jenevermuseum bijvoorbeeld...

De Japanse tuin in Hasselt is geopend tot 30 oktober van dinsdag tot en met vrijdag van 10 tot 17 uur, zaterdag en zondag van 14 tot 18 uur. Toegangsprijs 100 Bfr per persoon. Voor geleid bezoek in groepsverband moet u reserveren via de Stedelijke Dienst voor Toerisme, 0932/112239543.

Weersverwachting vakantielanden

- België en Luxemburg: 23°
- Denemarken: 19°
- Duitsland: 28°
- Frankrijk: 25°, 33°
- Griekenland: 33°, 30°
- Gr. Brittannië en Ierland: 21°
- Hongarije: 30°
- Italië: 32°
- Oostenrijk: 30°
- Spanje en Portugal: 22°, 33°
- Turkije: 28°, 30°
- Zwitserland: 30°

ld / anp / knmi

Buckingham Palace open voor publiek

Buckingham Palace, volgens een peiling onder toeristen een van de lelijkste attracties van Londen, heeft sinds zaterdag zijn poorten geopend voor het publiek. Koningin Elizabeth heeft voor het eerst besloten belasting te betalen en hoopt nu na de brand in Windsor Castle uit de entreegelden een bijdrage te krijgen in de onderhouds- en reparatiekosten van haar bezittingen.

Vele monarchen haatten het om hier te wonen, maar slechts weinig mensen zagen het van binnen. Het terrein, waarover het 600 kamers tellende complex met een tuin van 17 hectare zich uitstrekt, was eerst een stuk moeras buiten de stad. Voordat de Duke of Buckingham er in 1703 een stenen huis neerzette was het gebied een kwekerij van zijderupsen van een aristocraat. Het bedrijf mislukte, waarop het oord, zoals chroniqeur Samuel Pepys het indertijd uitdrukte, verwerd tot 'verzamelplaats van hoeren en onguur volk'.

George III kocht het pand met grond als woonhuis voor zijn 19-jarige vrouw, maar hij had nooit de bedoeling dat het de koninklijke uitstraling zou krijgen die het thans heeft. Zijn huidige aanzien, met de gevels van steen uit Bath, kreeg het paleis onder George IV. Victoria was de eerste monarch die Buckingham Palace als vast verblijf koos, maar zij zat toch zo vaak in haar geliefde Schotland dat een onverlaat eens een bord 'te huur' voor de poorten zette.

Vorsten hebben zich door de jaren heen geërgerd aan de lange donkere gangen in het paleis, de overdadige versieringen en de volgepakte koninklijke vertrekken. De hertogin van York, die nu gescheiden leeft van prins Andrew, noemde het paleis 'het beste hotel van Londen', maar toen zij bij de prins introk moest zij haar rekken kleren op de gang zetten. Edward VII noemde het paleis een 'graftombe' en Edward VIII, die in 1936 afstand deed van de troon om een Amerikaanse gescheiden vrouw Wallis Simpson te trouwen, zei dat het licht in het paleis vrouwen er 'vreselijk' doet uitzien.

Pracht en praal

Maar voor liefhebbers van pracht en praal uit de afgelopen eeuwen in het sinds 1837 als koninklijke residentie fungerende paleis valt er wel iets te zien. Er worden per dag 8.000 bezoekers verwacht voor de slechts 18 vertrekken die openstaan voor het publiek.

De toer begint bij het trappenhuis – met een prachtig glazen dak, ontworpen in 1828-30 door John Nash – en voert eerst voorbij tien portretten van familieleden van koningin Victoria in de groene salon. Hier staan normaal de bezoekers van de koningin te wachten om tot de troonzaal te worden toegelaten. De pracht daarvan, in groen, goud en wit, is verbluffend: glanzende zijde op de wanden, zware kandelabers en kristallen kroonluchters en een Sèvres-vaas in de vorm van een schip uit het bezit van Madame Pompadour. De verzameling Sèvres-porcelein van het paleis is de grootste in de wereld.

In de troonzaal ontbreekt de troon: de koningin ontvangt gasten staande. In de schilderijengallerij hangen er werken van Peter Paul Rubens, Anthony van Dyck, Luca Carlevaris, Franz Xaver en John Hoppner. Van uit de in donker rood gehouden banketzaal hebben staatshoofden uitzicht op de enorme paleistuin met eigen meer. De salon is blauw en aangenaam koel. In de overdadig met goud versierde witte salon verschijnt de koningin bij ontvangsten als door magie. De truc: de commode met de spiegel is een geheime deur. De honderden meters rode tapijt zijn echter grotendeels door goedkopere vervangen om de echte te behoeden voor de voetstappen van het volk.

WOENSDAG 11 AUGUSTUS

SLENAKEN: IVN-wandeling met gids, vertrek om 14 uur bij VVV-kantoor.

SLENAKEN: Zomeravondconcert met aansluitend Tiroleravond in zaal Berg en Dal vanaf 20 uur.

GULPEN: Zomeravondfeest met muziekoptredens op de markt vanaf 20 uur.

BRUNSSUM: IVN-wandeling met gids over Brunssumerheide, start parkeerplaats bij de Heidecamping.

ARCEN: Sfeermarkt in het centrum.

MEERSSEN: Avondwandeling met gids, vertrek om 19 uur vanaf camping Bonanza.

VAALS: Kindermiddag in het Labyrint op het Drielandenpunt.

GEULLE: Orgelfestival: concert Mattias Jacob om 20.15 uur in de St.-Gerlachuskerk.

MARGRATEN: Wandeling met gids, vertrek om 18.30 uur bij de kerk in Scheulder.

VAESRADE: IVN-wandeling, vertrek om 19 uur bij de kerk.

DONDERDAG 12 AUGUSTUS

VALKENBURG: Orgelfestival: concert Matthias Jacob in St.-Gerlachuskek in Houthem om 20.15 uur.

HEERLEN: Stadswandeling met gids, vertrek om 14 uur vanaf het Kerkplein bij het standbeeld van de soldaat. Tevoren aanmelden bij VVV of Stichting 't Gilde, Emmastraat 3.

GULPEN: Zomeravondfeest op de markt vanaf 20 uur.

EPEN: IVN-wandeling vanaf het VVV-kantoor om 19 uur.

GULPEN: Avondwandeling met gids, vertrek bij VVV-kantoor 19 uur.

VENLO: Zomerparkfeest met om 19 uur The Kuni Lids, om 21 uur Clousseau en 22.45 uur showballet Judith Titulaer.

● *Wij raden onze lezers aan er rekening mee te houden dat de in deze rubriek opgenomen evenementen buiten ons medeweten afgelast, verplaatst dan wel uitgesteld kunnen worden.*

Folklore in Hasselt

Hasselt is komend weekeinde de ontmoetingsplaats voor volksdansers uit Europa. In de Herckenrodekazerne in de Maastichterstraat wordt voor de negende maal het Internationaal Folklorefestival gehouden.

De organisatie is in handen van volkskunstgroep De Boezeroenen. Volksdansgroepen uit Oekraïne, Engeland, Griekenland, en Hongarije maken tijdens het festival hun opwachting. Er zijn zaterdag voorstellingen om 20 uur en zondag om 14 en 20 uur. Kaarten kosten 180 BF. Voor meer informatie: 09-3211252091.

● HEERLEN

Royal: Hot Shots 2, dag. 15, 17, 19, 21.30 uur.
Rivoli: Dennis the Menace, dag. 14.30, 16.30, 18.45 en 21 uur.
Maxim: Bambi, dag. 14, 15.45 en 17.30 uur en Made in America, dag. 19 en 21 uur.
H5: Last Action Hero, dag. 14.30, 18, 20.30 uur en (zaterdag 23.15); Indecent Proposal dag. 14, 20, 21.30 uur, zaterdag 23, za. en zo. ook 17.00 uur. Sommersby, dag. 21 uur. Bambi, dag. 14.15 uur, za. en zo. ook 16.15 uur. Turtles 3, dag. 14, 18.30 uur, za. en zo. ook 16.30 uur. Cliffhanger, dag. 14, 18.30, 21 uur. Zat. ook 23.30 uur.

● SCHAESBERG

Autokino: Dennis the Menace, vrij. t/m wo. 22.15 uur.

● MAASTRICHT

Mabi: Hot Shots 2, dag. 14.30, 18.30, 21.15 uur. Bambi, dag., 14.30 uur. Made in America, dag 18.30, 21.15 uur. Mad Dod and Glory, dag. 14.30, 18.30, 21.15 uur. Dennis the Menace, 14.30, 18.30, 21.15 uur.
Ciné-K: Oeroeg, dag. 21 uur.
Cinema- Palace: Last Action Hero, dag. 14.30, 18, 21.15 uur. Indecent Proposal, dag. 18 en 21 uur. Bambi, dag. 14.30 uur. Turtles 3, dag. 14.30 uur. Cliffhanger, dag. 18.15, 21.30 uur.
Lumière: Maty, do t/m za. 20.30 uur. Mes in 't Water, do. t/m za. 22.30 uur. Proof, zo. en di. 20.30 uur, ma. en wo. 22.30 uur. Macaroni, zo. en di. 22.30 uur, ma. en wo. 20.30. uur.

● GELEEN

Roxy: Hot Shots 2, dag. 14, 20.30 uur. Cliffhanger, dag. 20.30 uur, Bambi, dag. 14 uur.

● SITTARD

Forum: Indecent Proposal, dag. 20.30 uur. Last Action Hero, dag. 20.30 uur. Jungle Book, dag. 14 uur.

● ECHT

Royal-MicroRoyal: Indecent Proposal, do. t/m di. 19.30 en 22 uur. Cliffhanger do. t/m di. 19.30 en 22 uur. Dennis the Menace, do. t/m wo. 14.30 uur. Jungle Book, do. t/m wo. 14.30 uur.

● HEERLEN

Stadsgalerij, Raadhuisplein 19. Een huis vol kisten van Piet Stockmans. T/m 5/9, open di t/m vr 11-17 uur, za en zo 14-17 uur. **galerie 't Wevertje,** De Weverziekenhuis. Werk van Paul Beckers. T/m 31/8.

● BRUNSSUM

Bestuurscentrum, Lindeplein. Expositie van Marlies Blom, An Ramak-Bodewitz en Taschka van Eyck. Van 11/8 t/m 15/9, open ma t/m vr 9-12.30 en 13.30 tot 17 uur.

● KERKRADE

Botanische tuin, St. Hubertuslaan 74. Beelden van Twan Lendfers en Joachim Buchholz. T/m 29/8. Borduurexpositie. T/m 29/8. Open di t/m vr 9-17 uur, za en zo 13-17 uur.

● MAASTRICHT

MECC, Forum 100. Int. Grafiek Biënnale. T/m 29/8, dag. open van 10.00-18.00 uur. **Bonnefantenmuseum,** Dominikanerplein 5. De Aanloop II. T/m 10/10, open di t/m vr 10-17 uur, za en zo 11-17 uur.
Spaans Gouvernement, Vrijthof 18. Expositie van collectioneurs Fré Wagner en Broos Wagner-de Wit. T/m 31/10, open wo, do en vr 14-17 uur. **Galerie Anny van den Besselaar,** Tafelstraat 6a. Beelden van Ben Bonke. T/m 1/8. Open vr t/m ma 13-17.30 uur.
Natuurhistorisch Museum. Tranchot, Limburg in kaart gebracht. T/m 3/10, open ma t/m vr 10-12.30 en 13.30-17 uur, za en zo 14-17 uur. **Studio Maastricht,** Brusselsestraat 59. Verbeeld in glas. Zomertentoonstelling. T/m 14/8. Open di, wo, vr en za 11-18 uur, do 11-21 uur.

● VALKENBURG

Streekmuseum, Grotestraat C 31. Prenten van Charles Eyck. T/m 26/9, open di t/m zo 10-17 uur.

● CADIER EN KEER

De Keerder Kunstkamer, Kerkstraat 10. Zomeropstelling 6. T/m 29/8, open do t/m zo 13-17.30 uur.

● MARGRATEN

Galerie Groot Welsden, Groot Welsden 48. Zomerexpositie. T/m 15/9, open di t/m zo 13-17 uur.

● VAALS

De Kopermolen, Von Clermontplein 11. Keramiek van Mieke Welzen, Jos Bertrand, Onno Dröge, Els Bux en Annet van Dijck. T/m 5/9.

● GELEEN

LIASS, Elisabethstraat 9. Expositie van Paula Janken-Wolfs. Van 13/8 t/m 8/10.

● ROERMOND

Gemeentemuseum Roermond, Andersonweg 4. Ensembles van Gilbert de Bontridder. T/m 29/8. Beeldonderzoek van Frans Peeters. T/m 5/9. Open di t/m vr 11-17 uur, za en zo 14-17 uur.

● VENLO

Museum Van Bommel-van Dam, deken van Oppensingel 6. Zomertentoonstelling. T/m 5/9, open di t/m vr 10-16.30 uur, za en zo 14-17 uur.